ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

ПЕГАС и Неделник

70ст.

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 10-11 ОКТОМВРИ 2009
ГОДИНА 19 БРОЙ 230 (5440)

www.duma.bg

Българските чудеса тръгват по света

Стр. 14

Наградиха Барак Обама с Нобелова награда за мир

▶7

С година удължиха срока за кредити към фонд „Земеделие“

▶6

Сегрей Станишев за отговорността и другарството

▶11

Няколко думи

Лакмус

ПЕТЪР БОЧУКОВ

Дали е слух, пробен балон или “въобръжение”, както го окачествиха правителството в Скопие, не може да се твърди с убеденост. Текстът на договорения въпрос за референдум “За членство ли сте в НАТО и ЕС под името Северна Македония?”, публикуван във вестник “Вест”, обаче смущава.

Спорът за името на югозападната ни съседка не е от вчера. Гърция, чиято северна област носи също името “Македония”, смята, че то й принадлежи поради исторически основания и твърди, че се опасява за териториални претенции от страна на малката северна съседка. За едни тези страхове са неоснователни, за други - въпрос на международни принципи, патриотични чувства и самочувствие. Остава обаче съмнението, че въпросът за евентуално допитване до гражданите на Република Македония наистина се обсъжда от политиците в Скопие и далеч не е под някакво ембарго.

Публикацията във вестник “Вест” е очевидна проба за настроенията и евентуалните реакции в страната и в чужбина. Още повече че смяната на властта в Атина тази седмица събужда надежди за скорошното излизане от задънената улица, в която са преговорите между Атина и Скопие и намирането на компромис. Остава обаче безответният засега въпрос дали България ще приеме безкритично възможната формална промяна, след като тя с по-големи от Гърция исторически основания може да съзре заплаха за своя интегритет, предвид географското име на Пиринския край и да поиска съседката ни да се нарича “Западна Македония”.

ДУМА 41 6

Левите партии в София подкрепиха Кадиев

Стр. 3

ЦВЕТАНОВ ПРИЗНА:

МВР Е БЕЗСИЛНО ПРЕД ТЕЛЕФОННИТЕ ИЗМАМИ

5000 лева поискаха в Разград по нова схема

Органите на МВР не могат да бъдат достатъчно ефективни в разкриването на телефонните измами, оплака се министърът на вътрешните работи по време на парламентарния контрол вчера. Причина за това били законовите промени от началото на годината, когато на полицаите им бе отнет бързият достъп до телефонните разпечатки от мобилните оператори, каза той в отговор на питане относно зачестилите телефонни измами.

Действително през последните години се появи нов вид престъпление - телефонните измами, каза Цветанов. Обикновено жертвите са възрастни хора, а измамниците винаги имат родninска връзка помежду си. От 2007 г. насам били предприети конкретни действия за противодействие на телефонните измами - предоставяла се информация и интервюта в различни медии. МВР провело мащабна информационна кампания във връзка със зачестилите телефонни измами, обясни Цветанов. Полицията съветвала гражданите да разговарят, докато се уверят в самоличността на “своя познат”. Ако получат подобно съмнително обаждане, да не споделят никаква лична информация.

Вчера стана ясно, че в Разград била пробвана нова схема за измама по телефона.

Стр. 2

СНИМКА БГНЕС

Родители отново се събраха на протест в защита на варненската детска градина “Теменужка”. Този път те изгигнаха плакати пред Варненския окръжен съд. Драмата около градината започна, когато сградата, в която се намира тя, бе реституирана и собствениците поискаха да я запечатат. След първия протест съдът спря реституцията, но решението беше обжалвано

Стр. 4

ISSN 0861-1343

Валутни курсове на БНБ за 12 октомври

EUR 1.9558 | USD 1.3260 ▲ | GBP 2.1193 ▼ | CHF 1.2878 ▼

Божидар Димитров покани Спаска Митрова на работа

СНИМКА БГНЕС

Премиерът Бойко Борисов се здрависва с българката Спаска Митрова, докато гледа във фотоапаратите. Вчера той се срещна в Сандански с нея

Около 20 000 македонци са поискали и получили българско гражданство само през последните години. Само за септември 2009-а те са 146, а днес ще бъдат разгледани още няколко молби. Това каза министър Божидар Димитров в коментар на случая Спаска Митрова, която в четвъртък бе освободена от македонски затвор.

Случаят Спаска е част от цялостната ребългаризация, която се наблюдава в последните години, това са хора с българско самосъзнание и те са наши сънародници, според Божидар Димитров. Той предупреди, че случаят Спаска Митрова не е приключен и няма да бъде последен. Това показва, че Скопие изключително се притеснява от отношението към България.

Предстои Спаска да си върне детето и да дойдат в България, където да бъдат прегледани и лекувани. Лечението им ще се осъществи в правителствена болница, съобщи министър Димитров. Той потвърди, че лечението на Спаска се налага и заради полицейското насилие, на което е била подложена в затвора.

През цялото време България е водила настоятелна, макар и тиха дипломация по отношение на властите в Скопие, както от страна на вътрешния министър Желева, така и лично от премиера, който два пъти е разговарял с колегата си Груевски. Въпреки това Спаска е освободена не по-рано, а в рамките на македонските закони.

Има свободна щатна бройка в седемчленния екип на министъра без портфейл Божидар Димитров и тя може да бъде заета от Спаска Митрова, стана ясно вчера. Министърът е предложил на семейството на българката тя да започне работа като експерт при него, но самата Митрова все още не е дала отговор към момента. Ако пожелае, Митрова може да работи и на друго място - тя е завършила английска филология и може да работи и във външно министерство или като учител по английски език, обясни Божидар Димитров.

МВР е безсилно срещу телефонните измами

В Разград тръгна нова схема - разплакано дете, „убило" съученик. Поискаха 5000 лева

Органите на МВР не могат да бъдат достатъчно ефективни в разкриването на телефонните измами, оплака се министърът на вътрешните работи по време на парламентарния контрол вчера. Причина за това били законовите промени от началото на годината, когато на полицаите им бе отнет бързият достъп до телефонните разпечатки от мобилните оператори, каза той в отговор на питане относно зачестилите телефонни измами.

Действително през последните години се появи нов вид престъпление - телефонните измами, каза Цветанов. Обикновено жертвите са възрастни хора, а измамниците винаги имат роднинска връзка помежду си. От 2007 г. насам били предприети конкретни действия за противодействие на телефонните измами - предоставяла се информация и интервюта в различни медии. МВР провело мащабна информационна кампания във връзка със зачестилите телефонни измами, обясни Цветанов. Полицията съветвала гражданите да разговарят, докато се уверят в самоличността на своя познат. Ако получат подобно сънително обаждане, да не споделят никаква лична информация.

Цветанов обясни, че шест лица са били задържани на територията на Горна Оряховица. Всеки от задържаните е разполагал с няколко телефона. Последните три седмици две лица били арестувани в Горна Оряховица за измами от 5000 и 15 000 лева. През 2008 г. имало и осъдени лица, които обаче получили минимални присъди, недоволен бе Цветан Цветанов.

Министърът изрази надежда, че с промени в закона за електронните съобщения ще се даде възможност на МВР да разполага почти в реално време с телефонните разпечатки. В министерството има компетентност по разкриването на този вид престъпления, бе категоричен Цветанов.

Междувременно стана ясно, че в Разград била пробвана нова схема за измама по телефона. Това станало в четвъртък вечерта, когато разплакано и говорещо несвързано дете се обадило на "родителите си". Те разбрали само, че в училище е имало свада и момчето им е ранило свой съученик, починал на път за болницата. После слушалката взел мъж, представил се за полицай, който се занимава със случая, и обяснил, че са нужни 5000 лв. за прокурора, който ще "оправи" нещата.

Ужасените родители нямали исканата сума в брой. Не могли да се свържат и със сина си, защото момчето било изключило мобилния си телефон в час. Сетили се обаче да го потърсят в полицията и едва там разбрали, че са били измамени.

БОЙКО БОРИСОВ: Кметът няма цвят

Аз съм на ваша страна, заяви вчера премиерът Бойко Борисов в обръщението си към участниците в Шестата годишна среща на Националното сдружение на общините в Сандански. В мое лице и в лицето на кабинета вие може да намерите партньори, добави министър-председателят. Всеки кмет може да се срещне с министрите. Познавате ме, за мен кметът няма цвят. Съревнованието е на изборите.

Премиерът увери, че няма да има приоритетно подпомагане на проекти, в зависимост от това от коя политическа сила е кметът. Свърши обаче времето на завишените проекти и на краденето, каза той. Всички приказки за бюджетни излишъци са лъжа и всички пари в министерството са били похарчени в края на май, декларира Борисов.

Много важно е кметът и премиерът да са с трудов стаж, каза още той. Ако успяваме да балансираме бюджета, ще можем да излезем от кризата. Европа иска да види, че България е нормална, дисциплинирана държава. Много е важно да имате готови, издържани проекти и да бъдете активни, обърна се премиерът към участниците в срещата.

Добрите градове са добри и за държавата, посочи Бойко Борисов. Той подчерта, че важна е децентрализацията, но призова представителите на общините да се съберат като в юмрук, за да се излезе от кризата. Истинската рецепта за излизане от кризата са еврофондовете и успешното привличане на свежи пари, заключи премиерът.

101-годишен англичанин възхитен от музея във Велики Преслав

Англичанин на 101 години стана най-възрастният посетител на музея във Велики Преслав, съобщи директорът Александър Горчев. Столетникът Джак Хартли пристигнал в музея миналата седмица заедно с една от внучките си, с която обикалял старите български столици Плиска, Велики Преслав и Велико Търново.

Впечатлени от достолепната възраст на англичанина, служителите на музея му предложили да използва специалния асансьор за трудноподвижни хора, но гостът категорично отказал. "Тук е чудесно, ще дойда отново", написал Джак Хартли в книгата за посетители.

През тази година музеят във Велики Преслав има рекорден брой посетители, каза Александър Горчев. Около 18 000 души са разгледали експозициите във втората българска столица.

С приходите от туристи музеят ще финансира нови разкопки в местността Делидушка, където през миналата година археолози откриха погребение на висш готски духовник, посочи Горчев.

Министерски съвет

● На 12 и 13 октомври премиерът Бойко Борисов ще направи първото си работно посещение в Париж начело на българска правителствена делегация. Той ще разговаря с министър-председателя Франсоа Фийон в Матиньон, седалището на френското правителство, а в късния следобед ще бъде приет от президента на Френската република Никола Саркози в Елисейския дворец. Деловата програма на премиера за деня предвижда още среща с българската общност в посолството на България в Париж. Във вторник Бойко Борисов ще участва в работна закуска с Валери Жискар Д'Естен, бивш президент на Франция. В състава на делегацията са вицепремиерът Цветан Цветанов, външният министър Румяна Желева, министрите Николай Младенов, Трайчо Трайков и други официални лица.

● Министърът без портфейл Божидар Димитров ще се срещне в понеделник с Вселенския патриарх Вартоломей. На специална церемония във Вселенската патриаршия в Истанбул министър Димитров ще получи от вселенския патриарх мощи на първоапостол Свети Андрей Първовзвани, които ще бъдат подарени на църквите в Бургас, Несебър, Поморие и Созопол, както и на средновековния манастир "Св. Андрей Първовзвани" в околностите на Несебър, който предстои да бъде възстановен.

„Позитано" 20

● Днес от 10.30 ч. в киносалона на ул. "Позитано" 20 ще се проведе заседание на Националния съвет на Българската социалистическа партия при следния дневен ред:

1. Приемане на материалите за заседанието на 47-ия конгрес на БСП на 18 октомври 2009 г.

2. За законодателните инициативи на парламентарната група на Коалиция за България.

● На 11.10.2009 г., неделя, от 10 часа в кино "Люмиер" на НДК Обединението на левите социалисти в БСП (Ляво крило) организира предконгресна среща-дискусия: "АЛТЕРНАТИВАТА". Организаторите канят всички желаещи да участват в дискусията.

Подаръци и торта за столетник в Пловдив

С торта, цветя и подаръци ръководството на БСП в "Централен" ще изненада днес най-възрастния член на организацията в района Васил Марков, който навършва 100 години. Бай Васил е ревностен защитник на лявата идея и активно следи държавната политика, казва председателката на РПО Дима Вакрилова. Родом е от Бачково, но след като завършва Педагогическия институт в Казанлък, дълги години учителства в различни градове и села из страната.

Васил Марков е автор на статии за възпитанието на подрастващите и методиката на тяхното обучение. Той и днес продължава да пише по важни обществени въпроси с ясно гражданско отношение.

СТАНИШЕВ КЪМ ГЕРБ:

Не прокарвайте в НС корпоративни интереси

Кабинетът се занимава с празнично-представителни ритуали, вместо да прилага антикризисни мерки, категоричен е соцлидерът

Не използвайте Народното събрание като инструмент за прокарване на корпоративни интереси, а се обърнете към реалните проблеми на хората и работете за тях. С тези думи се обърна към управляващите вчера лидерът на БСП Сергей Станишев в декларация от парламентарната трибуна от името на ПГ на Коалиция за България.

Станишев даде за пример закони, направени в интерес на конкретни хора и групи - за лова, за културното наследство, за собствеността и ползването на земеделски земи, за нотариусите, изтегленият проект за промени в Закона за горите. Това рязко се разминава с обещаните от премиера Бойко Борисов "откритост и прозрачност на всяко действие, отказ от неправомерно обвързване със скрити икономически, политически и други интереси", заяви председателят на БСП и ПГ на Коалиция за България.

Той отбеляза, че изпълнителната власт не само не захранва правителството с проектозакони, но и се крие зад законодателните инициативи на отделни депутати, и бяга от ясно изразяване на позиции. Правителството се занимава с празнично-представителни ритуали по откриването на обекти, направени по времето на предишното управление, вместо приоритетно да приеме и да започне да реализира антикризисна програма, каза Станишев.

Макроикономическите прогнози за свиване на БВП в България с над шест процента, ръст на безработица до 10 процента, свиване на преките чуждестранни инвестиции над два процента изискват пълна, кризисна мобилизация на всички държавни институции, но въпреки това парламентът продължава да не работи, посочи той.

Особено ни тревожи подготовката на Бюджет 2010, каза Станишев и добави, че проектът се готви "на тъмно", без публично обсъждане. Особено тревожи декларираният ръст на пари за здраве и образование и намеренията за фактическо намаляване на тези средства - за образование - с 92 млн. лв. по-малко, а за здравеопазване - със 151 млн. лева.

Към критиките за бюджета се присъедини и съпредседателят на Синята коалиция Иван Костов. Той се обърна към финансовия министър Симеон Дянков Костов с призив да бъде огласена прогнозата за изпълнението на приходите по консолидирания бюджет. Започват атаките, излезте и кажете, за да не казвам аз, защото знам какво ще се случи, заяви загадъчно Костов.

ДВА НОВИ СЛУЧАЯ НА СВИНСКИ ГРИП У НАС

Двама братя на 28 и на 30 години от Казанлък са поредните заболели от новия грипен вирус A/H1N1. Те са настанени в Инфекциозното отделение на МБАЛ-Стара Загора, където е започнато лечение с антивирусни препарати. Симптомите на свинския грип са се появили няколко дни след завръщането им от Италия. След консултация с личния лекар мъжете били насочени към специалист в инфекциозна амбулатория. По информация на РИОКОЗ-Стара Загора заболяването им протича сравнително леко.

АГЕНЦИЯ ЩЕ СЛЕДИ ЗА НАРУШИТЕЛИ В ИНТЕРНЕТ

Да бъде създадена агенция, която да се занимава само с дребните нарушения в интернет като незаконното разпространение на музика, филми или софтуер. Това предложи началникът на сектор "Компютърни престъпления" в МВР Явор Колев, цитиран от Дарик радио. Той участва в международна конференция по авторското право, организирана от Министерство на културата. Колев е на мнение, че ако бъде създадена агенция, която да се занимава с дребните нарушители на Закона за авторското право в интернет, колегите му от сектор "Компютърни престъпления" ще имат много повече време да разследват големите случаи на пиратско разпространение на различни файлове. Той се обърна чрез медиите към тези, които разпространяват нелегално музика, филми и софтуер: "Ако има представители на медиите, нека да им кажат на тези момчета, че този бизнес е обречен".

Автор на ДУМА номиниран за лидер на младите социалисти

Авторът на ДУМА Гергана Алексова, която списва съботните страници "Булевард", е сред номинациите за бъдещ лидер на Младежкото обединение на БСП, което официално ще бъде учредено днес и утре. Освен нея младите социалисти от цялата страна са посочили още около 15 имена, които ще влязат в битка за поста.

Националната учредителна конференция на Младежкото обединение ще се проведе в "Дедеман Принцес хотел" в София. Форумът ще премине под името "Епизод 3: Код Промяна". Над 520 делегати от над 200 общински клуба от страната ще присъстват на конференцията. В неделя от 10,30 часа е финалното заседание на конференцията. Тогава младежите ще изберат и председателя на Националния съвет на МОП и ще приемат Обръщение и Програма за действие на обединението. Гост на конференцията ще е и лидерът на БСП Сергей Станишев.

СНИМКА БГНЕС

По покана на президента Димитрис Христофиас президентът Георги Първанов пристигна вчера на официално посещение в Република Кипър

Почина писателят Ясен Антов

Почина писателят Ясен Антов, съобщи БТА. Антов е бил главен редактор на в. "Поглед" и дългогодишен зам. главен редактор на в. "Стършел". Автор е на десетки книги с разкази и пътеписи, носител на много журналистически и литературни награди. Книгата му "Накъдето ми видят очите" беше обявена за пътепис на столетието. "Дълбоко скърбя за загубата на един талантлив български творец, чиято липса днес ранява сърцата ни с дълбока скръб. Неговото неизменно послание към хората беше: "Бъдете усмихнати, мислете положително и не се оплаквайте!" Със своето понякога остро, а понякога закачливо перо той работеше с хъс и удоволствие за това да достави радост на другите", се казва в съболезнователен адрес от министър Вежди Рашидов.

Опелото ще се състои днес от 12.30 ч. в църквата "Света София".

Левите партии в София подкрепиха Кадиев

Софийските ръководства на партиите от Коалиция за България подписаха вчера официално споразумение за сътрудничество за частичните местни избори в столицата. Георги Кадиев е кандидатура, която може да обедини не само БСП и Коалиция за България, но и голяма част от свободно и демократично мислещите софиянци, каза председателят на Градския съвет на БСП в столицата Румен Овчаров. Според него Кадиев може да обедини столичаните, мислещи за града и за страната, неразчитащите на поредните магьосници и герои, които ще ни спасят, а на хора, които са доказали, че могат да вършат работа.

Аз съм готов да предложа добър и честен двубой, с честна игра и ще разчитам, че ще се представим достойно, заяви кандидатът за кмет Георги Кадиев и благодари за подкрепата на партиите от левицата.

Споразумението за сътрудничество беше подписано от БСП, "Движение за социален хуманизъм", Партия "Рома", Комунистическа партия на България, Земеделски съюз "Александър Стамболийски" и партия "Нова зора".

Овчаров разкри интригантите в БСП

След подписването на документа в отговор на журналистически въпрос откъде идват атаките срещу него, Румен Овчаров коментира, че "има кръгове в БСП, които са свикнали да решават кадровите си проблеми, оклепвайки другарчето до себе си". Помолен да посочи имена, той каза: "Ивелин Николов, Кирил Добрев и Антон Кутев - тази група хора, която за четири години около Сергей Станишев, ако можеше да направи нещо в партията и държавата, щеше да го направи, трябва да престане да интригантства".

В отговор на въпрос дали има план за свалянето на Станишев от председателския пост, Овчаров коментира, че "плановата икономика е приключила преди 20 години".

ВЪПРОС НА СЕДМИЦАТА

Смятате ли, че „Капиталът" на Карл Маркс е актуален и днес?

номер 1914 ДУМА

да или не с SMS

0,50 лв. без ДДС

ВАШЕТО МНЕНИЕ ИМА ЗНАЧЕНИЕ! Отговорете с ДА или НЕ на нашия въпрос на седмицата на кратък номер 1914 за всички мобилни оператори. Според избрания от вас отговор напишете DUMA DA или DUMA NE.

ЕДИН ОТ ВАС ЩЕ СПЕЧЕЛИ ЕДНОМЕСЕЧЕН БЕЗПЛАТЕН АБОНАМЕНТ ЗА ВЕСТНИК ДУМА

Осъдиха Дембри на 3 г. условно

Присъда от 3 години условно лишаване от свобода и 5 г. изпитателен срок получи Димитър Вучев - Дембри за незаконно притежание на оръжие, с което на 12 март 2001 е простелян Владимир Стоянов - Малкия Цимбик. Дембри вече има една присъда от 15 години затвор за покушението над Илиян Варсанов, който пък е сред подсъдимите по делото за Малкия Цимбик.

Красимир Георгиев, Илиян Варсанов и Димитър Вучев бяха признати за невинни по обвинението, че са се опитали чрез заплаха да принудят Стоянов да им предаде 5000 лева. Оставаше и да не съм доволен, заяви Варсанов на излизане от залата. Защитата на Вучев обаче обеща да обжалва.

СНИМКА ПРЕСФОТО/БТА

Малчугани от варненските детски градини и училища показаха своето изкуство на екологична тематика в природен парк "Златни пясъци"

303 българчета осиновени в чужбина от 2008-а

Най-много молби за наши деца подават семейства от Швеция, Италия и САЩ

Неколкократно е повишен броят на осиновените българчета в чужбина за последните две години. Това обяви на пресконференция Весела Карагеоргиева от дирекция "Международна закрила на детето и международни осиновявания" в правосъдното министерство. Само за периода 2008 - юли 2009 г. изрични съгласия за осиновявания са дадени за 303 деца, докато през 2007 г. общият брой на запитванията от чужбина е бил едва 95. Най-много искания за осиновявания на българчета подават семейства от Швеция, Италия и САЩ, уточни Карагеоргиева.

В момента в регистъра на международните осиновявания са вписани около 2000-2100 български деца. Някои от тях обаче вече са осиновени, други пък са заличени, защото са навършили пълнолетие. Има и определен брой, които вече са в процедура за осиновяване. Голяма част от децата са със здравословни проблеми и към момента има практика за осиновяване на деца със специални нужди. Техният брой е около 900.

Стана ясно още, че в "Държавен вестник" вече са обнародвани две наредби, свързани с даването на лиценз на посредническите организации, които се занимават с международни осиновявания. Контролът върху посредниците ще се засили, коментира от своя страна зам. правосъдният министър Даниела Машева. Има и възможност за чести и изненадващи проверки на организациите от страна на министерството. В момента 36 са лицензираните посредници, а техният списък е публикуван на сайта на Министерството на правосъдието. Там има и втори списък, в който са посочени фирмите с изтекъл лиценз.

Предвижда се още провеждането на национална среща с представителите на всички структури, ангажирани с международните осиновявания. Така ще могат да се подготвят документите на всички деца, които нямат шанс да намерят родители в България, обясни зам.-министър Машева.

Като цяло българчетата, осиновени в чужбина, се развиват добре и намират добри родителски грижи, разказаха от правосъдното ведомство. Има четири случая на прекратени международни осиновявания, при които децата са върнати отново в България. При един от случаите детето само е поискало да се върне в родината, защото трудно се е адаптирало към новата среда в САЩ.

17-ГОДИШЕН ПЕЧАТАЛ БАНКНОТИ ВКЪЩИ

Младеж на 17 години от Горна Оряховица печатал банкноти от по 2 и 5 лева у дома. Ученикът използвал домашния си компютър и принтер, съобщиха от МВР. Полицията разкрила домашната печатница при спецакция през септември тази година. В присъствието на прокурор от апартамента на момчето са иззети два броя компютърни конфигурации, един брой мултифункционална система, документи и компакдискове. Вече е заведено и досъдебно производство срещу ученика Галин Ц. Преди два дни при разпит той направил пълни самопризнания.

МОМЧЕТА СЕ КЛАХА В УЧИЛИЩЕ

16-годишно момче бе настанено в "Пирогов" вчера с порезна рана на главата, направена му от друг 18-годишен младеж при бой в училище. Екшънът се разиграл в двора на столичното 69 СОУ вчера. Двете момчета имали спречкване и докато си разменяли обидни думи, по-голямото извадило нож и го забило в главата на съперника си. Няма опасност за живота на ранения младеж.

130 ГОДИНИ ПРАЗНУВА ОУ „ХРИСТО БОТЕВ" В САПАРЕВА БАНЯ

Цялата учебна 2009/2010 година в ОУ "Христо Ботев" в Сапарева баня ще бъде посветена на 130-годишнината на училището. Предвидени са научна конференция, концерти и седмица на ученическото творчество. Всеки месец е планирана инициатива, която да напомня за юбилея. В програмата са заложени и редица конкурси за снимка, есе, разказ или стихотворение. С конкурс ще бъде избрана и емблема на училището. На 2 юни, Деня на Ботев, в небето над Сапарева баня ще бъдат пуснати 130 балона с хелий, с пожелания към жителите и гостите на града.

СНИМКА БГНЕС

Литовският гражданин Хенрикас Дактарас, издирван от Интерпол, бе екстрадиран вчера от България с решение на Варненския апелативен съд. Той бе задържан у нас, но по искане на литовските власти ще бъде предаден на съда в родината си

Изцяло сменят състава на ВСС?

Не е изключено съставът на Висшия съдебен съвет да бъде изцяло подменен, обяви вчера съдия Иван Димов, един от тримата, за които главният прокурор Борис Велчев съобщи, че е имал контакти със скандалния Красьо от Плевен. Пред телевизия Про.бг Димов обясни, че името му било замесено неоснователно в аферата. Той твърди, че въпросният Красьо го търсил, за да иска срещи с кмета на Сливен, с който пък смятал да развива бизнес идеи. Самият Иван Димов много пъти настоявал обажданията на Красьо да спрат. Според магистрата цялата афера около Красьо Черния цели да се отклони вниманието от поважни проблеми в съдебната система.

Опит да се защити направи и съдия Стойко Стоев в ефира на БНТ. Според него фактите, изнесени от Борис Велчев, се интерпретирали недостойно. Стоев разказа, че имал контакти с Красьо не по магистратски въпроси, а във връзка с дейността по строителството на Центъра за лечение на деца с парезия. Той обясни, че е говорил с него по телефона и е запознал свои колеги с него в кафене. Не знаел обаче, че Красимир Георгиев е самия Красьо до момента, когато той самият му обяснил, че става дума за същото лице. Тогава Стоев го посъветвал да изчака проверката на прокуратурата.

От своя страна членът на ВСС Анелия Мингова поиска специален регламент за контактите на магистратите. По думите ѝ трябва да има яснота кое е регламентирано и кое преследва други цели. Мингова се включи в конференция на Административния съд във Видин по проекта "В услуга на обществото". Няма яснота кой контакт е регламентиран, така че да е законосъобразен и може да произведе аргументи в полза или против дадена кандидатура, и кой контакт може да преследва друга цел, обясни тя. Според нея случаят с Красьо от Плевен уронва престижа не само на ВСС, но и на цялата гилдия.

Продължават протестите за детска градина „Теменужка"

Нов протест в защита на варненската детска градина "Теменужка" организираха родителите на 116 деца, които могат да останат без общинска забавачка. Те се събраха вчера пред сградата на Варненския окръжен съд с плакати "Очакваме справедливо решение" и "Да запазим детска градина "Теменужка!". Вчера бе поредното заседание по иска на община Варна срещу наследниците на имота, в който се помещава забавачката. Реститутите на сградата спечелиха първото дело срещу общината, но по-късно общината успя да си извоюва отлагане на срока, в който новите собственици трябва да влязат във владение на имота.

Родителите на децата от детската градина обаче все още искат конкретно и трайно решение на проблема. Защото има вероятност след нова година малчуганите да останат на улицата.

Задава се хаос със зимното почистване

Фирми не желаят да почистват пътищата през идващата зима, защото имали неизплатени от държавата 100 млн. лева за свършеното през миналия сезон. Фирмите не искали да работят, докато не си получат парите. Това съобщи вчера в парламента министърът на вътрешните работи Цветан Цветанов. Той не пропусна да обвини за задаващия се хаос със снегопочистването старото правителство, като на два пъти се оплака от "тежкото наследство".

Цветанов обяви още, че вече е разпоредил на всички областни управители, "Гражданска защита" и местните власти да проведат срещи с екипите, да организират чистенето през есенно-зимния сезон. "Правим всичко, за да могат да се сключват договори, които да поемат комплексно обслужването. Ако не можем да подпишем договори, тогава трябва да вървим в някаква хипотеза на обществени поръчки по 50 000 лв. с определени фирми, което ще бъде решаване на проблема на парче", опита се да обясни плановете на МВР Цветанов.

ВОЙНАТА НА ПЪТЯ

Шофьор загина при удар в билборд

36-годишен мъж загина на място след катастрофа край Перник миналата вечер. Той е шофирал "Мерцедес" с висока скорост и при завой излязъл от платното и се ударил в пътен знак и билборд. При тежък инцидент край столицата пък бяха ранени четирима души - дете, жена и двама мъже. Таксито, в което пътували, се преобърнало на пътя Костинброд - Волуяк. Четиримата са настанени в "Пирогов" без опасност за живота.

От МВР Бургас съобщиха за инцидент, при който е загинал 82-годишен пешеходец. Мъжът е бил блъснат от "Ауди" с бургарска регистрация, докато пресичал пешеходна пътека.

Заради спукана гума на възлово кръстовище във Варна се преобърна камион, превозващ тонове царевица. Част от товара се разпилял по пътното платно. За щастие няма пострадали при инцидента.

22% страдат от чести психични разстройства

Главна причина за всички заболявания е стресът, посочват специалистите

Двадесет и две на сто от участници в национално представително епидемиологично проучване споделят данни, които сочат, че те са боледували от чести психични разстройства. Това показват резултати от изследване за честите психични разстройства в България, обхванало периода от 2003 до 2007 г. Резултатите от проучването представи вчера зам.-директорът на Националния център по опазване на общественото здраве (НЦООЗ) и завеждащ секция "Глобално психично здраве" към центъра Христо Хинков по повод Световния ден на психичното здраве - 10 октомври. Подобно изследване се прави за пръв път и обхваща 6000 души в активна възраст, посочи Хинков. Чести психични разстройства са фобиите, паниката, депресиите, биполярни състояния (депресия и мания), психични разстройства вследствие употреба на субстанции, нарушение в контрола на импулсите. Главна причина за всички тези разстройства е стресът, посочват специалистите. Честото главоболие, безсъние, понижена работоспособност и нежелание за всекидневните задължения може да са първите симптоми на психично разстройство.

Според изследването жените по-често страдат от депресии. 19% от участниците са посочили, че са потърсили медицинска помощ вследствие на психично разстройство; 16% са заявили, че са потърсили консултация; едва 5% признават, че са посетили психиатър. Психичните разстройства често се налага да бъдат диагностицирани от общопрактикуващи лекари, а не от специалисти психиатри поради т.нар. психична стигма, обясни Хинков. Обикновено българинът посещава невролог, но не и психиатър, поради страха от общественото мнение за собственото си душевно състояние. Обучението на личните лекари трябва да включва разпознаване на първите симптоми на депресия и тревожност, посочиха експертите. За лечението на психичноболни хора заплащането е само държавно, като се дава фиксирана сума за преминал болен, сума, която не се променя. Това каза ръководителката на Клиниката по психиатрия към УМБАЛ "Александровска" проф. Вихра Миланова, предаде агенция "Фокус". Проф. Миланова подчерта, че към клиниката се насочват най-тежко болните, които са минали и през други здравни заведения или са лекувани на друго място. Тя отчете, че от тежки психиатрични болести страдат около 1% от българите, от депресия - 9-20%, от тревожни разстройства 9-10% от българите. Според нея реформата в здравеопазването е засегнала най-тежко болните и психичноболните са най-потърпевши, защото психодиспансерите не функционират, а в кабинетите могат да се изпишат лекарства, но не може се да предоставя друга помощ. Проф. Миланова отчете, че някои от лекарствата за лечение на психични заболявания предизвикват зависимост, например лексотан или ренотрил и отказването от медикамента става трудно. Тя каза, че има увеличаване броя на хората с депресия след началото на кризата - заради загуба на работа, заради финансови проблеми. Има и повишаване броя на заболелите от анорексия, като в клиниката са отпуснати две места за хора, които да лекуват заболяването.

В Клиниката по психиатрия на болница "Александровска" се провежда Ден на отворените врати. Сградата е открита преди 127 г., а днес е изцяло реновирана. В нея има 58 легла за лежащоболни и 28 легла за дневен стационар. В клиниката се лекуват остроболни - депресии, мании, младежи по на 16-18 г., които не са за детската психиатрия, хора с анорексия, тревожни разстройства и други заболявания. В Клиниката по психиатрия работят 64 души, сред които 4-ма психолози, 19 санитари, 25 сестри. Като начин на лечение се използва занимателната терапия - болните рисуват, плетат или се занимават с каквото им харесва. Друг начин е музикотерапията. Лечението в клиниката е безплатно, не е необходимо направление. Осигурен е и достъп за хора с увреждания.

СНИМКА ПРЕСФОТО/БТА

Тази есен фирмите, продаващи дърва за огрев и въглища в Хасково, намалиха цените с по 10 до 15 лева за тон. Нарязани и нацепени, дървата се доставят до дома на клиента за 135 лева на тон, а брикетите за 185 лева за тон

На детска градина - само след изследване на кръвна захар

Здравният министър д-р Божидар Нанев подкрепя идеята за въвеждане на задължително изследване на кръвна захар за децата, постъпващи в детска градина. Това стана ясно във времето за парламентарен контрол вчера. Всеки ден у нас се откриват нови случаи на заболели от диабет малки деца - средно по едно на ден в областните центрове, заяви депутатката от "Атака" Цвета Георгиева от парламентарната трибуна. Към момента в страната ни има около 3000 болни от диабет деца, най-малкото от тях е на 8 месеца. Според Георгиева изискването за изследване на кръвна захар при постъпване в ясла и градина е логична профилактична мярка, като се има предвид, че повече от 80% от децата посещават детско заведение. "Министерството на здравеопазването подкрепя тази идея и съм разпоредил съответните дирекции да започнат контакти с другите институции, за да бъде решен този въпрос", отговори министър Нанев. За целта са необходими разговори с общините, със здравната каса заради необходимостта от направления за ендокринолог, както и промени в наредбата, регламентираща постъпването в детска градина. Най-краткият срок за постигане на резултати е два месеца, заяви министърът.

„Грижа за вас" - безплатни прегледи на сърце

ЕВА АСЕНОВА

Успешно стартира инициативата "Грижа за вас", която е една от дванадесетте програми, създадени от Българския кардиологичен институт (БКИ), специално насочени към пациентите със сърдечно-съдови проблеми. БКИ организира безплатни кардиологични прегледи (контролни посещения) веднъж на тримесечие за всеки пациент, преминал болнично лечение. Инициативата е доброволна и се извършва допълнително, освен контролните прегледи на пациентите, един месец след изписването. Програмата е толкова успешна, защото подобрява достъпа на кардиологични пациенти до специализирана помощ, който от друга страна се ограничава от НЗОК. Приблизително 2000 пациенти са записани към момента.

Прегледите се провеждат в специализираните кардиологични болници в УСБАЛК Плевен, СБАЛК Велико Търново, СБАЛК Ямбол, СБАЛК Варна. Те са утвърдени по стандартите за лечение на сърдечно-съдовите заболявания на Европейското кардиологично дружество. Работи се в тясно сътрудничество с изтъкнати професори по медицина от България, Франция, Италия, Чехия и Съединените щати. В специализираните болници за здравето и удовлетвореността на пациентите се грижат 120 лекари, 234 медицински сестри и екип от психолози. Извършва се денонощен прием на пациенти - планов и спешен.

Нови лекарства срещу тежките болести

ЗОРНИЦА АСЕНОВА

Биотехнологичните лекарства са някои от най-новите и ефективни начини за борба със сериозни болести като рак, бъбречни заболявания и остеопороза. Те представляват 20% от пазара на всички медикаменти и този процент непрекъснато се увеличава. Американската компания "Амджен" е една от първите, които използват потенциала на биотехнологиите, за да предоставят нови медикаменти и да подобрят живота на милиони нуждаещи се по света, твърдят специалисти. С повече от 50 проучвани молекули и годишен бюджет за изследвания и развитие от над 3 милиарда долара, в края на 2008 г. "Амджен" има програма за близо 300 клинични проучвания, включваща повече от 45 000 пациенти в 50 страни. Вече няколко години България е част от клиничните изследвания на "Амджен" и в този период в повече от 60 центъра са включени над 400 пациенти. Крис Ван Ден Брук, вицепрезидент на "Амджен" за международната търговска дейност, твърди, че се надява компанията да работи в партньорство с българската научна общност и с правителството. "Като имаме предвид опита на местния ни екип, ние сме уверени, че успешно ще изпълним нашите цели и ангажимента на компанията да предоставя иновативни медикаменти за най-тежките заболявания", каза д-р Красимира Чемишанска, наскоро избрана да оглави "Амджен България".

Конкурс „Живот без цигарен дим"

Министерството на здравеопазването (МЗ), Министерството на образованието, младежта и науката (МОМН) и "HELP за живот без тютюн" в България организират национален конкурс "Проектът на нашия клас - за живот без тютюн 2". Това съобщиха от МЗ. Той е в две части. Първата фаза вече е започнала и ще приключи на 30 октомври. В нея участниците трябва да изработят и изпратят видеоклипове със съвети как да спрем да пушим. Втората фаза на конкурса започва на 19 ноември и приключва на 1 май 2010 г. Тя предвижда реализация на проектите и тяхното отчитане.

В конкурса могат да участват ученици от 1 до 12 клас от цялата страна. Трябва да участва цялата паралелка, като може да се представи с повече от един видеоклип. Едно от важните изисквания на конкурса е в края на изпълнението на проекта 100 процента от учениците в класа да не пушат. Общо 866 души са потърсили консултации на Националната линия за отказ от тютюнопушенето на МЗ от януари досега. На тел. 0700 10 323 са се обадили 430 мъже и 436 жени. Средната възраст на потърсилите консултация е била около 42 г., средната продължителност на тютюнопушенето - около 20 г.

Роди се трихилядното бебе за 2009 г.

Трихилядното бебе за 2009 г. се роди в "Шейново" в София, съобщиха от болницата. Момиченцето е проплакало на 3 октомври в 19 ч. с тегло 3950 грама и ръст 52 сантиметра. Майка му е Гергана Колева на 22 г. Три хиляди бебета е границата, над която специализираните акушеро-гинекологични болници в България се определят като големи, се посочва в съобщението.

13-годишно момиче от Пещера е най-младата майка в родилното отделение на пазарджишката многопрофилна болница, съобщи агенция "Фокус". Момичето е от ромски произход, живее в Пещера и има връзка с момче от същия град, докато родителите й са на гурбет в чужбина. Младата майка е родила със секцио, тъй като заради възрастта й е имало опасност от усложнения.

Удължиха срока за погасяване на кредити на земеделци

Приемът на проекти за агротехника спира от 1 ноември

Държавен фонд "Земеделие" ще удължи с една година срока за погасяване на краткосрочните кредити на зърнопроизводителите за семена и торове от 2008 г., реши управителният съвет на фонда. Разсрочват се заеми за общо 12 млн. лв., които е трябвало да се погасят до края на септември. Зърнопроизводителите са получили заемите при преференциална лихва от 3%, но след разсрочването ще ги погасяват при референтна лихва от 7,41%. С решение на предишното заседание на управителния съвет на ДФЗ с една година бяха разсрочени и краткосрочните кредити на животновъдите.

Управителният съвет на ДФ "Земеделие" гласува 9 млн. лв. за краткосрочно кредитиране на биволовъдите и говедовъдите. Ще бъдат подпомагани животновъди, които не са участвали в схемата за краткосрочно кредитиране на фонда през 2008 г. Финансовата помощ ще е в размер на 500 лв. на брой крава или биволица. Кредитите са целеви - за закупуване на фураж и фуражни компоненти за отглеждане на животните. Те ще се отпускат при референтен лихвен процент от 7,41%, какъвто е определен за България от страна на Европейската комисия. Средствата за подпомагане на животновъдите ще се осигурят също чрез вътрешна корекция на бюджета на фонда за 2009 г.

По-късно вчера стана известно, че приемът на проекти за земеделска техника се спира от 1 ноември. Това е обявил министър Мирослав Найденов, цитиран от Министерството на земеделието и храните. Министърът е имал среща с управителния съвет на Асоциацията на земеделските производители в България.

Приемът се спира за проекти по мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. По останалите пера от мярка 121 приемът на проекти ще продължи, е уточнил заместник-министър Преслав Борисов.

Промишлеността се свива ударно на годишна база

По предварителни данни през август 2009 г. индексът на промишленото производство намалява с 15,9% в сравнение с август 2008 година. В добивната промишленост е отчетен спад със 17,7%, в преработващата промишленост - с 18,8%, а в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 6,3%. Производството на продукти за междинно потребление намалява с 26,3%, производството на инвестиционни продукти - с 22,7%, а производството на енергийни продукти - с 5,8%. Това става ясно от данни на Националния статистически институт.

В сравнение с предходния месец е отчетено намаление със 7,8%, като в добивната промишленост намалението е с 5,0%, при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 5,4%, а преработващата промишленост намалява с 9,1%. По-малко е производството на текстил и изделия от текстил, без облекло с 33,3%, производството на химични продукти - с 23,5%, производството на облекло - с 21,2%, производството на основни метали - с 15,0%.

Ръст е регистриран при производството на тютюневи изделия с 20.8%, производството на лекарствени вещества - с 10.1%, производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 2,0%.

700 души ще бъдат съкратени от БДЖ до края на годината

Над 1300 са съкратените служители в БДЖ от 1 октомври, съобщи новият изпълнителен директор на дружеството Пенчо Попов, цитиран от Дарик. Други близо 700 души ще изгубят работата си от нова година. При съкращение в трудовите договори са договорени различни условия. Например в товарните превози обезщетението е до четири брутни работни заплати в зависимост от трудовия стаж, каза още Попов.

На въпрос за очакванията от държавния бюджет за новата година Пенчо Попов отговори: нашето очакване е да си изпълни задълженията по сключения договор за обществена услуга.

9 млн. лв. за парно дължат пловдивчани

Над 22 хиляди абонати на "Топлофикация" - Пловдив, дължат пари за парно отопление. Пловдивчани са натрупали задължения от над 9 млн. лв. от 2006 г. досега, предаде БНР.

От топлофикацията твърдят, че това им създава трудности с навременното плащане на горивото на "Булгаргаз", което е особено важно преди предстоящия зимен сезон. Ако потребителите не могат да изплатят целия размер на дължимите от тях суми, могат да разсрочат задълженията си. В противен случай дружеството ще заплаши да предприеме мерки да си събере парите по съдебен път.

НОВ ДИРЕКТОР ИМА "ЛЕТИЩЕ ПЛОВДИВ"

Новият изпълнителен директор на "Летище Пловдив" ЕАД е Дойчин Ангелов, съобщиха от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Министър Александър Цветков е назначил нов съвет на директорите на дружеството, в който влизат Валентин Каралъмов, Спас Шуманов и Дойчин Ангелов. Ангелов е завършил "Педагогика" в СУ "Св. Климент Охридски" през 1986 г. с допълнителна специалност английски език. От 1994 г. до момента заема ръководни позиции на летището в Пловдив.

ТЪРГОВСКИЯТ ДЕФИЦИТ КЪМ ЮЛИ СЕ ОКАЗА ПО-ГОЛЯМ

Предварителните данни на НСИ показват 5,553 млрд. лв. търговски дефицит за периода януари-юли 2009 г., което е с 43 млн. лв. повече от обявените през септември данни на БНБ за 5,51 млрд. лв. дефицит (2,82 млрд. евро). Според данните на БНБ търговският дефицит само за юли е 826 млн. лв., а според публикувани вчера данни на НСИ той е 870 млн. лв. На годишна база се отчита спад на дефицита, след като за седеммесечието на 2008 г. беше 5 млрд. евро, а само за юли 2008 г. възлизаше на 750,8 млн. евро (1 468 млн. лв.). За първите 7 месеца на 2009 г. най-голям износ осъществяваме за Германия (1,38 млрд. лв.), за Италия (1,29 млрд. лв.) и Гърция (1,22 млрд. лв.). За същия период на 2008 г. най-голям износ сме имали към Турция (1,85 млрд. лв.), но за 2009 г. той е намалял значително (до около 830 млн. лв.). За седеммесечието на 2009 г. внасяме основно от Германия (2,42 млрд. лв.), от Русия (2,41 млрд. лв.) и от Италия (1,48 млрд. лв.).

СТРОИТЕЛНАТА ПРОДУКЦИЯ Е НАМАЛЯЛА С ПОЧТИ 12%

По предварителни данни на Националния статистически институт произведената строителна продукция през август 2009 г. е с 11,9% под нивото на предходния месец. Намаление е регистрирано както при произведената продукция на градното строителство - с 11,8%, така и при продукцията на гражданското/инженерното строителство - с 12,1%. През август 2009 г. общата строителна продукция намалява със 17,0% в сравнение със същия месец на предходната година. При градното строителство е регистриран спад на произведената продукция с 22,6%, докато при гражданското строителство намалението е с 4,2% спрямо август 2008 година. През периода януари-август 2009 г. общата строителна продукция намалява с 10,4% спрямо същия период на предходната година. Градното строителство е със значителен относителен дял (66.0%) в общото строително производство и намалява с 15,1%, а гражданското/инженерното строителство се увеличава с 0,5%, но поради по-малкия си относителен дял не влияе съществено върху общия индекс на строителната продукция.

Gallerato стъпи в столицата с екология и естетика

ЯНКО ДОЛАПЧИЕВ

Вчера отвори врати първият в България мултибранд магазин от италианската верига Gallerato, позната в европейските държави, Русия и САЩ. Разположен е на площ от 250 кв. м на столичния булевард "Черни връх" 71А. В него са представени продукти на осем водещи италиански марки със столетни традиции в областта на текстила за дома.

В Gallerato присъства пълната гама продукти за домашния уют: спални комплекти, олекотени завивки, покривала от ламска вълна и кашмир, декоративни възглавници, покривки за масата, аксесоари за кухнята и банята. Любопитството на клиентите е провокирано от новите технологии, обърнати към екологията, естетиката и хромотерапията.

В стоковата гама на мултибранд магазина излагат познати фирми както на Апенините, така и по света - лидерът в текстилния бранш Gabel, Daunen Step - със своите олекотени завивки, авангардистът в плетените покривала за леглото Marzotto/Lanerossi. Mirabello представя постелъчно бельо, а Gemini Padana - завеси. Casa Valentina е майстор на луксозните корнизи.

Над век семейната компания Emilio Gatti произвежда платове и продукти за кухнята, ресторанта и градината.

СНИМКИ БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Ирен Онтева (в средата) е лице на „Gallerato"

Славка Занева - един от собствениците на първия магазин от италианската верига Gallerato

СНИМКА БГНЕС

Най-малко 42-ма души станаха жертва на терора в Северозападен Пакистан, където кола-бомба избухна на оживен пазар в Пешавар

Обама се окичи с Нобел

Не посмяха да събудят американския президент, за му съобщят новината

Американският президент Барак Обама спечели Нобеловата награда за мир за 2009 г. сред 205 номинации. Сред тазгодишните фаворити за наградата бяха колумбийската сенаторка Пиедад Кордоба, водила преговори с левите бунтовници от ФАРК, йорданският принц Гази Бен Мухамад, съдействал на междурелигиозния диалог в Близкия изток, и председателката на афганистанската независима комисия по правата на човека Сима Самар. Нобеловият комитет присъди отличието на Обама за "изключителните му усилия за укрепване на международната дипломация и сътрудничеството между народите", като подчертава новия му подход към мюсюлманския свят и опитите му да спре разпространението на ядрени оръжия. Наградата идва само осем месеца след стъпването му в длъжност.

Обама заяви, че е изненадан и трогнат от получаването на Нобеловата награда за мир по време на речта си по повода в розовата градина на Белия дом. По думите на Обама трябва всички хора по света да се опитат да преодолеят различията си и да се опитат да решат конфликтите, причинили много болка в продължение на много години. "Не можем да позволим на различията помежду ни да застават между нас", подчерта той. "Предстои ни още много работа (...) Тази награда не е само за усилията на моята администрация, а и за всички хора по света - за мъжете и жените, пожертвали сигурността и живота си в името на мира", изтъкна Обама.

Изненадващият избор превърна Обама в третия действащ президент на САЩ, който печели Нобелова награда и шокира наблюдателите, защото той пое поста на държавен глава по-малко от 2 седмици преди крайния срок за представяне на номинации. Макар че имаше спекулации около името му, повечето наблюдатели смятаха, че е твърде рано да се даде награда на президента.

"В изключително редки случаи някой успява да привлече вниманието на света така, както го направи Обама, и да даде на хората надежда за по-добро бъдеще", се казва в изявлението на комитета. Комитетът обръща специално внимание на визията на Обама за свят без ядрени оръжия и работата му в тази посока.

Президентът на САЩ не е получил своевременно обаждане, с което да му бъде съобщено, че е лауреат на тазгодишната награда за мир, съобщи шефът на Норвежкия нобелов комитет Торбьорн Яглан. "Държавните глави не трябва да се будят по средата на нощта", коментира той пред Ройтерс.

Според неназован представител на американската администрация Обама се почувствал горд, но реагирал "скромно, както подобава на поста му". Президентският съветник Дейвид Акселрод заяви, че призът е "неочаквана чест за президента и признание за усилията на Обама да се справи с глобалните предизвикателства, като разпространението на ядреното оръжие и климатичните промени".

Референдумът в Скопие разбуни духовете

Твърдението, че въпросът на референдума в Македония ще бъде "За членство ли сте в НАТО и ЕС под името Северна Република Македония?", предизвика силни реакции в западната ни съседка.

Според в. "Вест" формулировката ще е такава, в случай че се стигне до приемливо решение между Атина и Скопие. Международното име и обсегът на негова употреба все още не са договорени, но сигурното е, че въпросът ще бъде свързан с членството в ЕС и НАТО, посочи изданието. "Вест" вече писа, че Скопие възнамерява да промени името и в тази насока е предложението, коментирано от дипломатически източници, запознати с процеса на преговори. Правителството се дистанцира от твърденията, публикувани във "Вест".

От своя страна главният и отговорен редактор на вестника, Горан Михайловски, заяви: "Не разбирам какво е спорното с позицията на правителството в текста.

Особено, след като неговото становище е цитирано с изявление от правителството.

Ако кабинетът или който и да е друг има проблем с времето на публикуване на тази информация, това е вече друга тема. Информацията не е плод на въображението, нито е под някакво формално ембарго."

Преговорите между Македония и Гърция по спора за името продължават 13 години.

Намери се външен министър за Украйна

Украинският парламент одобри за външен министър Петро Порошенко, близък на президента Виктор Юшченко и високопоставен служител на централната банка. Общо 240 депутати гласуваха за кандидатурата му, предложена от държавния глава. За бъде приета кандидатурата бе необходим минимум от 226 гласа, уточни Интерфакс. Порошенко е един от най-богатите хора в Украйна благодарение на сладкарските си предприятия, откъдето идва и прякорът му "шоколадения крал". Той няма никакъв дипломатически опит и до този момент е бил директор на Надзорния съвет на централната украинска банка. Порошенко е бил депутат от партията и в автомобилния сектор. Той притежава националната телевизия Канал 5, която изигра ключова роля в Оранжевата революция. Украйна нямаше външен министър от март, когато парламентът уволни Володимир Огризко след спор с премиера Юлия Тимошенко.

САРКОЗИ ГУБИ ПОПУЛЯРНОСТ

Популярността на Никола Саркози и Франсоа Фийон пада, сочи проучване, цитирано от "Нувел обсерватьор". Само 41% от французите, участвали в анкетата, са отговорили положително на въпроса "Имате ли доверие, че Никола Саркози ще се справи с проблемите на страната?" Същият е резултатът по отношение на премиера Франсоа Фийон. Това е с цели шест пункта по-малко от доверието, гласувано от анкетираните преди месец, отбелязва изданието.

АРЕСТУВАХА ИНЖЕНЕР ОТ ЦЕРН

Френските власти са арестували инженер, работещ в ядрена лаборатория на ЦЕРН (Европейската организация за ядрени изследвания) по подозрения, че задържаният има връзки с ислямистската терористична мрежа "Ал Кайда", съобщава АФП. Задържан е и братът на учения. Информацията за ареста е на представители на властите, работещи по случая.

РИСТОВСКИ ИСКАЛ ПОДЯЛБА НА СТРАНАТА

Бившият македонски премиер, настоящ неформален лидер на ВМРО-Народна партия Любчо Георгиевски посочва в интервю за скопското списание "Сега", че Блаже Ристовски и през 2001 г. му предлагал подялба на Македония с албанците, пише сайтът Инпрес. Електронното издание посочва, че Блаже Ристовски за втори път са го пратили при безсмъртните. Първият път бил, когато са го обявили за академик, а вторият е сега, когато "подпалват" "Блажевата енциклопедия".

ЯПОНЧИК ПОЧИНА

Легендарният руски мафиот Вячеслав Иванков, известен с прякора Япончик, е починал в Москва, предаде радио "Ехото на Москва", позовавайки се на източници от милицията. В края на юли срещу него беше извършено покушение, при което той беше прострелян в стомаха. Япончик претърпя няколко операции, но така и не успя да се възстанови.

НАСА УЦЕЛИ ЛУНАТА

Американската космическа агенция НАСА изстреля успешно ракета в кратера на Южния полюс на Луната, предаде АФП. Сондата бе изстреляна с цел търсене на вода, обясниха от НАСА. Втори придружаващ космически апарат събра и изпрати данните обратно на Земята, преди също да се забие в лунната повърхност.

СНИМКА БГНЕС

Погребението на Марек Еделман, последният от водачите на въстанието в еврейското гето във Варшава срещу нацистите през 1943 г., събра в полската столица около 2000 негови почитатели, близки и държавници начело с президента Лех Качински

3000 ислямисти живеят в Берлин

Нараства броят на фундаменталистите, готови на насилие

Според департамента за защита на конституцията в Германия службата за сигурност, която следи дейността на различни радикални групи в страната, в Берлин живеят 3000 радикални ислямисти. Четиристотин от тях са готови да извършат насилствени действия, съобщи вестник "Тегесшпил". За най-многобройно обединение сред тях се смята групата на поддръжниците на "Хизбула" (около 180 души) и членовете на "Хамас" (приблизително петдесет души).

СНИМКА ИНТЕРНЕТ

Берлинската полиция провери 26 адреса

Спецслужбите посочват, че в Берлин са представени и други групировки като "Мюсюлманските братя".

"Тегсшпил" допълва, че борят на радикалните ислямисти, готови да прибегнат до насилие, расте: през миналата година е имало данни за 300 души с такава нагласа. Религиозните училища, които отхвърлят насилието и проповядват мира, като начин на живот, все повече губят авторитет, отбелязват експертите от спецслужбите. Джамия в берлинския квартал Нойкьолн се смята за място на срещите между радикалните мюсюлмани в германската столица.

Като основен източник на злото, както изтъкват представителите на спецслужбите, са сочени западните ценности, комунизмът и ционизмът, уточнява "Тагесшпил". По-голямата част от младите, въвлечени в радикалните среди, не признават мюсюлманските обединения, които успешно се интегрират в западните общества, допълва изданието.

В сряда берлинската полиция и сътрудници на специалните части проведоха внезапна акция срещу ислямистите. В операцията се включиха 155 служители на правоохранителните органи. Проверени бяха двадесет и шест адреса. В заключение от берлинската прокурата посочиха, че в основната ислямистка клетка, оглавявана от берлински ислямист от арабски произход, действат между 15 и 24 души. Някои от тях можело и да заминат за тренировъчен лагер в Пакистан, където да се подготвят за извършване на атентати.

Акцията приключи с ареста на трима ислямисти. Властите съобщиха, че те подготвяли терористични атаки в Русия.

Според информации, които все още не са потвърдени от официалните власти, в случая е открита и чеченска следа.

Срещу арестуваните е започнало разследване по подозрение в заговор с цел убийство.

АБОНАМЕНТ 2010

свържете се с нас на телефон

02 / 970 52 08 970 52 03

1 месец	15 лв.
2 месеца	30 лв.
3 месеца	45 лв.
6 месеца	90 лв.
12 месеца	180 лв.

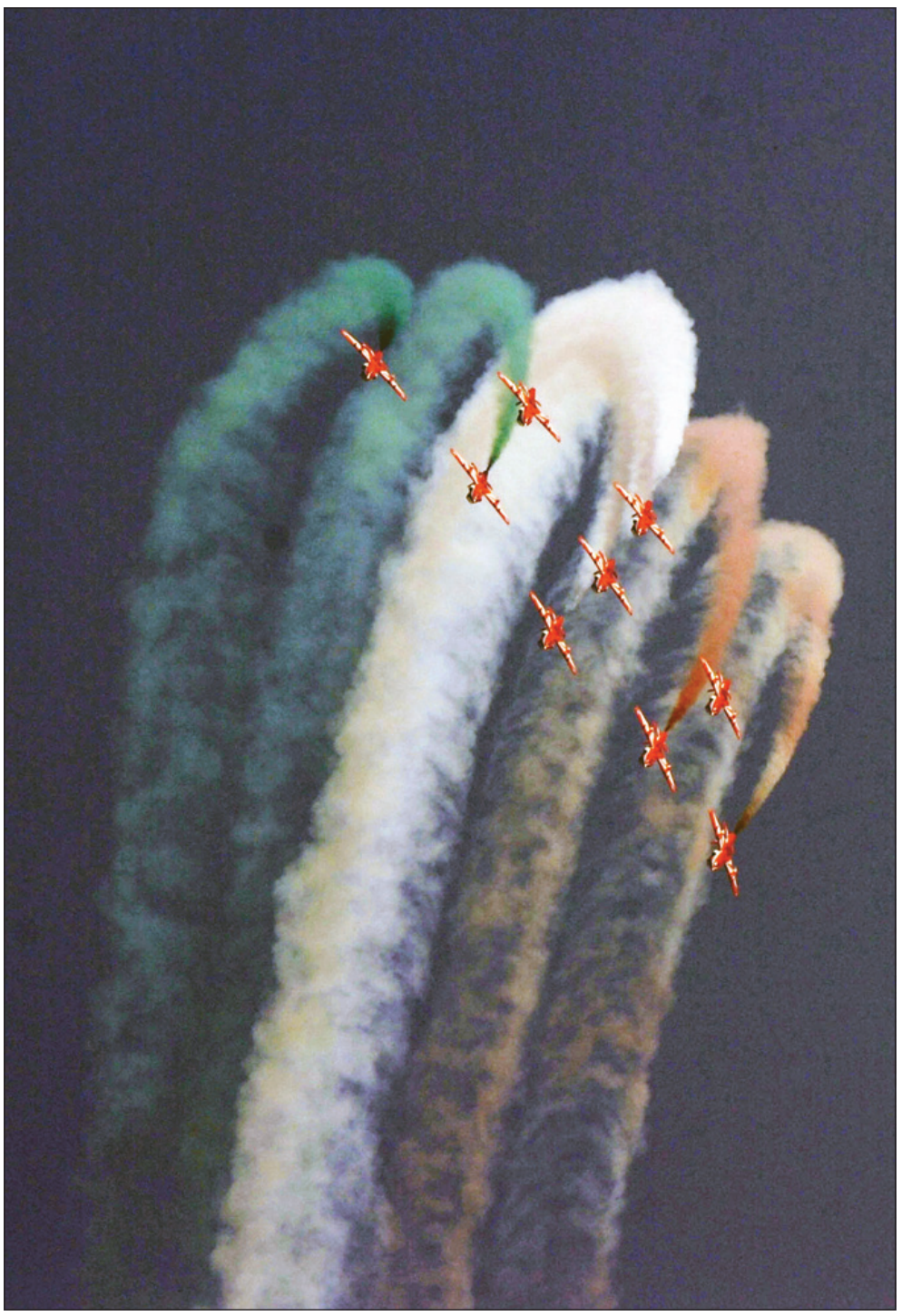
При директен абонамент в редакцията и в Информационния център на ул. "Позитано" 20 получавате ОТСТЪПКА

Абонирайте се за **Ново Време** - списание за социални идеи, политика и култура

6 месеца - 15 лв.

12 месеца - 30 лв.

СНИМКА БГНЕС

Със зрелищно шоу в индийската столица Делхи вчера бе отпразнувана 77-ата годишнина на ВВС в страната

Милиардер спретна космическо шоу

Ги Лалиберте, канадският милиардер, собственик на цирк, който плати 35 милиона, за да полети в космоса, подготви от борда на Международната космическа станция истинско космическо шоу - с певци, танцьори и знаменитости от 14 града по света.

Целта на Лалиберте бе да насочи вниманието към проблема, че много хора по света нямат достатъчен достъп до чиста вода, предаде Ройтерс.

Сред известните имена в шоуто на собственика на прочутия "Сирк дьо солей" са поп звездата Шакира, актьорът Матю Макконъхи, бившият американски вицепрезидент и природозащитник Ал Гор, певецът Боно от U2. Първото по рода си "космическо" представление бе насрочено за снощи полунощ по Гринуич.

Джуканович се класира сред най-богатите политици

Черногорският премиер Мило Джуканович се намира на 22-ро място в класацията на най-богатите политици, който всяка година съставя Уикипедия, една от най-големите световни енциклопедии. Това съобщи белградският вестник "Прес". В сравнение с Джуканович, чието богатство се оценява на 12,3 млн. долара, американският президент Барак Обама, според "Вашингтон Пост", има само с 1,3 млн. долара, а френският президент Никола Саркози спестил 3 млн. долара. Джуканович всъщност е и единственият политик от държавите в преходния период, който въобще е включен в списъка на най-богатите държавници в света. Най-богатият европейски политик е италианският премиер Силвио Берлускони ($9,4 млрд.).

Останалите отличници са арабски султани и крале.

Първо място дълго време заема тайландският крал, чиято империя е оценена на 30 млрд. долара.

Мърдок иска пари от големите търсачки

Рупър Мърдок заяви, че вече интернет-търсачките и потребителите трябва да започнат да си плащат за съдържанието на техните новинарски сайтове, предаде Би Би Си. На среща на 300 медийни магнати в Пекин шефовете на Асошиейтед прес Том Кърли и на "Нюз корпорейшън" Рупърт Мърдок изразиха безпокойство от тенденцията сайтове като "Google", "Wikipedia" и "YouTube" да печелят огромни суми, като ощетяват интелектуалния труд на авторите на статиите и не компенсират достатъчно новинарските сайтове.

"Трябва да действаме бързо и решително, за да си върнем контрола върху съдържанието на нашите медии.

Повече няма да търпим това положение", отсече Кърли.

Пентагонът мести радара в Украйна?

Вашингтон разглежда страната като вероятна площадка за разполагане на радиолокационна станция

САЩ разглеждат Украйна като възможна площадка за разполагане на радиолокационна станция в рамките на новата архитектура на противоракетната отбрана (ПРО) в Европа. Това заяви помощник-министърът на отбраната на САЩ по международната сигурност Александър Вершбоу, цитиран от Би Би Си.

"Що се отнася до Русия, администрацията на президента на САЩ Барак Обама продължава на всички равнища да подчертава своята заинтересованост от сътрудничеството с нея в сферата на ПРО", подчерта Вершбоу.

Украйна е включена в списъка със страните, на чиято теротория може да бъдат разположени обекти за ранно оповестяване при ракетна атака, които спадат към елементите на ПРО на Съединените щати, уточнява Лентару. По информация на "Дифенс нюз" Вершбоу е оповестил официално това намерение пред журналисти. Той споменал и за украинския интерес към елементите.

От своя страна украинският президент Виктор Юшченко заяви, че Киев не е получавал такива предложения от САЩ, съобщи Интерфакс.

Вербшоу отбелязал, че след отказа на Вашингтон от намеренията да разположи елементи от ПРО в Полша и Чехия, "еуфорията" в Москва е преминала, а официалните лица са осъзнали, че новите планове предвиждат разширяване на влиянието към границите на Руската федерация, чрез разгръщане на още повече ракети и кораби, оборудвани със ЗРК "Егис".

Белият дом се отказа от проекта на Джордж У. Буш, защото иранската програма за ракети с голям обсег не се развивала толкова бързо, колкото първоначално се предполагало. Системата, която трябваше да включи установки за противоракетна отбрана на територията на Полша и радар в Чехия, предизвика недоволството на Русия. Решението на Вашингтон обаче не означава, че САЩ по принцип са се отказали от усилията си да защитят своята територия и територията на основните си съюзници от евентуален ракетен удар, посочиха по-рано от Пентагона.

В петък руският външен министър Сергей Лавров заяви, че новият проект за противоракетен щит на САЩ поражда "повече въпроси, отколкото да дава отговори". "Искаме да получим подробни разяснения" по новия проект за противоракетен щит, допълни той дни преди посещението на американския държавен секретар Хилъри Клинтън в Москва във вторник.

По думите на военния министър на САЩ Робърт Гейтс до 2015 г. ракетите-прехващачи трябва да бъдат разположени в Южна и Централна Европа. В сряда Варшава получи от Вашингтон нови предложения в областта на противоракетната отбрана. Вместо разполагането в Полша на база с 10 ракети-прехващачи, както бе първоначално планирано, на Варшава се предлага база за тилово осигуряване и командни пунктове за ракети SM-3, уточнил полският заместник-министър на отбраната Станислав Коморовски.

СНИМКИ БГНЕС

Евентуалното разполагане на елементи от ПРО в Чехия доведе до протести в страната

Украйна ще достави този месец на Грузия 22 танка и три други бронирани машини, въпреки заплахите на Русия да наложи икономически санкции на Киев, ако продължи да доставя оръжие на Тбилиси, предаде АФП. Правителството смята да достави 12 танка Т-84 "Оплот", 10 танка Т-72, три бронетранспортьора БТР-80, както и 70 преносими системи за противовъздушна отбрана и боеприпаси за тях, заяви депутатът Валерий Коновалюк, цитиран от агенция Интерфакс. Руският премиер Владимир Путин остро разкритикува украинския президент Виктор Юшченко и го обвини, че е извършил "престъпление", като е доставял оръжия на Грузия по време на руско-грузинския конфликт от август 2008 г.

Руската армия се стяга в юмрук

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

ЮРИЙ ГАВРИЛОВ

Обновяването на руската армия отива към логическия си завършек. През декември министърът на отбраната ще доложи на Върховния главнокомандващ за организационно-щатното престрояване на войските и готовността им да изпълняват бойни задачи в нов състав.

Мащабните промени във Въоръжените сили спомогнаха да се създадат ударни юмруци по цялата дължина на границите - от Камчатка до Калининград. Главната роля тук се определя за бригадите за постоянна готовност и десантните дивизии. В Сухопътните войски мястото на шестте съединения за нанасяне на "първи удар" заеха 85 общовойскови, ракетни, артилерийски и щурмови части, а така също и свързочни бригади, бригади за радиоелектронна борба и инженерна поддръжка. По думите на главния комисар на Сухопътните войски Владимир Болдирев сега се сформира нова разузнавателна бригада. Много скоро такива части ще се появят във всеки военен окръг.

Бригадите вече са окомплектовани с войници и офицери, техника, боеприпаси и гориво. Към десантно-щурмовите части, които се превърнаха в мобилен резерв на командващите по окръзи, ще бъдат придадени и вертолетни полкове - по един за всяка бригада. А цялата армейска авиация се планира да бъде подчинена на Сухопътните войски. Логиката на подобно решение е разбираема. Вертолетчиците винаги са действали, за да подпомагат пехотата и танкистите, но за да бъдат привлечени в бой от общовойсковите командири, беше необходимо да се получава заповед от щаба на ВВС. Сега взаимодействието "небе-земя" значително ще се опрости. А още по-лесно ще стане прехвърлянето на сухопътни и десантни подразделения от място на място. 60 "собствени" вертолета ще превърнат щурмовите бригади от условно-мобилни в реално-мобилни. Може да се отбележи, че засега такива бригади имат само три окръга, но в близките месеци тяхното количество ще нарасне на шест.

Изобщо задачата е следната. Всеки военен окръг е длъжен да стане самостоятелна бойна единица. Със свои сухопътни и авиационни части, разузнавателни и ракетни бригади. Войсковите разузнавачи ще имат задачата да събират сведения за частите с постоянна готовност, а окръжните разузнавачи - за щабовете нагоре. Опасните рейдове във вражеския тил отчасти ще се заменят с модерна техника, в това число безпилотни летателни апарати, които ще могат да предоставят информация за всичко, случващо се в радиус 25-100 километра от предните линии. Генерал Болдирев се надява, че с времето това разстояние ще бъде увеличено до 500 километра. А за командващите "поглед отвъд хоризонта" ще се обезпечи от далечните "безпилотници" на ВВС.

Отделни ракетни бригади с комплекси "Точка-У" и в момента са на разположение в окръзите. Но те ще бъдат превъоръжени с по-съвременния оперативно-тактически комплекс "Искандер-М" с далечина на полета 500 км. В новата ракетна бригада ще има няколко дивизиона с по четири пускови установки във всяка. Първата такава част ще я съоръжат с "Искандери" още през тази година. В бойния й комплект ще бъдат включени не само балистически, но и крилати ракети.

Бойната ефективност на новите бригади в края на миналата и началото на тази седмица беше потвърдена от учението "Кавказ-2009" и "Лагода-2009". При това най-високото звено от командната верига все още не е сформирано. Венец на тази дейност трябва да стане указът на президента за създаването на базата на военните окръзи на оперативно-стратегическо командване. Това ще се извърши, за да може главният военачалник на окръга да може в определени моменти да се разпорежда с всички намиращи се на негова територия войскови части и сили. Например, когато възникне заплаха от война или се подготвят крупни маневри. Да вземем например Северозападното стратегическо направление. Това е огромен регион от руската граница с Белорусия до Баренцово море. Там се дислоцират части от Ленинградския военен окръг (ЛВО), Северния флот, армия на ВВС И ПВО, Вътрешните войски на МВД. В момента те се подчиняват на своите главнокомандващи. След указа на президента тяхното оперативно използване ще бъде предадено под ръководството на главнокомандващия на ЛВО. Т.е. при форсмажорни обстоятелства, по време на учения или сваляне на мобилизация той ще планира тяхното ползване и ще поставя задачи на командирите им. Освен това под единно ръководство ще се осъществява бойната и оперативната подготовка на частите, организираната служба на войските. Единствено изключение от това правило ще се окаже използването на стратегически ядрени сили. Не се планира тяхното предаване от Москва на военните региони.

В Министерство на отбраната говорят, че проектът за указа на президента вече е готов и най-вероятно този документ ще бъде подписан до края на годината.

СНИМКИ БГНЕС

Президентът Дмитрий Медведев и военният министър Анатолий Сердюков провериха лично новото снаряжение на руските войници, които ще участват в учения в Казахстан

Медведев оптимист за СТАРТ-2

Руският президент Дмитрий Медведев смята за "нелоши" шансовете да бъде договорено ново споразумение със САЩ за съкращаване на стратегическите нападателни оръжия още преди декември, когато изтича предишният договор СТАРТ.

"По принцип поставихме пред нашите преговарящи задачата да се споразумеят навреме. Смятам, че шансовете са доста нелоши", заяви Медведев в интервю за руската телевизия "Първи канал", цитирано от РИА "Новости", което според агенцията ще бъде излъчено в неделя.

Държавният глава на Русия отбеляза конструктивната нагласа на американските партньори на страната, посочва РИА "Новости". Стопанинът на Кремъл призова руснаците и американците "да проявят мъдрост, желание да се слушат един друг и разбиране на някои днешни реалности", допълва агенцията.

Русия е "крайно незаинтересована от разширяването на "ядрения клуб", тъй като в противен случай положението може просто да излезе извън контрол", добави президентът Медведев, цитиран от РИА "Новости". "Светът без ядрено оръжие е (...) идеал, който трябва да бъде включен в дневния ни ред", каза руският лидер.

■ *Колко опасно може да бъде интернет пространството - за децата ни, а и за нас, г-н Апостолов? Като че ли премного?*

- Интернет е пълен с рискове и опасности, както и другият ни живот. За децата, за непълнолетните интернет се превърна вече в част от реалния им живот и в него трябва да внимават също толкова, колкото внимават например на улицата. Но за разлика от обучението по безопасност на движение по пътищата обучението за сигурност в интернет много куца.

■ *Кой да обучи децата на сигурността, за която говорите?*

- Родителите все още не осъзнават достатъчно реално какви са опасностите. Те много рядко говорят с децата си на тема интернет, още по-рядко се интересуват какво правят малчуганите там. В училищните програми пък в часовете по информационни технологии въпросът за безопасен интернет присъства едва в програмата след IV-V клас, при това - с два часа годишно, което е изключително недостатъчно. А и вече е късно, защото децата сядат пред компютрите, преди да тръгнат на училище.

■ *Чия е отговорността, че не сме научили малчуганите поне донякъде да се предпазват?*

- Отговорността е, да кажем, всеобща. Първата и начална отговорност обаче е на родителите. Ако те не осъзнаят още когато децата им са съвсем малки, че компютърът не е просто заместител на телевизора, няма да се справим. Защото родителите доста по-строго следят какво гледат децата на малкия екран, отколкото с какво се занимават в интернет. Телевизията обаче е пасивно наблюдаване и все пак подлежи на регулация и контрол. А интернетът е най-глобалната медия, пълна с всякакво съдържание, което може да се гледа по всяко време. Ако родителите не се интересуват какво правят децата им пред компютъра, това може да доведе до бързо попадане на съдържание, което хлапетата не би трябвало да виждат, води и до ориентиране към сайтове, които дават възможност за всякакви контакти с различни хора. Ако на децата не е обяснено, че непознатият в интернет е не по-малко опасен от непознатия на улицата, те стават потенциално уязвими за всякакви посегателства, защото просто нямат защитни сили, не са имунизирани срещу тези рискове.

- *Кои са най-опасните посегателства срещу деца в интернет пространството?*

- Най-опасно е, разбира се, подмамването на деца с цел сексуална злоупотреба.

- *Това в България случва ли се, г-н Апостолов?*

- За съжаление, все по-често се случва. Дори има опити България да се превърне в страна, производител на детска порнография, каквато тя досега не беше. В Самоков чужд гражданин, настанил се в местната ромска махала, от цели две години се е занимавал именно със сексуална злоупотреба с деца и с изготвянето на детска порнография за интернет.

■ *Вие имате ли предварителни сигнали за подобни престъпления?*

- Много често, особено в последно време, получаваме сигнали за съдържание, опасно за деца по горещата линия - тя е онлайн. Защото към малките се подхожда и през скайпа (много разпространената програма за комуникация в реално време) - например те получават порнографски снимки, както и предложения да изпратят порнографски материали срещу заплащане.

ГЕОРГИ АПОСТОЛОВ е роден през 1955 г. Дългогодишен журналист - репортер, редактор, кореспондент на БТА в Япония. Носител е на почетното отличие на държавната агенция "Бетеанец завинаги". От 9 години работи във фондация "Приложни изследвания и комуникации", координатор е на програма "Безопасен интернет". Женен е, има двама сина - единият е студент, другият - единадесетокласник. Щерка му Александра е ученичка в пети клас.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

ГЕОРГИ АПОСТОЛОВ:

Компютърът не е просто „заместител" на телевизора

Да обясним на децата си, че непознатият в интернет е не по-малко опасен от този на улицата, призовава координаторът на програма „Безопасен интернет" на фондация „Приложни изследвания и комуникации"

Интервю на
ЛИЛИЯ ТОМОВА

Подмамват ги дори да излязат на физическа среща.

■ *Т.е. рисковете стават все по-големи.*

- Дори онлайн игрите, които най-много увличат децата, вече също включват специално приложение за разговор в реално време, т.е. докато играят, малчуганите и общуват помежду си. Но някои от нас забравят, или просто не знаят, че в тези свободни и открити чатове може да се включи всеки. И че ако човек е злонамерен, би могъл да събере доста информация и да подходи, най-меко казано, недобронамерено към някое дете.

■ *Както българин, така и чужденец, разбира се. Нали светът ни вече е глобално село...*

- Да, често фактически извършители на подобни посегателства са хора от чужбина, макар че в повечето случаи все пак това са български граждани, живеещи другаде - просто заради езиковата бариера.

■ *Добре, г-н Апостолов, вие сте мощна, човеколюбива и очевидно много полезна институция. Само че без да си сътрудничите със службите за сигурност - български, а вероятно и чужди, едва ли ще се справите, нали?*

- Преди да пуснем в действие онлайн горещата линия за сигнали, сключихме официално споразумение за сътрудничество с МВР. Втората ни важна задача беше създаването на обществен съвет за безопасен интернет - консултативен наблюдаващ орган на горещата линия и на Националния център за безопасен интернет. Този обществен съвет обединява цели 22 институции и организации. Сред тях са и три министерства - на вътрешните работи, на образованието, младежта и науката и Министерството на културата, което е националната контактна точка по програмата "Безопасен интернет" на Европейската комисия. В съвета ни са и Държавната агенция за закрила на детето, и предишната Агенция за информационни технологии и съобщения, както и редица асоциации на интернет доставчици - те са хората, които могат да помогнат за ограничаване на достъпа на деца до нерегламентирано, незаконно съдържание. Сътрудничим си с няколко неправителствени организации, които имат експертен опит в тази област. Тази наша "публично-частна коалиция" одобри работните процедури на горещата линия.

■ *Т.е. начинът, по който операторите на линията действат, след като получат сигнал, е одобрен от всички тези 22 организации?*

- Да. Освен това информация за деца, тийнейджъри, родители и учители, новини и съвети, примери за рискове и опасности в интернет публикуваме на: safenet.bg; web112.net.

■ *Кои международни институции помагат за българския безопасен интернет?*

- Горещата ни линия е част от европейската мрежа, която се нарича Международна асоциация на оператори на интернет горещи линии. Асоциацията, която следващия месец навършва десет години, е създадена през 1999 г. Борим се и с всякакви опасни сайтове и онлайн-съдържание.

■ *Какви например?*

- Такива, които пропагандират опасно за живота и здравето на децата поведение, сайтове, пропагандиращи булимия, анорексия, сайтове за самонараняване, които призовават към самоубийство, които пропагандират употребата на наркотици, а и нацистки, фашистки, расистки и ксенофобски сайтове, призоваващи към насилие срещу етнически и религиозни малцинства. Има и продажба онлайн на наркотици, има своднически сайтове, които се опитват да експлоатират непълнолетни.

■ *Как се опитват да ги експлоатират?*

- Като ги подканват да произвеждат сами порнографски материали и срещу заплащане да го дават за ползване в платените сайтове. Подмамват непълнолетните да участват във виртуални студия, всъщност това е интернет паралелът на на т.нар. секстелефони.

■ *Като ви слушам, г-н Апостолов, си мисля, че в тези години е много страшно да си родител на малки, а и на по-големи деца.*

- Да си родител винаги е било страшно. И днес не е по-страшно отпреди, стига родителят да е наясно с реалностите. А опасността е и в това, че майките и татковците в България са на последно място сред родителите във всички страни в ЕС по осъзнаване на рисковете за техните деца в интернет и това се доказва от доста изследвания.

■ *Това, което споделяте, е доста стресиращо, няма ли все пак надежда за ефективен родителски контрол?*

- Имаме разработена вече втора версия на български вариант на софтуер, за който има линк към сайта - той може да се свали и да се инсталира за секунди на домашния компютър и да блокира достъпа до опасни сайтове. Родителите получават възможност да го настроят така, че да следи дейността на детето на компютъра. Това са т.нар. мониторингови програми, което си е жива шпионска програма. Защото продължавам да настоявам, че когато родителите са на работа, редно е поне вечер да проверят какво точно е "правило" чедото им в интернет.

■ *Държавата всъщност може ли да помогне?*

- Разбира се. От две години се опитваме да прокараме законодателни промени, още повече че на България "й висят на главата" нератифицирани международни документи. Единият е допълнителен протокол от Конвенцията на Съвета на Европа от 2003 г. - срещу компютърните престъпления срещу ксенофобията и расизма в интернет. Още не сме ратифицирали и Конвенцията на Съвета на Европа от 2007 г. срещу сексуалната експлоатация на деца през компютърни системи. В парламента внасяхме куп становища, срещахме се с депутати, посещавахме заседанията на Комисията за децата, младежта и спорта в предишното Народно събрание, депозирали сме и писмени становища.

■ *Имахте и работна група в 40-ото НС, която да изготви предложенията за законодателни промени.*

- Но онзи парламент е вече история, групата, така да се каже, се "разпадна". Започваме отначало.

■ *Т.е. ще продължите да лобирате?*

- Разбира се. Заради всички български деца.

> Първа е отговорността на родителите

Нали сме социалисти?

Отново за отговорността, но този път - и за другарството

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ

Не знам как ще бъдат приети тези мои редове. Дали за някои няма да са най-после чаканият мой отговор на въпроса: “Сергей, защо мълчиш?” Или други за пореден път ще ме обвинят в “интригантство” или опит да “прикрия вината си”. Трети ще заподозрат, че искам да повлияя на идващия конгрес. На тях ще кажа, че са прави.

Докато се опитвам да организирам работата по подготовката на 18 октомври, наблюдавам какво се случва с говоренето и писането от и за БСП в публичното пространство. Оставам с впечатлението, че онези, които най-много твърдят, че са загрижени за бъдещето на партията, очевидно най-вече се грижат за собственото си бъдеще.

Доста мислих и реших, че нямам право да мълча. Ако не направя опит да повлияя, виждам няколко опасности.

Опасността, вместо с предложения за бъдещето, на заседанието да се занимаваме с лепене на етикети, с непроверени слухове, с обвинения и защити.

Опасността интригите, задкулисните договорки, краткосрочните и дългосрочни групови планчета да се превърнат в основна дейност в конгресния ден.

Опасността емоциите да надделеят над разума.

Затова ми се иска предварително да предложа - да се съберем, за да свършим работа. За БСП и за обществото, а не заради себе си.

Защото това, което се създава като негативен образ на отделни ръководители на БСП, се прехвърля в общественото мислене като образ на цялата партия, на всеки социалист. И се питам: нали сме социалисти, защо го правим?

Има опасност следващата неделя да затвърдим впечатлението, че сме безнадеждно овълчила се враждуваща шайка от безделници, крадци и злобари.

Имаме и шанса да докажем, че разбираме от дума; че имаме идеи как да изправим на крака - и партията, и България; че можем да сме полезни и да свършим работа, когато съгражданите ни ни повярват отново.

Знам, че има три основни въпроса, от които сладващата седмица не можем да избягаме:

Какво се случи? Какви са причините за загубата, за проблемите на партията преди и след нея.

Кой е виновен? Моята лична отговорност, ангажиментите, които сме поемали и как сме ги изпълнявали.

Какво да се прави?

И понеже по първия и третия въпрос търсим отговорите в документите, които готвим за конгреса, ще ми се по втория да кажа няколко думи тук, за да не губим в залата време за лични обяснения. А и за да се спрат превратните тълкувания и злоупотреби.

Първо - виновен ли съм за изборната загуба и за състоянието на партията?

Да. Виновен съм. И то за няколко конкретни неща:

Първо - щом партията е в такова състояние, не може председателят да не е виновен.

Виновен съм, че хората не успяха да разпознаят и разберат каузата ми като премиер за по-добро качество на живот на всеки българин, след като постигнахме с много труд компромиси и лишения членството в ЕС.

Виновен съм, че затрупан във всекидневната работата на правителството, се предоверих на екипа, който пое ангажимента да усъвършенства развитието и функционирането на партията, на ефективността в работата на част от партийните ръководства в областите и общините.

Виновен съм, че не успях докрай да развия и наложа системата за развитие и съхраняване на партийните кадри. Че днес няма няколко силни конкурентни, еднозначно приемани варианта за ново партийно ръководство. Вярвах, че всеки от ръководителите ще формира силен екип и ще заложи на него.

Виновен съм, че се ангажирах с битки за честта на всеки, който заявяваше, че е част от екипа и работи за доброто на страната и партията. И досега разбирам като своя отговорност и признак на другарство да защитавам авторитета на всеки публично оклеветен.

Виновен съм, че не отсякох - в политиката има място само този, който има авторитет в обществото и гражданите му вярват.

Неведнъж съм правил партийни компромиси заради външното единство на партията.

А и със закъснение разбрах, че за някои другарството е само параван.

Знам, че нося отговорност за всичко това. Но навярно я разбираме по различен начин. Само слабите се оттеглят в критичен и тежък момент.

За мен е безотговорно да махна с ръка, да зарежа всичко, да гледам отстрани и да оставя партията в ситуация като днешната. За мен е безотговорно да се отрека от успехите на нашето управление, макар и в коалиция, през последните четири.

Да - не съм незаменим. И други могат да се справят с партийното ръководство. Може би даже по-добре. Но смятам, че е въпрос на отговорност преди това да сме наясно с какви мотиви го правят. Че всички трябва да сме убедени, че водещото желание на новите лидери е да работят всеотдайно и безкористно за доброто на партията и България.

Убеден съм, че в следващите месеци и години не мога да избягам от отговорността да подготвя и предложа такъв нов екип на партията.

Искам да отстояваме три неща и за тях търся последователи:

Първо - БСП е партията на социалната чувствителност, на прогреса и на промените към по-добър живот и не е партия за лична употреба.

Второ - професионално правене на политика, но и с почтеност, която отстоява публичните интереси и решава проблемите на гражданите. Който иска да решава само своите и на близките си - да си тръгва.

Трето - път на можещите, отговорните, безкористните, които обичат България, обичат БСП и социалистическите идеи повече от себе си.

Който не приема тези три мои каузи, нека ми го каже право в очите, а не заобиколно чрез медиите.

Иска ми се да кажа и няколко думи за другарството.

Не на тези, които го разбират само като традиционно обръщение в световната левица, а на социалистите, които вярват в тази ценност, разчитат, че наистина сме другари и ще си помагаме - и в успехи, и в трудности.

Другарско е да казваш истината в очите. Другарско е да предлагаш промени и да си недоволен от слабости и несправедливост.

Не е някак по другарски да хвърляш в медиите неверни обвинения. Да внушаваш неистини. Да представяш своите възгледи за безспорни истини. Да лепиш етикети и да омаскаряваш съпартийци.

И то точно преди заседанието, от което много зависи бъдещето на нашата партия.

На тези наши другари бих казал две неща:

Не забравяйте, че преживяхме всички тези години заедно. Че можем да нямаме еднакви похвати, но всички имаме памет. Помним и 1997-а, и 2001-ва, и 2005-а, и 2007-а, и последните две години.

И последно - предлагам да помогнем на партията.

Да оставим поръчковите публикации и медийни изяви за махленските клюкари.

Да се съсредоточим върху работата, която трябва да свършим. Върху новите проекти. Върху бъдещето на БСП и на страната.

ДАТАТА

*1846 - английският астроном **УИЛЯМ ЛАСЕЛ** (1799-1880) открива **ТРИТОН** - най-големия естествен спътник на Нептун 17 дни след откриването на планетата. Тритон е единствен сред големите по размери спътници в Слънчевата система, който има ретроградна орбита. Поради интензивното си нагряване от приливните сили на Нептун за Тритон се смята, че в миналото е бил подходящ за развитието на живот в течните слоеве под повърхността. Наличието на живот към наши дни обаче е малко вероятно поради отсъствието на приливно нагряване, голямата отдалеченост от Слънцето и факта, че орбитата на спътника се намира във вътрешността на йонизиращата магнитосфера на Нептун.*

*1933 - в село Коюн Бунар (дн. Овчи кладенец), Ямболско, се ражда **АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ**. Той е български писател, преводач и обществен деец. Завършва гимназия в Ямбол през 1952 г. и руска филология в СУ “Св. Климент Охридски” през 1957 г. До 1985 г. работи като журналист и редактор във вестниците “Народна младеж” и “Студентска трибуна”, списание “Смяна”, в издателствата “Народна младеж”, “Наука и изкуство” и “Народна култура”. От 1985 до 1991 г. е главен редактор на списанието за световен хумор и сатира “Апропо”. През март 1991 г. Александър Миланов е избран за председател на Съюза на преводачите в България. За постиженията си в областта на българската култура е награден с Държавен орден “Св. св. Кирил и Методий” - I степен. Автор е на повече от 20 книги със сатирични стихотворения, лирика; приказки и стихове за деца. Умира на 6 май, 2006 г. в София.*

*1964 - открити са **ЛЕТНИТЕ ОЛИМПИЙСКИ ИГРИ В ТОКИО**, Япония. XVIII летни олимпийски игри се провеждат от 10 до 24 октомври 1964 г. Другите градове, кандидатирали се за домакини, са Детройт, Буенос Айрес и Виена. Това е първата олимпиада, на която е забранено да участва ЮАР заради режима на апартейд, който страната води. На тези олимпийски игри България спечелва общо 10 медала: 3 златни, 5 сребърни и 2 бронзови. Златото за страната ни донасят **БОЯН РАДЕВ** (борба класически стил), Еньо Вълчев (борба свободен стил) и Продан Гарджев (борба свободен стил).*

*1977 - в София се открива **НАЦИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ЗА ДРЕВНИ ЕЗИЦИ И КУЛТУРИ**. Открита е от Комитета за култура благодарение на застъпничеството на Людмила Живкова и проф. Александър Фол. Неин директор и до днес е Гергина Тончева. Гимназията има статут на Национален класически лицей към Софийския университет “Св. Климент Охридски” по решение на Академичния съвет на висшето училище от 7 декември 1994 г. В гимназията се изучават класически езици - латински и старогръцки език, старобългарски език, литература, история, култура и философия, а така също и западни езици - френски, немски, английски. Провеждат се и извънкласни занимания по новогръцки език.*

*1983 - съветският космически апарат **„ВЕНЕРА 15”** влиза в орбита около планетата Венера и започва да картографира нейната повърхност. “Венера 15” е автоматичен космически апарат, изстрелян от СССР на 2 юни 1983 г. с цел изследване на повърхността на Венера от орбита посредством радар със синтетична апаратура. Използването на радар се налага заради плътната и непрозрачна във видимия спектър атмосфера на планетата. В продължение на 8 месеца “Венера 15” успява да изследва релефа на около 25% от повърхността на планетата - от северния й полюс до около 30° с. ш.*

*2006 - в София умира **СТОЯН ОРМАНДЖИЕВ** (1920-2006). Той е бивш български футболист-защитник и треньор по футбол. Роден е на 10 януари 1920 г. във Варна. Шампион на България (1945) и носител на купата на страната (1945, 1948) с Локомотив Сф. През 1948 г. печели второ място в анкетата за Футболист № 1 на България. Има 20 срещи за “А” националния отбор, като в 5 от тях е бил капитан. Треньор е на националния отбор по футбол на игрите в Хелзинки-1952 г., Мелбърн-1956 г. и в Рим-1960 г. На игрите в Мелбърн-1956 г. отборът печели бронзовите медали. Държи рекорда от 76 мача, в които е водил “А” националния отбор, в които е постигнал 30 победи, 20 равенства и 26 загуби.*

Открити изречения за едно открито писмо

Има добри песни и в репертоара на старите теми, ако ги пеем заедно

ЛОЗАН ТАКЕВ

Драги Кириле,

Позволи ми така да се обърна към теб по повод откритото ти писмо до съпартийци.

Приеми откритите ми изречения като израз на уважение и културна дискусия по въпроса дали БСП трябва да я има и след конгреса.

С баща ти, светла му памет, бяхме съратници, колеги в Комсомола и съпартийци още в миналия век. А след 1989 г. заедно ни брулеха ветровете на промяната. Ако беше жив, вероятно щяхме заедно да бъдем в раздела "стари градски песни". Нас не ни блазнеха постове, те бяха алиби, детска мечта, нито мотив за продължителното ни членство. Вече 43 години съм в лявата партия.

Тогава още нямаше фабрика за катран, нито приятелският огън беше моден и познат. Дори баща ти в името на България и мирния преход отказа най-високия пост - премиерския. Вярно е, че увеличи враговете си и може би това отключи и фаталната му болест.

Ти се гордееш с него и че си трето поколение социалист. Има и други подобни примери. Един такъв днес е в пожарната команда на Б.Б. Или поне силно му симпатизира и хули левите. Други си хвърлиха партийните билети, минаха през разни формации, сега са посланици, на държавна работа, доскоро бяха в апарата на тройната коалиция. А това най-силно клати доверието.

Не знам 47-ият конгрес дали ще е последен или предпоследен. Сигурен съм - за всички това няма да е последният конгрес. Без да съм делегат, знам, че за повечето социалисти партията ще я има и след нас. Въпросът е докога доверието ще върви надолу. И референдум ли е нужен, за да определим морала на този и онзи партиен функционер?

Четири десетилетия животът ми мина в тази партия без участието ми в квоти, делегирани права, без допълнителни условия за членство в нея.

Най-много се радвам, Кириле, че пишейки тревожно за БСП дали да я има и след конгреса, си налучкал и други страхове за каузата за партията, която наистина напоследък започна повече да ни разделя, отколкото да ни събира. Говориш за доверие, за масова и единна патриотична лява партия, каквато винаги ние, съпартийците, сме искали тя да бъде. И това вече ми прилича на по-зряло, ново и друго поведение, което съвсем не кореспондира с изреченията, че старите са изпята песен в партията. Какво единение без тях!

ПЕТЪК 9 ОКТОМВРИ 2009
31
ПОЗИЦИ

Открито писмо до моите другари

БСП никога няма да бъде партия за лично ползване

КИРИЛ ДОБРЕВ

Обръщам се към тези, за които думата другар означава чувството, че имаш съмишленици, но и към "отговорните другари", за които тя е алиби за високи постове.

Обръщам се със страх за каузата, за партията, която по принцип трябва да ни събира, но май напоследък повече ни разделя. Някои от нас отвориха фабрики - за катран, за черна боя, за кал... Но не срещу опонента, а срещу съмишленика. Когато човек отвори медиите, вижда нашето мръсно бельо. Но не мръсното бельо на 250 хиляди членове на БСП, а на шепа хора, които решиха, че ще говорят от името и още по-лошо - за сметка на БСП.

Аз не съм политолог, не съм теоре-

партията, която за тях е нещо повече от елитната "изваджа". Продължим ли с оплюването, ще останем без редници.

Да, загубихме изборите. Да, допуснахме грешки. Да, трябва да бъдем кристално честни и ясни.

Да, но БСП трябва да я има и след конгреса.

Трябва да продължи да бъде кауза за стотици хиляди български граждани.

Това трябва да решим на този конгрес. Наш е изборът дали това ще е 47-ми "решаващ", или 47-мият предпоследен конгрес на БСП...

Нека приемем един простичък етичен кодекс:

Първо - имайте смелостта да си кажете това, което мислим, първо в очите и на партийните ни срещи.

Наистина, нека младите понесат своя кръст, което е по-близо до техния стремеж, амбиция, воля, ако ги имат, нека се стремят към постове, развитие, да виждат своята перспектива. Но това ще стане, когато наистина има регламент и правила на играта, когато има морал, приличие и добра премерена и преценена мандатност. А генералът нека още трийсет години да управлява с ГЕРБ! Ще го видим. Нека минат стоте дни първо!

Ние, тези, които са вече в пенсия, и тези, които са на една ръка разстояние от нея, какви постове тепърва да чакаме в партията и от партията, особено след изборни победи! Ама къде са тези изборни победи, особено през 2009 година?

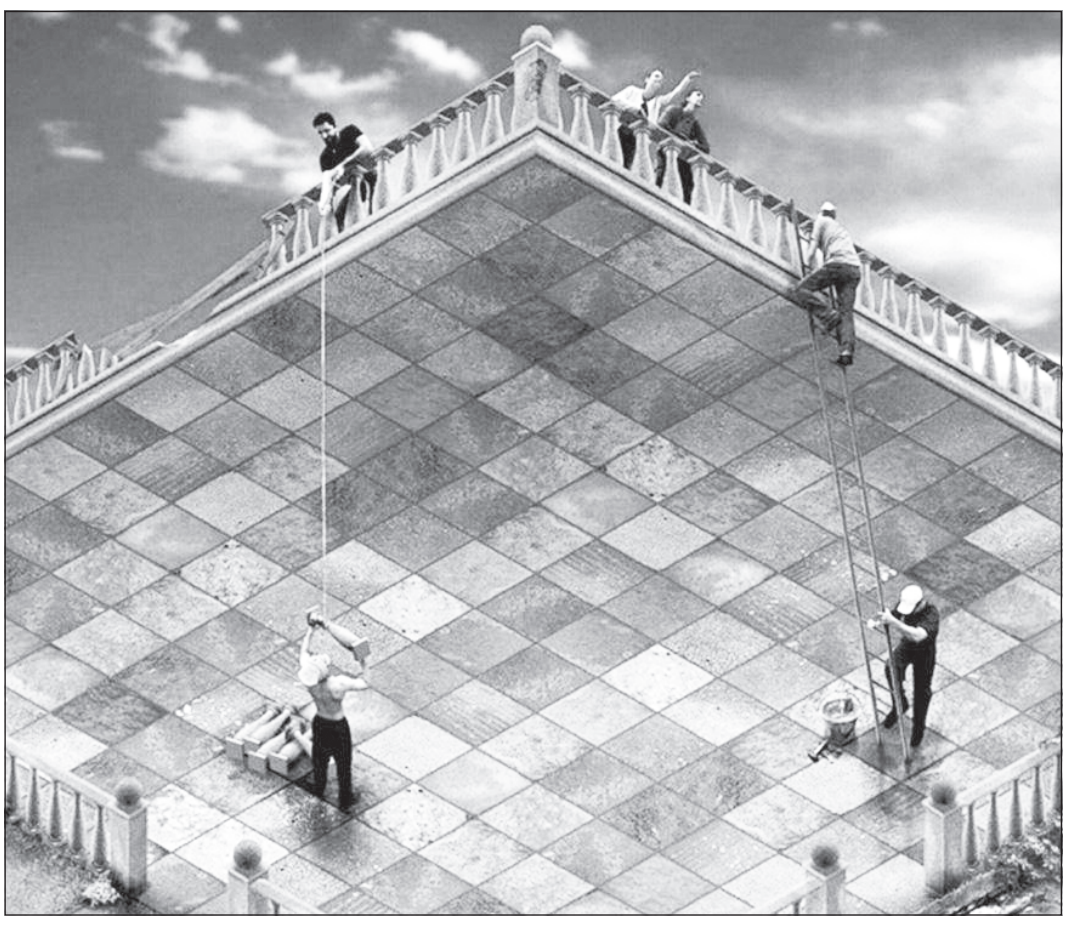
Не, приятелю Добрев, не, драги съпартийци, съвсем не са болестите ни само след 7 юни и след 5 юли тази година. Ние боледуваме много по-отдавна. Само да пресметнем - колко бяхме, когато Сергей Станишев стана председател на БСП, и колко сме сега като членска маса и като симпатизанти? Защото нашите победи идват от симпатизантите. Защо ги разочаровахме най-вече в последните десетина години?

И понеже не обичам словоблудството и дългите тиради, приключвам в стил лозанка. Сигурно вече и аз представлявам по-голямата част от хора на старите градски песни като деец на софийската градска организация, та искам да припомня - има добри песни и в репертоара на старите градски теми. Ако ги запеем заедно млади и стари хористи, ще се получи подобра хармония, по-добро звучене. Ще дойдат и други - и те ще запеят с нас, вярвайте. Това съвсем няма да попречи на хип-хопа, на рапа, на чалгата. Но само Азис и само Шоуто на Комиците няма да вдигне рейтинга и изборните проценти. И някой друг да определя вкуса ни - няма да стане. И няма да мине, помнете.

Юлиян Генов: Изгубихме нашата идейност

Спасете партията, не я унищожавайте

(Изказване на Градската конференция на БСП - София, в сряда, 7 октомври т.г.)

Другарю Станишев, виждате как членската маса и активът е "набрал" на ръководството и е готов да предложи дори някои суперинфантилни неща. Очаквам да чуя, че ръководството трябва да се сменя ежеседмично, както е тръгнало. Но може би хората не са виновни. Очевидно през тези 4 години на управление имаше много сбъркано в отношението към партията, към обикновените хора, към тяхното становище, в начина на управление, в начина на търсене на решение и в перспективно виждане какво да се случи с партията.

Ние изгубихме едно от най-мощните наши оръжия в търсене на компромис със съуправляващите може би, или уплашени от критики през годините, изгубихме нашата идейност до голяма степен. Вие казахте преди няколко дена на срещата с нашия район, че младите винаги са за лявата идея. Абсолютно вярно е, но кой им обяснява какво е лява идея, за да са с нея?

Според мен тук, в тази декларация, се прави един опит да се каже нещо по този въпрос. Но ние сме партия, която по някои въпроси не може да прави компромиси. Не може да отстъпва и всяко отстъпване води до това, което се случи в момента.

И на второ място, виждате, няма начин въпросът за лидерството и отговорността да бъде подминат. Тук един класически труд учи, че някой път е необходимо да се направи крачка назад, за да се направят две напред. Мисля, че няма начин това да не се случи.

Тук се говори за Изпълнително бюро и за Национален съвет. Националният съвет - страшно голям орган. Аз съм бил няколко пъти, макар че не съм член. Какво обсъждане може да се получи в него? Това е горе-долу една машина за гласуване. А в самото Изпълнително бюро - съгласете се, но има хора, които мен ме е срам, че са ми лидери.

Как е възможно лидерът да се изпъчи по телевизията пред Коритаров и да говори за членовете на столичния Градски съвет, че са гумени глави? Говоря за Кирил Добрев, разбира се. Или там да пише, че старите били изпята песен. И този човек ще възпитава младите...

Затова тук има и декларация, и т.н. Няма място такова арогантно, да не кажа някаква по-сериозна дума, държание. И не е само той. Има хора в Изпълнителното бюро, които нямат лидерски качества. Имат качества да бъдат удобни вероятно, но те не могат да извадят партията от това положение.

Затова аз си мисля, че този конгрес трябва да подготви основата за един извънреден конгрес, на който да се реши този въпрос. Но голямата ми молба е лидерите - в нашата партия за съжаление има само няколко човека лидери, - съберете се и го направете така, че да спасите партията, а не да я унищожите. Да мине всичко, без повече да се чуват резки слова, без конфронтация. И пак повтарям, невинаги едно отстъпление означава отстъпление завинаги от дадена позиция. Често пъти човек се връща на нея с много по-голяма сила и тежест, минал през опита на това да се опари през грешките. Защото хората знаем какво казват по този въпрос.

** Заглавието е на редакцията*

Господин Искров, направете нещо

МАЯ ЙОВАНОВСКА

Преди ден бе огласена информация от експерти, че лихвите по кредитите на търговските банки у нас започвали да намаляват, макар и плахо. Дни преди това и Българската народна банка (БНБ) свали за пореден път основната лихва до 1,46%, която търговските банки включват към задълженията на клиентите си. Кога обаче реално нагърбилите се с големи или помалки кредити български граждани ще усетят поне малко облекчение? Да не говорим, че все повече ще стават тези, които няма да могат да облужват задълженията си и има сериозна опасност да загубят имотите си.

Не е тайна, че лихвите на търговските банки в Европейския съюз (ЕС) са значително по-ниски от тези у нас. Това е и резултат на рязкото намаляване на основните лихви на централните банки, което те направиха като антикризисен ход, за да подпомогнат националните икономики и предприемачите да вземат глътка въздух в кризата. Лихвата на Европейската централна банка (ЕЦБ) е 1%, а централната банка на Великобритания смъкна основната лихва до 0,5%. Докато нашата основна лихва е няколко пъти по-висока, макар да е в най-ниската си стойност, определяна от БНБ.

Търговските банки в Европа се вслушаха в препоръките на централните си банки да поддържат по-ниски лихви, докато трае кризата. Това обаче на направи нашата централна банка с презумпцията, че не може да се меси в политиката на търговските банки, нито търговските банки се поучиха от опита извън границата, за да станат кредитите по-достъпни - както за гражданите, така и за фирмите.

Освен че в Европа лихвите са по-ниски, по-ниски са и разходите за обслужване на кредитите, за сметка на това у нас са по-големи санкциите при нарушаване на договора за кредит. Правителството вече огласи, че през следващата година с още 150 000 ще набъбне армията на безработните. И хората, които са се "нагълтали" с ипотечни кредити в годините преди кризата и сега си загубят работа, рискуват да останат и без жилища. Това тепърва ни чака. През изминалите месеци на 2009 година вече бе отчетено ускорено повишение на дела на необслужваните кредити. А сега скоростта ще бъде още по-бясна. Те ще са около 6-7 процента от общото количество, а е възможно да стигнат до 16%. И е вече крайно време БНБ в лицето на стария нов нейн ръководител Иван Искров да направи някакви, макар и неофициални, препоръки към търговските банки. За да се спасят бизнесът и обикновените хора, които кризата все повече задушава.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
10 ОКТОМВРИ 2009
ДУМА
ЦИВИЛИЗАЦИЯ

И господарят - роб на возилото

За какво ли го измислихме това пусто колело!

ВАСИЛ ПОПОВ

Дали древният човек сам е изобретил колелото, дали Господ му го е спуснал наготово или извънземните са нарисували с пръчка кръг върху пясъка не е предмет на полемика. Важен е фактът, че колелото като катапулт изхвърля човечеството в други цивилизационни измерения.

Преди всичко колелото рязко облекчава физическия труд. Който е внимавал в час по физика и има поне тройка, знае каква е разликата в съпротивленията при триенето и търкалянето. (Не беше точно така, защото и при търкалянето се наблюдава триене, но много по-малко, ама нейсе. За тройка толкоз!) Образно казано, направете се на древен египтянин и се опитайте да сурнете по пясъка каменен блок за гробницата на фараона. Е, мъка не, ами мъка! Ха сега подложете отдолу мертеци с кръгло сечение и търкаляйте камъка. О-о, така се ядва! Дори можем да заобичаме проклетата ТФР (те-фе-ре - тежка физическа работа).

Голямата революция на колелото обаче настъпва с конструирането на превозното средство (ПС). Както винаги откритията се прилагат най-първо във военната област. Ето я бойната колесница, ето я бойната атакуваща кула дотъркаляна, а не дотътрена под крепостната стена на обсадените. Ето я и картечната тачанка върху четири колела с три коня отпред.

Инак - кралската каляска, каретата на аристократа дали са за работа или за кеф, да питаме днешните в служебния мерцедес. Отделно изследване може да се направи за олекването на ТФР чрез ПС, но това го има в литературната класика. Спомнете си Белчо и Сивушка, "Дий, воле, дий!" и всички случаи с участието на ПС с животинска тяга, както и с човешка - един се впрегнал в рикша, друг в талигата.

Така в различните епохи наличието на колелото поражда средства за придвижване на две, три, четири, шест, осем, дванайсет и върху още повече колела. Вече говорим и за МПС, моторното превозно средство. И не само заради качването на разни платформи, купета, кабини, дилижанси, вагони, фургони, карусерии и тям подобни върху колела. А защото и моторната тяга е спретната около кръглото нещо. Кой двигател - воден, вятърен, парен, крачен, ръчен, електрически, с вътрешно горене, турбинен, турбовитлов, може да се врътне поне на четвърт оборот, ако ги няма лагерите, тези мини, малки, средни, големи и гигантски колелца и колела.

Колелото сродява човека с божествата. Още повече с възможността да пъхнеш някому прът в колелото. Пешаците в надпреварата си туряха марки, демек препъваш го с крак, той се пльосва с разбит нос, ти го прескачаш и пресичаш финала пръв. Има рискове. В ерата на колелото просто ръгаш прът между спиците, оня се изплющява и ти го прегазваш в рамките на закона за движението по пътищата и улиците и правилника за неговото прилагане. Няма риск от самоконтузване.

Човекът, базиран върху колесно въртящата система, се изживява като всемогъщ. Средството за придвижване му дава окриление на колела. Вижте ги само как карат сякаш са сами на пътя! Как не знаят нищо за предимството. Как не ги интересуват ограниченията. Как презират неколесните, т.е. придвижващите се на два крака, с други думи, нецивилизованите. Е-е-х, кой като мен! Виж ме, мамо, аз съм господар на колелото и на цялото въртеливо движение във Вселената!

Изведнъж красивият свят се срива. Счупва се едно колело, само едно, най-мъничкото колелце. Всичко отива на кино. Не в буквалния смисъл - зарязваш колелото и хайде на кино. То и киното е немислимо без колелото, независимо дали се върти лента или диск, просто въртене без колело няма. В случая "на кино" отива измисленият образ на господаря на колелото. Трябва да се омажеш с грес, прах, моторно масло, гума, асфалт, за да се сетиш какво си бил преди колелото. Трябва да слезеш от измислените си висоти, за да видиш, че има и други. Абе, ако си един надут балон, трябва от време на време да пукнеш гума. А най-добре да се спука целият този балон.

Време е да разберем, че не сме господари, а роби на возилото. И в прекия смисъл, и в преносния. Инак онзи, който ни даде колелото, може да си го вземе.

С четири конски сили - пълна газ

СНИМКИ БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Ретроавтомобилът винаги е хит

Ох, Боже, кой глупак е измислил колелото

Народният театър „Иван Вазов" в София

Приказка за Българските чудеса

пътешества по света

„България на длан" съединява история и съвременност в едно, чрез макети и над 300 фигурки проектът представя най-големите наши исторически, културни и архитектурни забележителности

ИРЕН ТАНЕВА

В началото е идеята за ботаническа градина, където на едно място да бъдат събрани всички растителни видове, срещани по българските земи. Инициаторите - артистичното семейство на актрисата Стефани Рачева и режисьора Съни Сънински, имат желание да направят карта на България от цветя и растения. Да бъде пресъздадено синьото на реките, езерата и моретата, зеленото на горите и полята, белият сняг по планинските върхове.

По-късно решават да построят параклис - там хората да намерят отмора и най-вече духовно просветление. Постепенно се оформя идеята за проекта "България на длан", чийто стремеж е да събере под формата на макети най-големите наши исторически, културни и архитектурни забележителности.

Макетите се изработват от най-разнообразни материали - дърво, камък. Избират се според това какво е характерно за самия обект -

търси се максимална автентичност

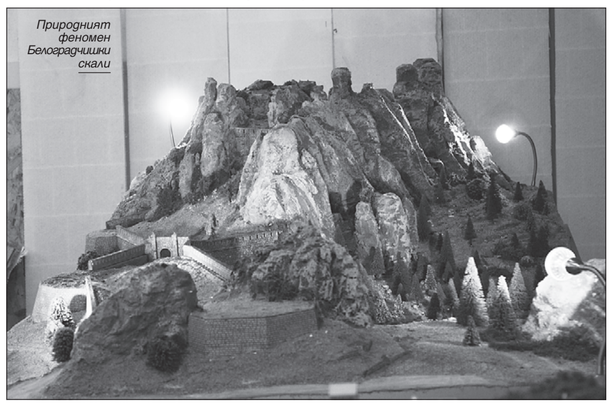
Понякога се използват и изкуствени материали - пластмаси например.

Един макет става готов средно за два месеца. Ако хората, които работят, са малко на брой, процесът продължава до половин година. Създателите на проекта имат желание да привлекат някой добре подготвен историк за консултант. Надяват се средствата за това да дойдат от интереса на хората, от посещаемостта.

"България на длан" пътува из цялата страна. Хората, видели експозицията, преживяват патриотичен катарзис (нека не звучи високопарно!), някои дори записват впечатленията си. От тях тръгва идеята за книга, в която да бъдат събрани мнения и оценки. В нея най-често пишат: "Горд съм, че съм българин!" или "Излязох оттук по-българин, отколкото влязох!" Записват и цитати от българската литературна класика - позабравени в днешното свръхмодерно и свръхдинамично XXI столетие.

Не липсват и такива реакции: "Мога ли да си купя този макет, колко струва?" Да се надяваме, че те са резултат от патриотизма, събуден от видяното. А иначе (и то се подразбира) най-емоционални, искрени и непринудени са реакциите на децата.

Макетите са придружени от фигурки, които вече отдавна са надхвърлили триста. Те се изработват специално от скулптори. Използват се и звукови ефекти - пресъздава се шумната обстановка на пазара, шумът на река, море или водопад. Звучат маршови, възрожденски песни. Музикален мениджър и консултант по тези въпроси е Мартин Карнолски. Макетите са излагани в различни градове в България. В София са се приютявали в бившия Партиен дом, изложбена зала "Средец", и къде ли още не...

Природният феномен Белоградчишки скали

Учредителите

имали намерение да купят сто декара земя

в района на Правец, но макар и оптимисти, съзнават, че това желание трудно ще се осъществи поради ред проблеми.

Проектът "България на длан" е доста свързан и с театъра. Най-вероятно заради професиите на Стефани Рачева и Съни Сънински.

"България на длан" е всъщност един малък театър. В него участват и сценографи, специалисти по звука, компютърен специалист.

Проектът е много успешен. Оценен е от сериозни партньори. Всичко красиво, което го съпътства, положителните емоции карат тези, които работят по него, да не обръщат внимание на трудностите. А те са свързани главно с пренасянето и съхранението на експонатите. Придвижването е трудно и става все по-трудно - заради количеството, заради опасност от повреди - макетите са крехки.

Някога се побирали в два тира

а сега такъв брой е съвсем недостатъчен. Затова екипът на проекта е ограничил пътуванията. За сметка на това се насочва все повече към дигитализиране и професионализиране като образователен проект - обърнат към младите хора. Стремежът е той да стане партньорска система в образованието.

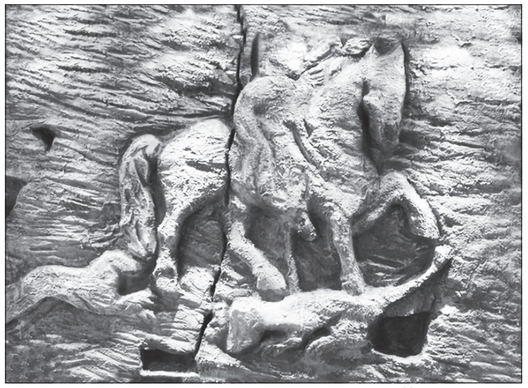
Стефани Рачева твърди, че двигател на проекта е съпругът ѝ. Тя е по-припряната от двамата и го обърква с даване накуп на няколко идеи едновременно. Дори рядко се изявява в медиите. Продължава обаче това, което той е започнал. И всичко прави както трябва. За Стефани е важна неговата оценка. Той е мениджърът, но я е упълномощил, когато е нужно, да поема функциите му. Това е то "тандем", нали? Двамата успяват да увлекат по идеята, по каузата "България на длан" и други хора. Няма човек, който да е работил по проекта и да не се гордее с това.

Много хора се включват, без да се интересуват от заплащането. Други съдействат по различни начини. Двамата са зарадвани и учудени, когато преди време на името на Съни Сънински се получава насърчително писмо от тогавашния премиер Симеон Сакскобургготски. Човешки начин за подкрепа с пожелание за по-нататъшен успех.

Стефани и Съни обичат еднакво всички експонати

не ги отделят. Когато веднъж им се налага да ги оставят във Велико Търново, им става тъжно - тревожат се кой ще се грижи за тях, как така няма да ги виждат. Шипка - с пресъздаването на военните действия, Копривщица - със знамето, със старите къщи, с Райна Княгиня, с бунтовниците; Калиакра; царският дворец. Всеки има собствена магия. Емоцията обаче е друга, по-пълна, когато са събрани заедно.

Питам Стефани и Съни какво им струва - финансово и в личен план, че са се захванали с "България на длан"? "Като погледнем резултатите и въздействието върху хората - сме щастливи, че го направихме. Те ни карат да забравяме негативите", е категоричният отговор. Амбицията им е обектите да станат сто. Преди четири години са били единадесет: храм-паметника "Александър Невски", Народният театър, царският дворец, Калиакра, храм-паметникът на Шипка, Асеновата крепост, хълмът Царевец, Рилският манастир с процесия от монаси, свещеници и поклонници, Хрельовата кула, Античният театър в Пловдив, Копривщица. А вече са над двадесет и пет и дори изкушените, тези, които са най-навътре в проекта, не могат да ги изброят. Точно такъв е и основният замисъл на проекта - постоянно да се обновява, обогатява, допълва. И макар те да са хора на изкуството, духовни, работещи най-вече за идеята - не е маловажен и финансовият въпрос.

Мадарският конник

Фантастичното Панагюрско златно съкровище

Главна роля при набирането на средства

се пада на Съни Сънински - човек с многобройни контакти. Голяма част от вложените средства се възстановяват и употребяват в по-нататъшната работа по проекта. Прибавят се и тези от посещенията на хората, макар че цената за вход е символична. Получават и от съответните общини, от частни спонсори, министерства. Агенцията по туризъм помогнала първа някога, когато всичко започвало.

В деня на подписването на Договора за присъединяване на България към Европейския съюз експозицията гостува в Брюксел. Екипът на проекта се готви за това като изработва все повече макети. В резултат - макет на Рилския манастир се появява в парка "Мини Европа" в града. Той е на открито, изработен е по съвсем различна, нова технология.

"Големият плюс е, че се случи"

споделя главният инициатор на "България на длан" Съни Сънински. Благородното и родолюбиво начинание, с което са се захванали той и хората около него, за щастие има редица спомоществователи. Сред първите са: ТВІ Холдинг България, който подпомогнал създаването на макета на Народния театър; община Велико Търново - за Царевец; "Импласттрейд" - Асеновград, община Каварна - за Асеновата крепост; Министерството на външните работи, чрез програма за присъединяване към Европейския съюз - за храм-паметника "Александър Невски"; Държавната агенция по туризъм - за Рилския манастир. И никой не съжалил, че е помогнал. А останалите финансови средства дава самият Съни Сънински. Оказва се в процеса на работа по проекта, че малко е трябвало на хората, които са видели експозицията, за да изпитат гордост, че са българи. За реакциите и отзивите им вече стана дума.

Черквата „Света Богородица" във Варна

Има и още нещо, наистина възхитително -

посетителите са най-различни по възраст

Стефани Рачева, Съни Сънински и останалите ентусиасти призовават всички патриотични организации да се включат, за да продължат заедно. Струва си! А иначе - те имат все по-ясна визия и вероятност проектът да се развие на по-голяма площ, да има постоянно място. В момента той заема 200-250 квадратни метра в ритуалния дом на жк "Хиподрума", зала 3.

Струва ми се важно: през учебната година експозицията работи всеки ден без почивка. А в бъдеще ще се превърне в културен атракцион. Проектът има съвместна инициатива с Обединена българска банка. Създават заедно много възстановки - акварел на важни български светини, твърдини, църкви, крепости. Засега са само рисунки - по-късно ще бъдат направени и макети. Така "България на длан" се включва в идеята на Обединена българска банка - "Български твърдини, светини, крепости". А екипът на банката се включва в развитието на "България на длан".

Проектът има и нови рубрики. "Извън границите на България" обхваща обекти с историческо и национално значение. Вече е направена черквата "Свети Стефан" в Истанбул. Насочени са към Атон, гробницата на братята Евлоги и Христо Георгиеви. Друга е "Български гари". От нея е направен макет на варненската и бургаската гара, които са идентични помежду си. За изработването им са съдействали "Железопътна инфраструктура" АД и Министерството на транспорта. Нова е и рубриката "Златата на България". Вече са готови

маската на Терес и главата на Севт III

- с помощ от френска асоциация.

Екипът на проекта подготвя дигитализирана страница, за да получи "България на длан" актуалност. Има няколко идеи за културни атракциони, обвързани с общини, например Панагюрище и Панагюрското златно съкровище. Така ще се събуди интересът на младите хора. Връзката с тях ще е по-директна.

Екипът има желание за собствен атракцион. Ако то не се осъществи, проектът ще се пръсне из цяла България - по петнадесет-двадесет макета в няколко общини. В бъдеще искат място в центъра на София, "в центъра на центъра", както обича да казва Съни Сънински. Това е част от по-голям проект на Столична община.

Наскоро е направен и съпътстващ проект - "България на длан" в приказки. Приказки на шурчето". Това са български вълшебни приказки като тридесетминутни серии.

Показват вълшебното в нашия фолклор

"България на длан" излиза и извън България, където също се приема много добре. В Москва е посетена предимно от българи. Участвала е в две изложения. Нашите сънародници канят свои колеги, приятели, познати. Българите се гордеят, руснаците се впечатляват. Подобно нещо у тях няма. В Македония експозицията гостува по покана на посланика генерал Михо Михов. Хората там също проявяват интерес. Посещава я Люпчо Георгиевски. Гостуването продължава две седмици.

Ако се върнем на наша територия, не можем да не отбележим, че екипът помага на различни общини да осъществяват подобни проекти. Макетите вече се изработват в специално ателие, предназначено само за "България на длан". Имат т.нар. мобилен екскурзовод - първият в Европа! Всеки може да се обади на определен телефон, написан пред всеки макет, и да научи повече за дадения обект. Телефоните са обявени и на отделни табели - на различни места в съответното населено място. Голяма част от сумите от обажданията се използват за поддръжка на различните елементи от проекта. Освен това Съни Сънински подготвя първия си игрален филм - вдъхновен от него.

Създателите търсят начин атрактивно да представят България. Направеното да е модерно, но опряно на традицията. Така стигаме до съвременното измерение на дядо Вазовото: "И ний сме дали нещо на света".

Корабът „Радецки"

Отворен брак

Има ли нещо по-здраво и интимно от брака? Той е крепост, свят за двама...

А ако обитателите на крепостта отварят доброволно портите на тази крепост и канят в техния малък свят външни лица?...

"Откритият брак" е тънко и деликатно явление, а затова към "свободната любов" може да се пристъпи само тогава, когато сте сигурни в партньора си толкова, колкото и в себе си. Не се отнасяйте към това безгрижно, като към нова скандална мода, която искате да опитате, за да не съжалявате после. Но и не трябва да се страхувате, ако забележите подобна склонност в себе си или в партньора си, обсъдете това - бракът винаги засяга и двамата. Помнете, че изборът е ваш, както и последствията от него.

Участниците на "отворения брак" престават да изповядват сексуална моногамност към един сексуален партньор и започват със знанието на половинката си да разнообразяват сексуалните си контакти, като при това продължават да се обичат.

Отворен или "затворен" брак - избирате сами...

Даже в най-шумните компании прави впечатление, когато съпрузите идват на гости заедно, а си тръгват всеки с ново "завоевание". Зад "открития брак" стои такъв мироглед, който не разглежда сексуалната изневяра като предателство. Този брак е построен върху свои правила, които устройват и двамата съпрузи. Стимул за възникването на такъв брак се явява несходството в сексуално отношение на партньорите. За мнозина това е спасение от монотонността на семейния живот, понякога опитът с други партньори обогатява сексуалния живот на съпрузите.

Едно от най-важните условия за встъпване в такъв брак се явява психическата предразположеност към това. Например, много от "свободните съпрузи" се възбуждат от факта, че любимият (любимата) възбужда други... Според психолозите и социолозите към "отворен брак" са склонни и хората, които са принудени да работят далеч от вкъщи или са бохеми по душа.

Какво се случва с любовта в тази ситуация? Привържениците на тези отношения упорито разделят физическото привличане и душевната привързаност. В идеалния случай "отвореният брак" може да проведе хората през много приключения и да и доведе към спокойна старост. Но в действителност "отвореният брак" е изпълнен с непредсказуеми опасности. Никога не се знае как ще се държи дори и "най-провереният" партньор, голям е и рискът от болести. А и в един момент може да се получи така, че по време на поредния флирт всеки съпруг да срещне една нова по-голяма и вълнуваща любов, която да прерасне в един традиционен "затворен" брак...

За да е по–вкусно, трябва да е прекрасно

Всички много обичаме да каним гости и да поднасяме вкусни домашно приготвени ястия. Но за да създадем приятно или празнично настроение, вкусната храна не е достатъчна. Оформянето на празничната трапеза ще е недовършено без живи цветя. Цветята оживяват интериора, зареждат стаята с положителна енергия, изпълват я с кислород и ни радват. С тяхна помощ можем да създадем атмосфера на уют и топлина в дома, а празникът да стане незабравим.

Преди да започнете аранжирането на масата с живи цветя, определете мястото за вазата. Масата трябва да запази своята функционалност. Нито една украса по масата не трябва да предизвиква чувството, че е излишна или неудобна. Букетите цветя на масата не трябва да закриват човека, който седи отсреща, и не трябва да пречат на беседата на гостите. Затова във вазата се поставят не повече от девет цветя, височината на които не трябва да превишава нивото на очите. Букетите не трябва да закриват гостите един от друг, затова ако все пак цветята са високи, те се поставят на края на масата. Но най-добре да се украси масата с малки цветя в невисоки вази. Високите вази са по-подходящи за шведска маса. Върху кръглите и квадратни маси цветята се поставят в средата на масата, а върху овалните и правоъгълни маси може да се поставят три композиции - една в центъра и две отстрани (в центъра на масата, строго по една линия).

Ако обичате да експериментирате, можете да украсите масата с цветен гирлянд. Гирляндът може да бъде разположен: по права линия, по диагонал, вълнообразно, да разделя масата на квадрати по количеството гости и т.н. С гирлянди обикновено се украсяват големите маси. Може да се съчетаят гирлянди и малки цветни композиции, но тогава те трябва да се разположат строго симетрично.

Вместо гирлянди масата може да се украси с миниатюрни букетчета с диаметър 5-10 см. Букетчето може да се състои от няколко малки цветенца или едно голямо цвете, на фона на зелени листа или тревички, допълнени с декоративна лента. Обикновено в центъра на масата се поставя голяма композиция, а около всеки прибор малко букетче от същите цветя. Например, в центъра се поставя голям кръгъл букет от рози, а около приборите букетчета от малки розички.

Много необичайно и изискано изглеждат "плаващите" композиции. За да се направи такава композиция, се използва плитка прозрачна чиния или ваза, която се напълва с вода. Няколко цветя могат да плуват свободно във водата. За "плуващите" композиции можете да използвате рози, сепнолии, орхидеи, отделните цветове на гладиолуса, клематис и други екзотични цветя, които нямат стабилни дръжки.

Преди да изберете цветята, с които ще украсите масата си, обърнете внимание на това как цветовете влияят върху настроението на хората. Много важно в изкуството на аранжиране на масата е правилното използване на цветовата гама, като се има предвид и сезонът.

Пролетта е времето на обновяването и цветовата гама също трябва да съответства на това. Пролетната аранжировка за маса трябва да е издържана в жълти, розови, бели или светлозелени тонове. През лятото е най-добре да предпочетете ярки и разнообразни цветове и букети. Можете да изберете композиции с цветя, които съчетават светлосини, лилави, оранжеви и жълти цветове. През есента ни е необходимо усещане за топлина и уют. За избора на букет са подходящи цветове като охра, кафяво, червено, оранжево, жълто, тъмнозелено. Те успокояват и повдигат настроението. През зимата трябва да се избягват белият, сивият и синият цвят - достатъчно е присъствието им в природата. Най-добре е да се използват цветове, които излъчват топлина и действат благотворно - пурпурен, червен, оранжев. Това са възбуждащи цветове - особено червеният - символ на жизнената енергия и любовта.

Както е известно, цветята придават на всеки празник тържествено настроение. Композициите от цветя могат да бъдат различни и индивидуални, в зависимост от предстоящото тържество.

Например, интересно решение за Деня на влюбените е композиция от цветя като жива картина, декорирани напитки и шоколадови сърца или картичка, украсена с живи цветя или мека плюшена играчка с букетче.

И накрая, независимо по какъв повод сервираме масата, визуалното впечатление от нея е много по-важно, отколкото си мислим. Цветята, вазите, съдовете, приборите и покривката трябва хармонично да се допълват. Така че творете и не се бойте да експериментирате, а цветята ще подчертаят вашата индивидуалност!

Сънищата

Сънищата идват и си отиват, но понякога остават в съзнанието с години

Фантастични и романтични, кошмарни и... пророчески

Сънуването и съновиденията винаги са били предмет на особен интерес. Съществуват множество теории, обясняващи и тълкуващи сънищата, но и те с точност не могат да обяснят този сложен процес.

Сънят показва настоящето, бъдещето, връща ни и към миналото. Но знаем ли всъщност колко често живеем със сънищата? Осъзнаваме ли наистина доколко са повлияли на живота ни? А те са вдъхновили много велики хора да направят научни открития, много музиканти да напишат своите произведения, писатели, медици, философи, но и доста пъти нямаме спомени от съня, който сме сънували, или ако поне малко си спомняме от него, че сме видели отделни предмети събития, се мъчим да ги изтълкуваме чрез съновник. Какво ли представлява сънят?

Това са невероятни съчетания на неща от действителния живот. Всички елементи, даже на най-фантастичния сън, са реални. Но върху сънищата действат и много други фактори. Външните дразнения на околната среда, душевното ни състояние, спомени от събития. Някои учени делят сънищата на няколко вида:

Дневни съновидения - по просто обяснено - моментът точно между съня и събуждането и тогава спомените са най объркани.

Ясни сънища - те възникват, когато осъзнаем по средата на съня, че сънуваме. Повечето сънуващи се събуждат в момента, когато осъзнаят, че сънуват. Други са успели да изградят способност да продължат да сънуват. Те се превръщат в активен участник в действието на съня си, взимат решения в съня си и влияят на завършека му, без да се събуждат.

Кошмарът е обезпокояващ сън, който кара сънуващия да се събуди чувствайки се притеснен и уплашен. Кошмарите могат да се появят в следствие на травма или ситуация от реалния живот. Кошмарите могат да се появят и когато отказваме да приемем или пренебрегваме определен проблем от реалния живот.

Повтарящите се сънища се повтарят с малка разлика в историята или темата, а лечебните сънища служат като съобщения към сънуващия за здравословното му състояние. Пророческите сънища, още известни като предсказателни сънища, са сънища, които привидно предсказват бъдещето.

Епичните сънища са толкова завладяващи и толкова ясни. Детайлите от такъв сън може да останат в съзнанието с години.

КРАСИВИ ОЧИ

Жените знаят как...

Тънкости, които трябва да знае всяка жена

Очите на всяка жена са красиви. За да подчертаем специфичната хубост на женските очи, трябва да знаем няколко неща за грима, цветовете и сенките.

Тъмните цветове, като опушено сиво и шоколадово, донякъде умаляват очите, но пък подчертават ефектно тяхната форма. С тези цветове изпъкват големите, красиво оформени клепачи, които се виждат добре при отворени очи. Те правят погледа чувствен и изразителен. За малките клепки са по-благоприятни светлите тонове сенки - бежово, люляково или небесносиньо, защото светлите цветове уголемяват. Решаващо значение за въздействието на даден цвят е на колко дебел слой се нанася. Даже и светлите нюанси могат да изглеждат неестествени, ако пигментният слой е твърде плътен. Затова: нанасяйте дебел слой сенки само където наистина “сянка” трябва да моделира окото. В останалите случаи при почти всички цветове най-красиво изглежда тънък прозрачен слой.

Цветът на сенките, съобразен с цвета на ириса на окото, може да има много ефектно действие. Често цветът на очите изглежда много по-блестящ, ако използвате контрастни нюанси - например сиво и тъмнолилаво към сини очи, кафяво и виолетово към зелени, кафяво към сиви и сини. При зачервени или подути очи внимавайте със зеленото и с червеникавите нюанси на кафявото - те подчертават възпалението на очите. Сивото го неутрализира, но при условие, че е наистина сиво без никакви примеси на зелено или синьо. Червените, жълтите и лилавите тонове са опасни и изискват опит в гримирането и критичен поглед към себе си. Внимавайте със силно перлените сенки. Те подчертават бръчките около очите и през деня изглеждат малко изкуствени. По-ефектни са обаче вечер, на светлината на свещите. Осветляващите сенки са бели, светлобежови или светлорозови с перлен блясък и се използват главно за поставяне на акценти в грима. Нанесени отстрани, под веждите, те оптически ги повдигат. Една капчица или точка над обикновените сенки, поставена в средата на клепача, прави окото бляскаво и изглежда добре при тесни, малки или дълбоко разположени очи. Но задължително нанасяйте пестеливо и размазвайте внимателно навътре, като сливате с цветовете наоколо. Сенките за очи се предлагат във вид на пудра, крем или молив. Най-голям е изборът при компактните (пудра), а освен това пудрата се нанася най-точно. Кремообразните сенки са подходящи за жените с контактни лещи и за тези с чувствителни, склонни към сълзене очи, тъй като тези сенки не се ронят. Сенки могат да се оформят и с моливи за очна линия или моливи каял, стига графитът им да е достатъчно мек. Компактните сенки се разпределят по кожата с четчица или малък дунапренен апликатор, а кремообразните - и с върха на пръста. По принцип важи: вземайте по малко и нанасяйте, докато постигнете желания ефект. Така най-лесно се контролират разпределянето и интензивността на цвета. При тъмни сенки първо поставете апликатора във външния ъгъл на клепача и нанесете отвън навътре. Ако използвате два или повече цвята, започвате с най-светлия. Това е основата за сенките и затова при поставянето на пудрата се включват и клепачите. Усилието си струва особено при очен грим със сложни преливания и нюанси, защото преходите на цветовете стават по-меки върху напудрена кожа. Освен това компактните сенки не се ронят така лесно и не правят бръчки в гънката на клепача. Границите на цветовите преходи се размазват с чист апликатор или пръчица за чистене на уши и с малко пудра - специално при тъмно очертана гънка на клепача. Ако гримът се е получил твърде силен или преходите много резки, можете да омекотите с малко пудра, която нанасяте с четката върху вече готовия очен грим. Тънка линия сенки върху долния клепач изглежда добре, когато горният не предлага достатъчно място за нюансиране на грима. За нанасяне се използва четка за сенки или тясната страна на апликатора. Сенките върху долните клепачи придобиват още по-силни контури, ако първо теглите черта с молив каял и после нанесете тънка линия с пудрата отгоре.

Онлайн шопинг – за или против?

Днес е трудно да си представим живота на човек без компютър. Много хора даже не могат да си представят как са живели без това чудо на техниката преди. И действително - компютърът е станал незаменим помощник, нали той позволява всичко: бързо и качествено да работим, да се забавляваме, да учим и даже да се развиваме творчески. А и всяка година компютрите могат все повече, развиват се до невероятни висоти и стават все по-мобилни и по-леки, заради това, човек да не може да се разделя със своя любимец.

А в последно време една неразделна част от компютъра е станал интернет. Достъпът към глобалните ресурси позволява да се намери отговор на всички въпроси, да се намерят нови приятели и развлечения, Интернет е една огромна възможност, която всеки човек използва по свой начин. Като отделен показател се разглежда онлайн шопингът, пазаруването през интернет.

Интернет предлага много всевъзможни магазини, в мрежата човек може да намери всичко, за което се сети. Пазаруването през интернет спестява много време и сили.

В наше време практически всеки уважаващ себе си магазин, супермаркет или бутик има собствен сайт, който ако не продажби през интернет, то поне представя информация за своите продукти и цени, което спестява на купувача времето, което би изхабил за избор и размисъл в магазина. Но това не е най-интересното. Много често най-интересните и необичайни стоки могат да се намерят само в интернет магазините.

Интернет магазините се намират по цял свят, съответно можете да поръчате вещи, които са ексклузивни, и ще ви ги доставят от всяка страна. Докато избирате стока в мрежата, вие не само можете да обмислите покупката в спокойна обстановка, но и да се запознаете с мненията на хората във форумите, което ще позволи да разберете за особеностите на експлоатацията на стоката, която сте избрали.

Основен недостатък на онлайн шопинга се явява доставката и невъзможността да се оцени стоката “на живо”. Също така стоката може да бъде доставена бавно или да получите нещо друго по погрешка. Но, помнете, при пазаруването през интернет правата на потребителя също трябва да се спазват.

Пазаруването през интернет спестява много време и сили

Булевард подготви ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

ПАРДОН

Неделник

БОЙКО ВРЪЧИ НА ПЛОВДИВСКИЯ МИТРОПОЛИТ ЧАСТИЦА ОТ КРЪСТА, НА КОЙТО Е БИЛ РАЗПНАТ НА ГОЛГОТА!

ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

ЕВРОИНТЕГРИРАНА ШОПСКА РЪЧЕНИЦА

АФОРИЗМИ

ТОДОРКА ВЪЛЧЕВА

Стана така, че най-много грижи се полагат за лекуване на... здравната каса!

Най-дълго се брои малката заплата.

Почесването и боят са две страни на едно и също нещо.

Отидоха си марксистите, дойдоха... мръвкистите.

Добре е, че „оплешивяването“ на мозъка не се вижда.

Най-големите рибари си хванаха по един... язовир.

ПЕТЪР ПЕТРОВ

Похлупаци

По Христо Ботйов:
“Тежка железна ръка целува...”
- А на “железен” все се преструва!

По Димчо Дебелянов:
“Не ги смущава страх от тъмни срещи...”
- Че в тъмните дела са твърде вещи!

По Еманоил Попдимитров:
“Утихнаха морските битки...”
- Останаха... локвите плитки!

Мечтател

ПЕТЪР ПЕТРОВ

Мечтая да имам шапка невидимка. Да я нахлупя, да изчезна и да кацна на някоя забранена, добре охранявана от хорски погледи територия. Понякога дотолкова се размечтавам, че и маршрутите си като невидим правя.

Първо бих кацнал в апартамента на редовия милионер Гошо. Бивш сервитьор, а понастоящем - бизнесмен. Представям си как се разполагам в хола му, сядам на двайсетгодишно и го изчаквам. Той има важна делова вечеря с други колеги бизнесмени и споделя начина, по който е натрупал милионите си. Малко по-късно разбирам, че посещението ми при Гошо, приятеля от детинство, е пълна глупост. Защо да го посещавам? Парите при всички положения пак ще си останат негови. Произходът им няма да мога да разбера. То цяла държавна машина е впрегната да издирва неправомерни доходи и нищо не откри, та аз ще свърша тази работа!

Решавам, че май е по-добре като невидим да се вмъкна в някой колбасарски цех и да се натъпча с мечтаните колбаси и да се почувствам като никога - истински щастлив! Пълни глупости - то и вестниците писаха, че колбасите ни са менте и в тях по-лесно ще откриеш идеална част от свинска зурла или копито на прасе, отколкото истинско месо. Не, аз може и много да обичам колбасите, но все пак не съм опитен експерт, върху който да правят своите експерименти родните колбасари.

По някое време у мен проговаря мъжът и аз се размечтавам да се установя вечер в спалнята на съседката Цонка. Тя има пищни форми и мога да прекарам чудесни мигове, вперил очи в нейното тяло вечер, когато се готви да си ляга. Лошото е само това, че в това време може да се вмъкне в спалнята и приятелят й Гочо, труженик на “Гара разтоварителна”. И какъвто е огромен, ще се разхвърля да се съблича и ще ме прасне фатално колкото и да съм невидим. Опасно занимание! Ще пусна телевизора след полунощ и ако искам, ще гледам не една, а много Цонки, все в момент преди лягане. Занимание безопасно и достъпно за ерген като мен.

Мисля, мисля как да използвам по предназначение шапката невидимка и накрая намирам точния отговор - ще нахлупя невидимката, ще изчезна видимо от пространството и ще надникна на съседа в чинията. Ех, дано да го видя да маже за вечеря черна филия хляб с маргарин, та да разбера, че и той е закъсал като мен, та и аз най-после да се усмихна щастливо!

ЖИВКО ТАБАКОВ

- АЙДЕ, ПЕШКО, ГОТОВА СЪМ ДА СЕ СПРАВЯ С ТИЯ, ДЕТО ПАРКИРАТ НА ДЕТСКАТА ПЛОЩАДКА!

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

РАШКО СТОЙКОВ

1 МИЛИАРД ГЛАДУВАЩИ ПО СВЕТА ОТБЕЛЯЗАХА ТЪРЖЕСТВЕНО СВЕТОВНИЯ ДЕН ЗА БОРБА С ПРЕЯЖДАНЕТО!

ИЗЛИШЕН РАЗКОШ Е ДА ХАРЧИМ ПАРИ ЗА АРМИЯ ПРИ НАЛИЧИЕТО НА 150 000 ЧАСТНИ ГАРДОВЕ!

ВСЕОБЩО ВЪЗМУЩЕНИЕ ОТ ДЕТСКОТО НАСИЛИЕ В УЧИЛИЩАТА, ДАВАЩО ЛОШ ПРИМЕР НА ВЪЗРАСТНИТЕ!

ПОКОЙНИК ОЖИВЯ В ЗВЕРСКА КАТАСТРОФА С КАТАФАЛКА!

СЛЕД СОЦИОЛОГИЧЕСКО ПРОУЧВАНЕ ЗА НАЙ-ЖЕЛАНАТА ПРОФЕСИЯ КОНСТИТУЦИОННА ПОПРАВКА ПРЕДВИЖДА ПАРЛАМЕНТ С 60 000 ДЕПУТАТИ!

СТРЕЛЯЩИЯТ СРЕЩУ БАНДИТ НЯМА ДА НОСИ ОТГОВОРНОСТ, САМО АКО ПРЕДИ ТОВА Е БИЛ ЗАСТРЕЛЯН ОТ БАНДИТА!

ИНДЖИ ОТ “ПЕРЛА” ЗАРЯЗВА МЕХМЕТ И ИДВА В СОФИЯ ДА МУ ТЪРСИ ЗАМЕСТНИК!

ТЪЩА ИНСЦЕНИРА ОБЕЗГЛАВЯВАНЕ, ЗА ДА НАТОПИ ЗЕТ СИ!

ПЛОВДИВ ГОТОВ ДА ПОЕМЕ СОФИЙСКИТЕ ЗАДРЪСТВАНИЯ!

100 ДНИ МЪЛЧАНИЕ ПРЕПОРЪЧА НА ПРЕМИЕРА МЕДИЙНИЯТ ЕКСПЕРТ ГЕОРГИ ЛОЗАНОВ! НО КАКВО МОЖЕ ДА СТОРИ БОЙКО, КОГАТО И МЪЛЧАНИЕТО МУ ГОВОРИ?!

Корумпиран?!

БЛАГОВЕСТ МИТКОВ

Седя си в кафенето, пия си бирата и на никого не преча. Изведнъж обаче - хоп! - към масата ми приближават две девойки. Едната с диктофон, другата с фотоапарат.

- Господине, може ли да поговорим? - питат.

Може, разбира се! Никога не съм отказвал на девойки за каквото и да е.

- Вие, господине, кога се корумпирахте? - започва разговора момичето с диктофона, а другата се прицелва с обектива.

- Моля?! - изненадвам се.

- Интересува ни кога се корумпирахте. Как започна, през какви етапи минахте, чувствате ли душевни терзания от този факт?

Корумпиран?! Аз?! Откъде накъде?!

Момичето обяснява. Двете били журналистки и подготвяли материал за корупцията. А аз в кафенето съм бил седял на маса за корумпирани.

- Е, това - последното, пък съвсем не го разбрах! - казвам.

Девойчето продължава да обяснява. Във връзка с изискванията на Европейския съюз бил приет закон, според който в заведенията вече да има определени маси за корумпирани и маси за некорумпирани. Както за пушачите и непушачите.

- Сериозно?! - удивлявам се аз, обаче в същия миг забелязвам, че върху масичката ми наистина има две табелки. При това - метални. На едната с вдлъбнати букви е написано “пушачи” (точно до пепелника), а на другата - с изпъкнали букви - “корумпирани”.

Брех, маамустара! Къде съм гледал, като съм сядал?!

- Чакайте, деца! - викам. - Станало е грешка! Случайто съм седнал на тази масичка!

Моментално си взех биричката и бързо-бързо се преместих на друга маса. Девойките свиха капризно устни, хвърлиха ми пренебрежителен поглед и се насочиха към масата до прозореца, където бившата оперетна актриса госпожа Хаджигавраилова пиеше редовния си сутришен чай с коняк.

- Кааакввоо?! - изпълни след минута пространството леко одрезгавелият с времето алт на Хаджигавраилова. - Аз - корумпирана?! О, мон дьооо!

После някогашната прима събори театрално чашата си на пода, още по-театрално припадна, барманката се спусна да я залива със студена вода и да я пита “Какво ви е, госпожа?”, а двете репортерки припряно напуснаха заведението.

Изцедих последните капки бира и се замислих. Боже, колко боси са младите журналистки! Колко наивни! Тръгнали из кварталните кафенета! Ами че те, корумпираните, малко по-други заведения посещават, бе, момичета!

ПЕГАС

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 10 ОКТОМВРИ 2009, БРОЙ 230

От редактора

Бареков - изкуствовед, Бойко - капацитет

БОРИС ДАНКОВ

Човек не знае вече дали да плаче, или да се смее като гледа (и слуша) сутрин Бареков по Би Ти Ви. Откакто той, съвсем по болшевишки, си измисли тъй наречената "Барекада" и се изстъпи на нея, могат да се видят (и чуят) какви ли не негови политически изцепки и сервилни слагачества към новите властимащи.

Но вчерашният водевил, разигран в ефира от водещия, като че ли надмина всичко. Поводът бе скандалът, възникнал тези дни около идеята на пловдивския художник Емил Миразчиев в галерия "Баня Старинна" да покаже парчето плат, с което бе покрита в Брюксел печално известната "творба" на чешкия художник Давид Черни "Ентропа", където България бе представена като турска тоалетна. И от друга страна - намерението на пловдивския кмет Славчо Атанасов да не допусне появата на Черни в "Баня Старинна" при откриването на инсталацията.

Заради скандала Бареков бе поканил Славчо Атанасов на своята "Барекада", за да му натрие носа и да покаже колко е изостанал и ретроградеи пловдивският градоначалник. Къде по-напредничав бил премиерът Бойко Борисов, който разсъждавал много по-широко за изкуството. Той смятал, че творбата на Черни била "метафора на управлението на ДПС и БСП, които превърнаха държавата заради корупцията си в политическа тоалетна", затова щял да приеме Черни и да се срещне с него.

Подминавайки резултатите от телевизионната анкета, според която 60 на сто от българите са се изказали в подкрепа на пловдивския губернатор, Бареков, в стил зомби, обясни на зрителите, че хората на България разсъждавали като... Бойко Борисов.

А бе, Бареков, че ти си изкуствовед вече го разбрахме, ама че премиерът бил капацитет по метафорите на Черни, го научаваме едва сега. Ученото си е учено, дето е рекъл народът!

ПРЕМИЕРА

Никола Инджов разбуни духовете

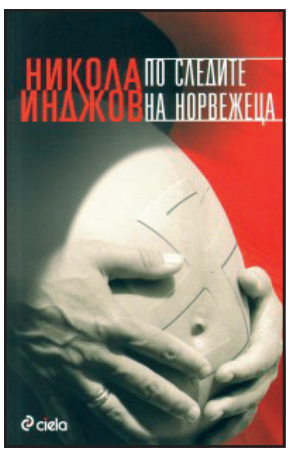
Никола Инджов - авторът на томове с поезия и блестящия публицистичен епос "Кубамар", на романа "Възречени от Манастър" - разбуни духовете в книжарница "Хеликон - Витоша" с новата си книга "По следите на норвежеца".

На премиерата в престижния салон бяха дошли множество читатели и почитатели на словото, писатели. Литературоведът Йордан Евтимов определи новия роман като "книга със силен етнографски пласт". Скандалният тв-водещ и коментатор проф. Юлиан Вучков говори вдъхновено за своя приятел и колега. Ценя го като гражданин. Той бе последователен човек в прокълнатото време на Тодор Живков и в днешно време, като запази своите леви позиции, които са позиции на народа.

Никола Инджов

Изненадан съм от написаното от Никола Инджов - сподели от своя страна акад. Антон Дончев. - Книгата му е добра, чете се лесно и е съвършено неповторима - подчерта бащата на "Време разделно", като изрази надежда, че авторът на "...Норвежеца" ще събере "камъчета и впечатления" за нова интересна книга.

От своя страна Анжел Вагенщайн поздрави писателя за това, че с новия си роман се е присъединил към "бригадата, която воюва срещу фашизма", противно на непрестанните опити у нас да бъде реабилитирана по някакъв начин идеологията на нацизма.

Ласкави думи за новия роман на писателя изрече и литературният критик Петко Тотев, а проф. Чавдар Добрев изрази надеждата си, че авторът на "По следите на норвежеца" ще навлезе по-смело и в съвременната тема, като предложи на читателите и своя "синтетичен роман".

Тази вечер очаквах и приятелство, и снизходителност. Получих и двете, затова ви благодаря за всичко - сподели своите чувства Никола Инджов, с увереността, че съвременниците ни ще съединят в себе си духовните енергии на миналото и настоящето.

ГАЛЕРИЯ

Никола Манев и Паскал Курбо в „Кавалет"

В най-новата си изложба варненската галерия "Кавалет" показва творби на Никола Манев и френската художничка и галеристка Паскал Курбо.Тя е родена през 1941 г. в Алжир във френско семейство, в което има поколения архитекти и интересни художници. Атавистичните спомени на кръвта са повод за вълнуващите цикли от картини, които и до днес художничката създава по сюжети от Северна Африка. В Париж, Виена, Люксембург, Будапеща, Сан Лис, България, Абу Даби и др. тя е авторка на множество самостоятелни изложби. Носителка е на значителни френски награди и отличия, сред които - Наградата на министъра на културата на Франция.

Паскал Курбо

Никола Манев не се нуждае от представяне. Той е сред постоянните автори на "Кавалет". Тези дни бе открита и неговата внушителна изложба в Арт център "Форум" в столицата.

Живият и до днес мост, който двамата художници създават между България и Франция преди повече от 20 години, е добрият знак за чистите, необременени от условности територии, които принадлежат на истинското изкуство.

Никола Манев

Снощи в "Кавалет" бе открита" изложбата на двамата творци. Тя включва 10 маслени картини на Паскал Курбо и 15 на Никола Манев и ще продължи до 30 октомври т.г.

IN MEMORIAM

Неизвестен ръкопис на Радко Радков

Неизвестен досега ръкопис от автора на "Византийски запеви", на емблематичните класически драми "Теофано", "Балдуин Фландърски" и "Всенародно бдение за Апостола" са открили неговите наследници. Става дума за уникален "Сонетен венец", написан през 1976 г. като допълнение към цикъла от "44 сонета и едно стансi", който е част от неиздадения ръкопис "Казанлъшката гробница".

Радко Радков

Сонетният венец, озаглавен "Боянският пратеник", е посветен на архангел Гавраил, донесъл благата вест, че ще се роди Спасителя и изографисан в Боянската църква като част от сцената "Благовещение". "Боянският пратеник" е метафоричният "образ неподобен", донесъл на България и българите светлината на вярата и духовното просветление.

"Боянският пратеник" включва 14 сонета, като след първия от тях всеки последен стих е начален в следващия сонет. Всички първи стихове на 14-те сонета се събират в петнадесети сонет - тъй наречения "Магистрал". Сонетният венец проследява пътя на "словото отвъд словата". Той е издържан в съвършен класически стих и е уникален за българската поетическа традиция.

Наследниците на Радко Радков възнамеряват да издадат "Казанлъшката гробница", като в нея ще бъде включен и уникалният сонетен венец "Боянският пратеник".

По повод 40 дни от кончината на поета днес от 12 часа в църквата "Св. Богородица" в Габрово ще бъде отслужена панихида. Поканват се всички приятели и познати на поета да почетат паметта му.

АЛБУМ

Чело и пиано в романтичен дует

Челистката Диляна Момчилова и пианистката Лора Чекоратова представят в новия си албум "Романтична музика за чело и пиано" (издание на "Гега ню") една сполучливо композирана програма от произведения. В нея две бравурни виртуозни пиеси от типа бисови (Паганини и Попер) обграждат една романтично-импресионистична лирична миниатюра (Владигеров) и два големи сонатни опуса (Шуберт и Брамс). Включени са автори, представители на различни европейски национални музикални култури, сред които прекрасно се вписва и българската чрез емблематичната творба на един от нейните велики класици.

Диляна Момчилова от десет години работи в нюйоркското клавирно трио "Alaria", с което концертира в САЩ и Европа, преподава виолончело и камерна музика в Mannes College of Music - Ню Йорк, от 2008 г. е водач на человата група на Washington Sinfonietta. Лора Чекоратова живее в САЩ от 1992 г., през 2005 г. заедно с изтъкнати български музиканти и Американската фондация за България основава "Български концертни вечери" към Генералното консулство на България в Ню Йорк.

Поезия

Между казано и премълчано

Днес. Между полюсите на казано и премълчано се лута мисълта. Залезно слънце грее над всяка стъпка, търсеща сбогом с битието, преди да замре в мъглата на забравата. В премръзналите движения заглъхва тяхната самонадеяност... Все още разполагаш с неказани думи... Предългият живот тегне като присъда над предхождащата истинност, останала неизвестна... Проблясъци на светкавични съмнения те заклеват: "Говори! Върни се към ранната звезда на детството! Застани срещу дрезгавината на времето, с трептящи пръсти опипай релефните очертания на приказния кораб - юношеството... И ще доловиш отново поривите на любовта - вечното кормило на многолетното ти плаване през годините..."

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Детство

Изгреви неповторими.
В люлка златна думите понесени
люшват се към хоризонта бягащ.
Вещите живеят. Имат име.
Камъните имат профили - като хора.
Чуваш - шепнат храсталаците
и говориш
със бодлите мъдри, морави,
със жълтурчето...
Смелост: да притичаш близичко
покрай кучето,
да промъкнеш хладни пръсти във коприната
на котака златоок...
А зоват запалени стърнищата,
и стъблата царевични - жълти саби.
Първи камък.
После - срещата със нищото...
И едно врабче студено
в детската ти шепа.
Ти си ням. И малък.
Изоставен от светулките,
от щурчетата...
И дочуваш първите петли
в първите безсънни трепети.

Юношество

Във теб ли е изгряло слънцето,
че светят даже миглите
открехнати за ласка?
И пръстите извайват образи от лунна
светлина,
и звездопад от думи бляскави
вали от твойте устни...

И ти си истината пролетна,
дъждът зелен и топъл.
В душата ти се стрелват и залязват полети
на сребърни космични кораби,
жребци препускат с изгарящи от огън гриви,
с пламтящи ноздри...
Пресичаш диви папрати и ледени потоци,
защото дионисиевски смях
ехти в кръвта ти...
Къде си ти?
Разбираш в дрезгавото утро, че не си безкраен,
а само дребничък Адам, сънувал рая.
Ала денят е пълен с обещания за слава.
Изпънал мускули железни ти тръгваш.
В борба със мрака прелетяваш бездни.
И можеш само справедливост да раздаваш,
защото слънцето в зенита си те чака.

Зрелост

На майка ми

Дори във мрака натежал усещаш
размерените очертания на вещите.
Домашният уют е навик,
сред който крачките сами се отброяват.
И вън не дебне непознатото.
Разчиташ почерка на несъзнателните жестове,
на мимика неуловима...
А някъде под зримото
съзираш корена
дори на ласката престорена.
На мъдростта сезонът е започнал.
Ти не цъфтиш.
Не са окапали и листите
на твоето дърво самотно.

Ана АЛЕКСАНДРОВА е родоначалник на българското балетознание. Автор е на шест монументални труда, посветени на балетното изкуство: "С крилете на Терпсихора" - първата балетна книга у нас, "Балетът през вековете", "Биография на танца и балета", "Българският балетен театър" - едно обемно, стойностно изследване на родното балетно изкуство, и портретните книги: "Нина Кираджиева", "Творецът на зримата музика - Петър Луканов", "Първосъздателят" (Анастас Петров и неговото време). Носител е на Златна и Кристална лира и два пъти е награждавана с отличието "Анастас Петров" за критическата си дейност.
Автор е на редица стихотворни книги. Неведнъж е получавала първа награда за поезия; през 1999 г. е удостоена с наградата на СБП за най-добра книга - поезия за деца, носител е и на наградата за поезия "Златна Панега". Почетен гражданин е на Червен бряг. Преводач на немска и руска поезия.
За цялостното си творчество е носителка на ордена "Кирил и Методий" - първа степен, златен.

Да, само е изчезнал ароматът...
И все по-рядко разговаряш с птиците.
Остава ти съчувствието на децата.
Люлееш пламъче: за тях, за тях...
Посоките се сбират в точка,
стопяваща се в ехото
на меден детски смях.

Към оня бряг...

Към оня бряг, към оня бряг насрещен,
през залива - пустинно - огледало
е устремен духът ми. Порив грешен
със дива жажда вените кръстосва
и буди спомен в тялото запяло.
Но само диви гларуси докосват
безбурното, безбисерно крайбрежие
на твоя пристан...
Съхнат стари мрежи
изкърпени... Забравили отдавна
за риболова щедър и разнежен.
Ще мога ли отново да премина
край рифовете хитри... Там, където
една скала - лице на самотата,
надвесена над мълниите сини,
протяга хладна длан - като приятел...

Хилядооки хилят се вълните,
но грабва ме делфин от сладка пяна...
Да те събудя искаш ли?
Не питам.
До твоя бряг достигнах. Ще остана.

Белетристика

Безкрайност нищожно малка

Любомир НИКОЛОВ е роден през 1961 г. в София. Завършил е психология в СУ "Климент Охридски". Специализирал във Варшавския университет. Работил е като клиничен психолог в Медицинска академия и изпълнителен директор на проект на ЕС по програма "PHARE-Lien". Има публикувани научни студии по психология.
Негови разкази са отпечатвани във в. "Капитал", "Труд", "Литературен вестник", "Стършел", сп. "Съвременник", "Знаци","Страница","Инсайт" и др. Други са включени в няколко антологии със съвременни български разкази.
Носител е на наградата "Чудомир" за 2008 г.

Двамата с джета изкараха баща й на брега. Проснаха го на пясъка. Бе като изваден от пещ - имаше мехури по кожата, червенината бе раздирана от виолетови ивици, все едно че го бяха драскали огромни нокти. Опитваше се да изкара бодра усмивка. По-добре спри - искаше да му каже Биляна, - спри баща ми, знам, че си смел... това ваше поколение все доказва нещо. Не виждаш ли, че днес никой нищо не доказва! Стига си се усмихвал; знам, че страшно те боли. Баща й дишаше на пресекулки. Взе главата му в ръце. Минаха двадесет ужасни минути, докато дойде линейката. Виеше по пътя откъм "Дюни", на завоите сирената ту заглъхваше, ту се появяваше пак, после мина още време, докато ги намерят между "Веселие" и "Смокини". Откараха баща й и остана сама, щеше сама да спи в палатката. След два дни най-рано й казаха, че може да отиде в болницата; ще се оправи, не бой се, но ще е яко седиран първите дни, не бързай да идваш. Биляна се сети, че точно това искаше - да е сама на къмпинга, никой да не й казва какво да прави, никой да не я пита къде е. Бе на седемнадесет и не искаше да и се буркат...

Ето, сега остана сама. Щеше да е кофти нощ. Наоколо кипеше живот - само ципът на палатката я делеше от другите. Виктор й звънеше през двайсет минути. Тя звънеше на баща си - нищо. Настроението, или онази субстанция, която движи човека, това което те кара да куфееш, да се веселиш, да забравиш себе си, искаше да избие някъде през кожата й, искаше да скъса палатката и да излезе вън. Не му позволи, овладя се; не можеше да е хай, докато баща и е седиран.

Тази сутрин с Виктор и още двама влязоха с водното колело навътре в морето. Нямаше нито един облак в небето и препичаше ужасно. Бяха като упоени от постоянното клатене. Брегът се скриваше, брегът се показваше - съзнанието е еластична материя, усети го. Пръските и потта се смесваха и телата им бяха някак блажни и блестящи. Слънчасали, почти ослепели, се движеха напред в един свят от светлина. Обядът превали, морето от зелено стана кафяво, стана една супа, изпускаща йод. Плажът почти не се виждаше, биноклите, смяха се, не ги ловяха. От тримата на водното колело я интересуваше само Виктор - не го познаваше, вчера се видяха, имаше страхотна татуировка - змия или някакъв дракон, пълзящ от рамото към кръста му. Зелените очи на Виктор гледаха немигащо и отнесено - тая змия май му беше влязла под кожата. Баща й звънеше по мобилния. Не му вдигаше. Точно сега не искаше да говори с него. Искаше й се денят да е безкраен. Безкрайно й се искаше да плъзне ръка по змията, после да я навие на пръста си. Учуди се колко видове безкрайности имаше. Имаше и различни размери безкрайности - точно тук на няколко километра от брега имаше една малка приятна безкрайност, една дупка в пространството, където може да си щастлив, може така да изгориш вътрешно и външно, че после и в най-големия студ само като се сетиш да ти стане топло. Само да не звънеше баща й. Накрая му вдигна. "Връщай се веднага!", каза й. Точно този тон не и харесваше. Завъртяха педалите обратно към брега. Виктор й каза: "Май, те уплаши, а?!" Другите също не искаха да се връщат. Почнаха да правят хаотични кръгчета. Пак влязоха в онази оборкана, нищожно малка безкрайност. Този път другите въртяха, тя се бе облегнала на рамото му, гледаше небето, в което имаше лъчи, насочени към водата "огньовете на Йов" или както там се казваха. Искаше й се един лъч да ги уцели право тях. Знае ли човек, може пък ей така, без да си заслужил, да получиш безпричинната божия милост. Стори й се, че един лъч започна да се плъзга към тях. Баща й звънна пак. Вдигна му веднага. "Прибираме се! Въртим педалите, но май че има някакво течение, което ни връща... идвам си", каза му бързо и затвори, донякъде засрамена от лъжата.

Баща й като чул това, другите от брега и казаха после, захвърлил телефона и се хвърлил в морето. Заплувал към жълтата точка на водното колело. Скоро го изгубили от поглед. По-късно, може би след час, двете момчета с джета го чули да вика, видели, че бие с ръце. Намерили го сред талази от медузи, от най-големите - онези, сините, с пипала по един метър, които изгарят като гръцки огън, които парализират, ако не си толкоз бесен, като този. Баща й се опитвал да пробие през медузите и да продължи напред. Бясно пляскал с ръце. Момчетата го извадили.

"Толкова ядосан удавник не бяхме виждали" - казаха й после.

Стари патила и нови дертове

Глупостта като индивидуално проявление е за всекиго понятна, но масовата глупост е нещо, което никой досега не е анализирал

НИКОЛАЙ ХАЙТОВ

11 май 1989 година, София

Завчера в бюфета на НС, докато вървеше заседанието, разговаряхме с Богомил Райнов за това, че когато бе утвърдена новата таблица за хонорарите през 1971 година, 1 кг унгарски салам струваше 6 лева. Нашата луканка се продаваше по 3,50 лева, 1 бутилка водка беше 1,30 лева. След това стана повишение от 30 на сто, за да се изравнят туристическите цени, после още едно от 20 на сто и след това много още тихи увеличения, крадешком. А таблиците седят на едно и също равнище и непрестанно се правят опити на равнище Министерски съвет да се намалят.

Според Б. Р. настроението на политическата върхушка срещу писателите след конгреса ни става все по-свирепо. Има заканвания да се публикуват списъците на милионерите писатели. Събират се тъмни облаци. Питали се в ЦК - защо бяха тези светкавично "неподготвени" конгреси? Защо членовете на ЦК са били най-масово зачеркивани от листите и т.н.

На пленума по селското стопанство Веселин Йосифов разказва на секретар на ЦК, че традиционната поговорка "Гъз глава затрива" се била обърнала след свършването на продуктите - "Глава гъз затрива".

* * *

Епизод с двама професори, които се мразят - Брадистилов и Станимиров. На вратата се сблъскват, но минава пръв Брадистилов, казвайки на Станимиров: "Аз на простаци път не давам." "Аз пък давам" - отговорил Станимиров и се отдръпнал.

* * *

Иван Мартинов се обажда на Веселин Йосифов да се оплаче от това, че го пренебрегвали, и на това отгоре бил болен.

- Какво ти е? - пита Веселин.
- Навехнах си левия крак...
- Е, пак си добре де, щом не е десният.
- Защо? - пита озадаченият Мартинов.
- Защото ще можеш да си пишеш...

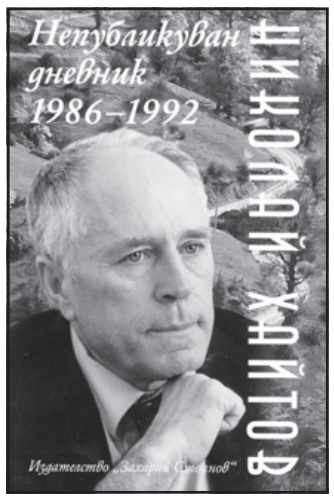
* * *

Сега се говори не за телевизионни зрители, а за "рецептори на визията" (възприемателите). Проф. Мирослав Янакиев в учебника си по стилистика пръв изобрети тая дивотия "рецептор" - възприемател на словесност, значи и сега туй нещо някой кретен го приспособява за визията...

Веселин поздравява: "Здравей, рецептор!"

* * *

На Гергьовден - в Сапарева баня с В. Кисимов. Ядохме печено агне у бившия ми горски надзирател Джаджаров. Посетихме събора в Гюргево и манастирчето "Св. Иван", но заваля и едвам се върнахме с джипа. Джаджаров разказваше, че няма случай коза да се е натровила от гъби, но овцете редовно се тровят. Те нямат кучешкото обоняние на козите. Магарето също има остро

Николай Хайтов, "Непубликуван дневник. 1986 - 1992" , издателство "Захарий Стоянов", 2009 г.

обоняние - никога отровни гъби не яде, и в това отношение то превъзхожда човека 18 пъти.

Сапарева баня е богата с най-топлата в България вода - 103 градуса, втора в света. Бликаше през 1950 година гейзер, значи е под силно налягане. И въпреки това още нямат оранжерия, за да се възползват от това безплатно природно отопление.

От няколко дена редактирам "Дневник" - книга втора. Увлечен съм, интересно ми е отново да докосна стари патила и преживявания.

21 май 1989 г., София

Записка за изповед

Снощи около 2 часа заваля градушка, разхлопа тенекията, но бързо отмина и не стана както в Русе - да се натрупа 40 см. След това не заспах и не съм във форма. Пред-обед д-р Аршавир Дереджян преглежда Боряна, сестрата на Жени, вртят се някакви тъмни облаци над нейната и нашите глави - да видим. Когато съм угрижен, ще ми се да чета или "Магелан" от Цвайг, която книга винаги ме отвлича от мъчителните мисли, или, както е сега, да се разсейвам с дневника. Чудя се откъде ли да започна, но хайде първо за

Философски отговор

- Как си? - питам К. Пищарев от Лясково.
- Има и по-лошо!

Виц от снощи

"Да държиш пари в нашата спестовна каса, е все едно да си пазиш кура за стари години" (чух го от композитора Мони Пиронков).

* * *

Най-голямата грешка

сторена от Девети септември насам, това е посяването из цялата страна на оловно-цинкови, медодобивни и др. заводи с остаряла технология, които причиняват смъртта на българската земя. В кръвта на тригодишни деца от Пловдивско се намира пет пъти олово над нормата. Началниците се хранят с продукти от специални земеделски стопанства, предварително подлагани на строг санитарен контрол. Ето защо те са така спокойни, когато народът се трови. Ето защо моите изявления за телевизията относно положението с отровената българска земя бяха съкратени от 15 минути на 2 минути, като цялата част, посветена на ОЦК - Пловдив, бе направо "зачеркната".

Писах за в. "Вечерни новини" интервю, че първото, с което трябва да започнем борбата за оздравяване на околната среда, е пълна информация за положението. Не публикуваха интервюто.

Писах същото за в. "Правда" (статията беше поискана от кореспондента на въпросния вестник), и там не излезе.

Все по-надолу

...Все по-смело се пързаляме по нанадолнището. Счупихме гръбнака на селското стопанство, обезлюдихме селата и в начина и бързината на обезлюдяването можем да бъдем сочени за пример в света. Престъпление извършихме, като сме докарали работата дотам, че да не можем - ние, класическата страна на фасула и лещата, на пшеницата и картофите - да се самозадоволяваме с тези продукти, а ги внасяме от влажната полска земя, както и масло от Запада с валута, при това от старото им масло.

Но какво тогава произвеждаме? Нищо.

Нещата стават все по-ясни. От 30 години един реформатор в агротехниката, директор на институт и на завод, залъгва българите, че строи малки трактори за планинското земеделие - наш патент с хубавото име "Мургаш", и никой никого досега не е видял с тези негови машинки да оре земята например в Родопите. 30 години съсипваме бедната балканска почва с тежки трактори, които й ожулиха кожата. Не се намери валута да се внесат от малките брумбарообразни тракторчета за планина, които съм виждал в Гърция - с 12 операции, по 2000 долара парчето. А правим на вересия за милиони левове пътища и болници за черните наши приятели по Азия и Африка, за да подпалим социалистическата им революция...

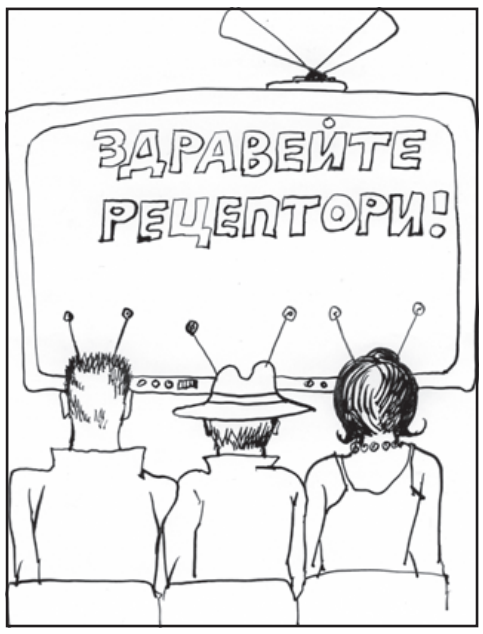
Малцина мислят, други изпълняват

Лъч в мрака бе, че се намери най-сетне разумен ръководител в Матушка Русия да разбере, че парите, хвърлени за износ на революция, са хвърлени пари, и да посвие малко чучурката, от която изтичат ресурсите на тази Матушка. Не е ли по-разумно, етично, нормално, естествено да се оставят цветнокожите да извървят сами своя исторически път, преди да решат за себе си кое ще ги направи щастливи?

И защо толкова харчим за тяхното щастие, когато с нашето не сме се оправили. Спомням си как след 1950 г. по учрежденията се разлепваха плакати, на които бе изобразено поле, напоявано от реки, и Сталин в единия край, мощно извисен над полето, сочи с ръка в посока

РИСУНКИ ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

на бъдещето, а отдолу надпис "Ние ще победим природата" (всъщност това бяха плакати за полезащитните пояси).

Нима не е истинска глупост да си въобразиш, че можеш да победиш природата? Но ето че го вярвахме. Все на подобни плакати мощно извисената фигура на Георги Димитров сочеше в далнината високи фабрични комини като синоним на бъдещето на България. Същите комини, които убиха земята и отровиха живота ни.

Глупостта като индивидуално проявление е за всекиго понятна, но масовата глупост е нещо, което никой досега не е анализирал. Масовата психоза. Масовата парализа на човешкия разум. В продължение на 50 години ние се отучихме да мислим, нямам възможност да го докажа математично, но съм напълно убеден, че 50 на сто от интелектуалния потенциал на нацията са поразени поради култа, а най-важното на култа и най-фаталното е монополизирането на мисленето по политически признак. Едни (малцина) мислят, други - мнозината - изпълняват, орат и сеят по телеграфични указания.

Човечеството побеснява

Едно нещо не се разбра: човекът е натъпкан със зло, с ламтеж и користолюбие и нищо не може да го държи в правия път и истински да го стимулира - било в живота или в производството, освен голият интерес. И нищо не може да го сплаши и отбие от кривия път освен страхът, и то - Божият страх. Тази работа вършеше някога религията, сега няма кой да я върши. Човечеството побеснява, а индустриализацията, която му предлага сравнително по-лесен и охолен живот - причини и продължава да причинява неговия морален срив.

Съхнат не само иглолистните гори, но и ливадите...

Виждат се от Рожен надолу огромни жълти петна, поразена е значи от радиация цялата природа, и то в "чистата" планина - на две стъпки от световния курорт Пампорово.

Но да свърша: страшна е човешката неразбория, ала тя все пак се е търпяла, защото не е засягала никога така фатално земята, въздуха и въобще природата. Нашата социалистическа неразбория за късо време извърши и надмина грешките на капиталистическата: увреди природата - и главно земята - и с това тя ще прегради вовеки веков пътя за нашето развитие.

Ще превърне живота в постоянен страх от голямата химия, от тежките метали и голямата радиация, а това ще е краят на човешките радости и смисъла на живота. Защото какво е живот без перспектива и без здраве?

„Невинни" убийци

Големият проблем на българина, мисля, всякога е бил, че живее на своя земя, но в чужда държава...

Любомир Котев

ЛЮБОМИР КОТЕВ

Преди време, когато бяхме попарени от трагедията при Бакаджика, ми хрумна, че не шофьорът на зловещия автобус, този нещастник, орисан от зла орисница, е виновен за случилото се, че виновни сме всички ние. Казах тогава, че тази трагедия, колкото и страшна да е, всъщност е само епизод от войната на пътя, несекващата война, която всяка седмица взема толкова жертви. Казах още, че по-страшното от страшния инцидент е, че този автобус-убиец шества триумфално, че го имаше при река Лин, имаше го при моста на Бяла, има го сега, а ще го има и утре. Злокобното ми пророчество бе лесно пророчество, неизбежна бе новата, поредна трагедия, която ще дочакаме. И я дочакахме - трагедията в Охрид отново показа престъпното ни нехайство, почернило не един празник, да, най-тъжното е, че всяка от тези трагедии, почерня празници...

Има, сещам се сега, една героиня на Яворов, която казва, че сме странен народ, че имаме много празници в календара, но нито един в душите си. Тази жена, разбира се, е чужденка, инак не би се впечатлила от очевидния абсурд, не би се замислила над него, както не се замисляме и ние. Сещам се за това, защото този абсурд недвусмислено сочи, че моралната криза, в която сме затънали, не е от вчера, че отдавна, много отдавна, са поразени бедните ни души. Тъкмо тъй е, за жалост, тежката историческа съдба предопределя моралната разкапаност, а опитите да обвиним новото време за безчислените си и многообразни грехопадения, не са нищо повече от идеологическа мъгла.

Новото време, разбира се, спомага решително, за да се задълбочи моралната криза, защото жадно чаканата демокрация бързо се изроди в ориенталска демокрация, псевдодемокрация и наместо да ни освободи от комплексите ни, ги умножи, но всичко, все пак, започва отдавна. Робската ни психика, прословутата робска психика, обясняваме елементарно с прословутата пословица за преклонената главица, а не вникваме дори в тази мъдрост. Ако вникнем, ще видим, че в нея се оглежда не раболепието ни, а притворството ни, ще разберем, че прекланяме глава, хитрувайки; че таим омраза, докато се умилкваме, че сме заредени със страшна разрушителна сила, че непременно ще си отмъстим за унижението. Не преклонената главица, умилкването пред поробителя, пред силните на деня, показва робската ни психика, а разрушителната стихия, с която сме заредени.

Големият проблем на българина, мисля, всякога е бил, че живее на своя земя, но в чужда държава, че никога не е припознал държавата като своя заради благодатната земя, помагала му всякога, за да оцелее без особени усилия. Оттук, от порочното ни мислене, тръгва пословичното, престъпно и всеобщо нехайство, което съсипва всяко смислено усилие. Не е и нехайство, а черна, неизбистрена, но обсебила душите ни, устойчива философия, която ни кара да лъжем и грабим държавата, вече наша, а не чужда, без умора. Нехайството е само следствие, дори прикритие, защото комай всяко наше усилие е деструктивно, заради нищожния келепир, ние помитаме, без да ни мигне окото, грядущите усилия на поколения труженици.

Гордеем се с богомилите, с българската ерес, и има защо, щом е преобразуващата, реформаторската сила в Средновековието, но тя е ерес на разрушението, заседнала в душите ни. Тепърва ще мислим доколко е позитивна и доколко негативна за националната психология тази ерес, но инак е ясно, че е спомогнала, за да сме такива, каквито сме. Нашите робства, несекващи, вечни, сякаш подсказват удивителен парадокс, сякаш искаме, желаем робството, въпреки помпозните си декларации. Искаме да е чужда тази държава, не наша, да я ограбваме тъй, както бихме ограбили душманина си, с кеф, да сме доволни, че хем сме изкярили, хем сме поразили тогоз. Свободата ние разбираме не като ред и законност, а като слободия; върховенството на закона, което гарантира неприкосновеността на имота или на личността, ние презираме; не щем да сме равни пред закона, искаме правата за себе си, за мен, за теб, за отделния индивид, за своя, за нашия човек, а тегобата нека е за комшията, съперника, душманина.

Нашата обърканост, абсурдното ни поведение, абсурдните ни реакции напразно се надценяват от уж вглъбените ни народопсихолози, те са удобно прикритие, параван, поредното доказателство за неизтощимото ни притворство. Не знам има ли друг народ, дотолкова склонен да мистифицира същността си, да измисля и разпространява заблуди за себе си, да се опиянява от собствените си измишльотини, макар да знае колко далеч от истината са. Митовете за нашата гостолюбивост или за нашата ученолюбивост са красноречива илюстрация, защото сме гостоприемни, когато чакаме висок гост, когато ще осребрим гостоприемството си, а към просяка често сме безмилостни, безчовечни, ако потропа на вратата ни.

Въобще моралната криза, която ни тресе, има своите дълбоки корени в националната психология, робството ни е покварило, превърнало ни е в хитреци, в параноични егоисти, които не се усещат свързани с народа си, а още по-малко с държавата си. Свободата, за жалост, не ни е помогнала да се освестим, нашата свобода бързо се изражда, бързо запричва на ново робство, поредното, а за това спомагаме ние, разбира се, като рушим, а не съграждаме, като хитруваме, а не обединяваме усилията си.

Липсата на конструктивизъм в нашите помисли и действия, преди всичко, ни пречи на наредим държавата си, както трябва; ние сякаш нарочно гласуваме за очевидно несъстоятелни хора, искаме сякаш, за пореден път, да провалим нарочно държавността. Слабата държава е по-добра за хора с нашия манталитет, безпомощна да противостои на пороците ни, да ни освободи от тях, като гарантира върховенството на закона...

Печалната истина за несекващите български трагедии се крие в дебрите на националната психология, а всичко останало са делнични подробности. Нехайството ни, престъпното нехайство, без което нямаше да ги има, ще е неизличимо дотогава, докогато не потърсим спасителната алтернатива. А тя, разбира се, би била непостижима, ако не е грижа на цялото общество и държавата, всяко индивидуално усилие, разбира се, е обречено на неуспех.

Страшната морална криза, в която сме затънали, кризата, която не е от вчера, но става все по-страшна, все по-пагубна, ще преодолеем само ако имаме най-сетне държава, наша държава, която да припознаем като своя, която е способна да ни приласкае. Тогава, може би, ще имаме и лелеяното гражданско общество, тогава непременно ще ги има свободните и непритеснени хора, способни да мислят не за собственото си благополучие, а за обществената полза. А докато дочакаме тъй щастливите и безбурни дни, всички ние, без изключение, волю-неволю, ще сме "невинни" убийци, спомогнали с действие или бездействие, да се роят българските трагедии...

РИСУНКИ НИКОЛАЙ МАЙСТОРОВ

Редактор Борис Данков

Дора Бонева твори свят на доброта, изпълнен с емоция

Непоказвани картини на художничката Дора Бонева предлага столичната галерия "Сезони" (Дом на културата "Средец"; ул. "Кракра" 2А) до 14 октомври.

В експозицията са подредени картини от различни творчески периоди. Показана е любовта на Дора Бонева към сезоните и цветята, морето и Родопите, семейството и човекът, портрети на родопчанки, три портрета на съпруга й Любомир Левчев...

Всичко това е събрано в 30 платна, обединени със заглавието "Живопис". Проф. Иван Маразов определи изложбата като "един свят на доброта, изпълнен с емоция". Президентът Георги Първанов, министърът на културата Вежди Рашидов, Иван Гранитски, директор на издателство "Захарий Стоянов" бяха сред присъстващите на откриването на изложбата на Дора Бонева, както ДУМА писа.

Тя е родена на 11 април 1936 г. в Габрово. Завършила е Художествената академия в София в класа на академик Дечко Узунов. Участва във всички национални и общи изложби в страната и чужбина. Има над 30 самостоятелни експозиции. Била е награждавана от Съюза на българските художници, от Софийската община, от културния институт "Солензара" в Париж, има сребърен медал от Френската академия за изящни изкуства и много други. От 1981 г. е член-кореспондент на Европейската академия за наука, изкуство и литература със седалище Париж. През 1989, 1990 и 1993 г. участва в Есенния салон в Париж. Избрана е като гостуващ художник за сезона 1994/1995 г. от "Грифис арт център" в Ню Лондон, Кънектикът, САЩ. Нейни картини са изложени в сградата на ЮНЕСКО във френската столица, както и в много галерии и частни колекции у нас и зад граница, припомни за ДУМА Маргарита Видралска, мениджърка на галерия "Сезони".

Непознатата Олга Брадистилова

Потрети, пейзажи и натюрморти ни връщат към българската живопис от 30-те и 60-те години на миналия век

Юбилейна изложба, посветена на 100- годишнината от рождението на художничката Олга Брадистилова (1908-1981) показва Националната художествена галерия.

Изложбата представя потрети, пейзажи и натюрморти, които не само дават възможност на публиката да се запознае с творчеството на една интересна българска художничка, но и същевременно са ретроспекция на част от развитието на българската живопис през 30-те, 40-те, 50-те и 60-те години на XX в. Творбите са предоставени от Историческия музей в Панагюрище, от Старозагорската художествена галерия, от Софийска градска художествена галерия, от Културния институт при Министерството на външните работи, от роднини на авторката и от фонда на НХГ, научи ДУМА от галерията. Уредник на експозицията е Румяна Василева.

Олга Брадистилова е име, което не е популярно сред българската публика. Картините й са високо оценявани особено от интелектуалните среди в Рим, където получава значими отличия и е удостоена с академична степен.

Олга Брадистилова е родена на 3 октомври в Стара Загора в семейство на видни възрожденци и интелектулаци. Завършила е Художествената академия в София при проф. Стефан Иванов и между 1934 и 1936 г. специализира в Рим при професорите Карло Севери и Амадео Боки. Контактите на художничката с представители на новосъздадената "Римска школа" трайно повлияват нейното творчество.

Брадистилова се завръща в България през 1936-а и участва в редица общи художествени изложби. Става член на Дружеството на независимите художници и открива първата си самостоятелна изложба.

След Втората световна война Олга Брадистилова работи като свободен художник. Рисува поръчкови портрети, като сред тях има и такива, станали емблематични за цяло поколение българи. През 70-те години на миналия век от родното място на родителите й, Панагюрище, получава поръчка да нарисува поредица от исторически портрети.

Художничката не прекъсва връзките си с Италия. Организира две самостоятелни изложби в Рим и Милано през 1964 г. и участва в международна изложба в Рим през 1969-а, за което е отличена със златен медал. През 1972 г. римската международна академия "Тибортина" я удостоява със званието академик, което е присъждано на световноизвестни художници, между които Хуан Миро и Салвадор Дали.

Творби на Иван Тотев

Пловдивски художници гостуват на софийска галерия

Галерия "Арт алея" (ул. "Гладстон" 51А) откри новия си сезон с изложба на пловдивските художници Румен Жеков - живопис, и Иван Тотев - скулптура.

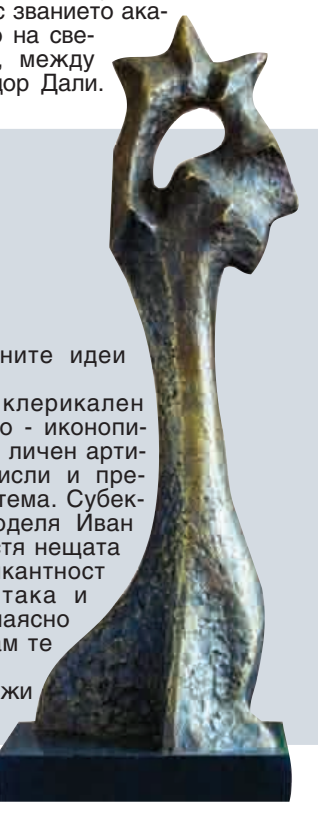
Куратор на "Арт алея" Стефан Попов вече шест години представя авторите на столичната публика. За колекционерите пък минималистичният стил на Румен Жеков е добре известен.

Жеков е признат за един от най-интересните съвременни български творци и майстор на цвета. За 20 години присъствие на художествената сцена авторът преминава през различни етапи - фигуративен, абстракция, минимализъм, отбелязват от галерията. Затваря вятъра, морето, дъжда и светлината в големи и в малки формати; търси мъдреца в себе си в драските на своето дете. Художникът се представя с 24 произведения абстрактна живопис в два раздела - акварел и масло, назовани "Страници от моя живот".

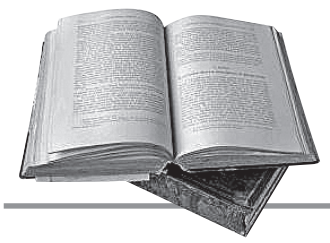
Скулпторът Иван Тотев е за първи път цялостно представен с повече от 10 скулптури в галерия "Арт алея". Той е великолепен разказвач на гръцката митология в бронз, твърдят специалисти. Неговите крачещи митични герои са посланици на непреходните идеи във времето.

Ясно е, че не съм клерикален художник и още по-малко - иконописец. Творбите ми са моят личен артистичен поглед, моите мисли и преживявания по съответна тема. Субективната ми реакция, споделя Иван Тотев. - Старая се да чистя нещата от илюстративност и пикантност както композиционно, така и смислово, защото съм наясно с границите, в които искам те да се случват.

Изложбата ще продължи до 31 октомври.

Страницата подготви НАДЕЖДА УШЕВА

ЛАВИЦА

"ИМА ЛИ КОЙ ДА ВИ ОБИЧА" е четвъртата книга на Калин Терзийски. Тя е продукт на закономерното развитие от весел сюрреализъм към поетичен натурализъм, което претърпява автора след 13 парчета от счупеното време и Сурови мисли със странен сос... В книгата - сборник разкази, има колекция от привидно реалистични парчета, които всъщност са идеологически памфлети. Ако човек се зачете внимателно в разказите, ще открие, че те са всъщност болезнени писъци на Героя на Нашето Време - измъчен от безцелността на консуматорското живеене и на безбожието на съвременниците си - консуматори. "...Аз съм се опитал да напиша нещо напълно непазарно, несъобразено с никой и нищо. Освен с моите мисли и чувства. И мисля, че ако някой е достатъчно милостив да приеме мене - човека, ще приеме и моята книга", твърди Калин Терзийски.

"КРАХЪТ НА ГЛОБАЛИЗМА И ПОВТОРНОТО ИЗОБРЕТЯВАНЕ НА СВЕТА" от Джон Ралстън Сол издава "Кралица Маб" в превод на Леонид Дуков и Гриша Атанасов. Авторът е известен канадски писател и анализатор. Неговите романи, между които и бестселърът "Хищни птици", разглеждат сблъсъка на индивида с властта. Философските му трудове - "Копелетата на Волтер", "Несъзнателната цивилизация", "За равновесието" и др. - оказват все по-голямо влияние върху политическото мислене в много страни. Книгите на Дж. Р. Сол са преведени на 12 езика и са получавали авторитетни награди в Канада, Италия, Чили и др. Списанието за независими идеи и алтернативна култура "Utne Reader" нарежда Сол сред стоте водещи мислители и визионери на модерната епоха. С появата си през 2005 г. "Крахът на глобализма" се противопоставя на доминиращите икономически теории и предсказва последвалата световна криза.

"СИНИЯТ ФУРГОН НА РАЗБИТИТЕ НАДЕЖДИ" на Кармен Мишу издава издателство "Захарий Стоянов". Мишу е една от талантливите млади белетристки, която грабна вниманието на взискателната читателска аудитория още с първия си роман "Балканска сага". Последвалият го "Нестинарка" я утвърди като сериозно дарование в съвременната ни литература. Разказите в "Синият фургон", отразяващи съдбите на така наречения "малък човек", на героите на прехода - страдалци, наивници, откровени простаци, представят един на вид хаотичен, но всъщност перфектно подреден пъзел на съвременна България, отбелязва Маргарита Петкова. И забравилата как се плаче стриптийзьорка Цвета, и болната от множествена склероза напориста художничка Роза Параскевова, и учителката по руски език Бонка Манчева, принудена да търси препитание в Америка - всички те са типажи на хора, които всекидневно срещаме.

"ОЦЕЛЕЛИ РИМИ" на Димитър Зашев е много емоционална и разнообразна книга. Някои я намират за закъсняла заради пристрастието ѝ към лексиката на българския романтизъм и символизъм, но нима същите поетични думи не изпълват нашите романтични фантазии и до днес. В своите четири цикъла - "Загадка", "Самота и тишина", "Литургично" и "Устременост" - стихосбирката съдър-жа най-различни по своето звучене творби - от младежки опити до поезия на равносметката. Темите са любовта, скритите философски послания на природата, етическите прозрения на интелектуалеца. Димитър Зашев е преподавател в катедра Културология при Философски факултет на СУ "Св. Климент Охридски". Автор е на философската книга "Естетически отклонения", стихосбирката "Лета и цвят" (2003) и сега - "Оцелели рими", от издателство "Алтера".

Духовно родство

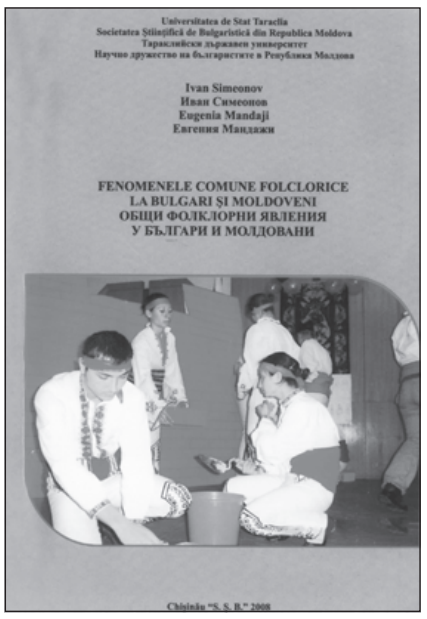
Близките празници, обичаи, обреди и песенни мотиви на българи и молдовани изследват учени от Тараклия

ПРОДРУМ ДИМОВ

"Общи фолклорни явления у българи и молдовани" - така се казва книгата, която предложиха съвсем наскоро на читателите си д-р Иван Симеонов и колежката му Евгения Монаджи, преподаватели в Тараклийския български държавен университет в Република Молдова.

Името на д-р Иван Симеонов е добре известно на нашата читателска общественост. Той е автор на осем книги, от които три научни монографии, повече от 100 статии и множество доклади от различни научни конференции, отразяващи неспокойното ни духовно съвремие. Неговите научни интереси са свързани с културно-историческото ни наследство, с изследването на литературната ни история, а напоследък и с генезиса на българския и молдовския фолклор. В тази насока са успоредени творческите усилия и на младата молдовска преподавателка по румънски език и литература и молдовски фолклор в Тараклийския университет Евгения Монаджи.

Тази монография, издадена на български и румънски език, разглежда общите и твърде сродни явления във фолклора на българите и молдованите. От векове двата народа живеят в добросъседство и никога не е имало между тях военни конфликти и противопоставяния. На преден план в техните взаимоотношения винаги са излизали оживените търговски, културни връзки и

взаимодействия. За това изключително съществена роля играе душевната близост между българския и молдовския народ. В случая двамата автори са си поставили за цел да анализират общите фолклорни явления, битуващи между тях, които несъмнено са един забележителен феномен, който заслужава да бъде детайлно изучен.

Във фокуса на задълбочената изследователска работа са попаднали осезаеми фолклорни явления, старателно интерпретирани в четири основни глави - Празници, Обичаи, Обреди, Песенни мотиви.

В своята дейност изследователите се опират на съвременната фолклористика и етнография, които предлагат богат емпиричен материал по тази проблематика. Едва ли биха се справили с тази доста трудна задача обаче д-р Иван Симеонов и молдовската му колежка Евгения Монаджи, ако не бяха стъпили на здрава документална основа. И двамата старателно и търпеливо, при това с подчертана компетентност, са подходили в упоритата си проучвателно-изследователска работа, ползвайки извори, източници, произведения от български, руски и румънски автори. Особено полезни за изследователите се оказват научни трудове, произведения и публикации на Михаил Арнаудов, Цани Гинчев, Петър Динеков, Любен Каравелов, Петко Ю. Тодоров, Димитър Маринов, Николай Кауфман и други български автори. Не по-малко ценна информация им поднасят и редица представители на руската научноизследователска мисъл в лицето на Н. Державин, С. Новиков, Олга Иполитова и други изтъкнати учени на Русия.

Новата монография на д-р Иван Симеонов и Евгения Монаджи е безспорен принос към родната фолклористика и етнография и ще допринесе за задълбочаване и понататъшното ни духовно сродяване с културната съкровищница на Молдова и другите европейски народи.

ИСТОРИЯ

Нов труд за българо-съветските отношения

ПЕТЪР ПЕТРОВ

Великотърновското издателство "Фабер" предлага труда на миналоведа проф. Людмил Спасов "България и СССР. 1917-1944 г. (Политико-дипломатически отношения)". Както бележи в предговора си изследвачът, в книгата връзките между двете държави се разглеждат цялостно, с оглед на мястото на "бялото" изселничество ("емиграция") в тях и на съветската външна държавна дейност, осъществявана успоредно посредством Народния комисариат на външните работи и посредством Коминтерна (Коминтерна). При написването на труда е взето предвид обстоятелството, че Съветският съюз не е нито "ревизионистична", нито "антиревизионистична" държава, защото не взема участие в приготвянето на договорите за мир на Пражката конференция през 1919 г.

Целите на предлагания труд се предопределят от постиженията, пропуските и слабостите на българската, балканската и западната историография. Значимо намерение на труда е да "разкрепости темата за българо-съветските отношения от

наложената ѝ в миналото и днес по различни причини обремененост, да я разшири и обогати познавателно на една по-широка и непреднамерена документална основа, да открои повратите в българската и съветската политика. Във връзка с това се изнасят нови факти. По нетрадиционен начин, с нови мисли и идеи са интерпретирани редица възлови проблеми. Осветляват се спорни и недостатъчно проучени въпроси. Специално внимание се отделя на малко известни, но важни български и съветски инициативи.

В завършека на труда са приложени списък на изворите и на книжнината, именен показалец и две кратки изложения - на руски и на английски език.

ДОКУМЕНТАЛНО

Камъчета в стената на съграденото

ЛИЛИЯ ТОМОВА

"За Тодор Живков, другарите и времето, както ги видях аз" разказва в книгата си Христо Василев Христов-Референта. Ако се обърнем към най-новата си история, ще видим, че от Освобождението до днес няма неоплют български държавник, това постигна и Тодор Живков, който 33 години беше начело на страната. Така обяснява авторът желанието си да разкаже за "бившия Първи" личните си спомени. По стечение на обстоятелствата имах щастливата възможност да го познавам и да се срещам с него, макар и от време на време, повече от 20 години, затова реших да представя човешкия образ на Живков, какъвто го видях, каза Референта за ДУМА. Нямам претенции за художествена и литературна стойност на книгата си, нямам за цел да правя генерални политически оценки - единствената ми претенция е, че това, което съм написал, е вярно, допълни той.

Авторът е заслужил лесовъд, общественик, един от обичаните граждани на Правец и автор на ДУМА. Той е убеден, че Тодор Живков е държавник, за когото просперитетът на страната, добруването и сигурността са стояли над всичко, че личните му интереси са били "на заден план" и че през годините, когато е бил на власт, в България "относително справедливо" са се разпределяли благата. А за новото в книгата си, разказваща за миналите дни от първо лице, единствено число, казва: "Всяко писание е камъче в стената на съграденото".

СНИМКА АУГУСТО БРАЗИО/"ДЖАZZ+"

Камане живот, отдаден на фадото

Харизматичният певец съчетава в хармония традиция и модерност

Дори и да не го познавате, когато го чуете да пее, ще ви се иска да бъдете отново и отново в съприкосновение с неговото изкуство. Камане е водещият съвременен мъжки фадо изпълнител. Но не само това - той е и един от забележителните мъжки вокали във фадото въобще, с мек и топъл глас, с перфектен контрол и дълбочина на изпълнението. Това може би се дължи на факта, че диша въздух, пропит с фадо, от деня на своето рождение, пише Маргарита Борисова от "Джazz+".

Заинтригуван от плочите с фадо на своите родители, малкият Камане започва да пее на ранна възраст и дебютира професионално още в юношеските си години. Младият певец осъзнава важността на сценичната изява и затова името му често се среща в афишите на големите фадо клубове в Лисабон.

Преломен момент в кариерата му бележи запознанството му с един от забележителните поети и композитори на Португалия - Жозе Мария Бранко, известен с оригиналния си съвременен подход към традиционната музика. Двамата започват съвместното си сътрудничество и не след дълго Камане подписва договор с "EMI". Първият му албум "Uma Noite de Fados" от 1994 г. е концертен запис от фадо клуб в Лисабон и чрез него светът чува за Камане.

Следват "Na Linha da Vida", "Esta Coisa da Alma", "Pelo Dia Dentro" - три албума, в които кристализира образът на Камане - артист с блестящо присъствие, който умее да привлече вниманието върху всяка изпята дума и да пресъздаде силата на поетичните слова и глас, който докосва дълбините на човешката душа. Не случайно концертите му в Португалия, Испания, Франция, Холандия и Белгия са радват на успех и са разпродадени седмици напред и затова точно тогава, през 2003 г., се появява компилация с най-популярните изпълнения на артиста "The Art of Camane - Prince of Fado" и вторият му двоен лайв албум "Como Sempre... Como Dantes", в който са представени негови изпълнения в голяма зала пред хилядна публика и в интимна обстановка в традиционен фадо клуб.

Последните му три албума добиват златен статус в Португалия и точно тогава Камане решава да смени посоката и предлага една интересна изненада "Outras Cantres" - изпълнение на популярен бразилски и португалски репертоар с оркестър, последвано през 2007 г. от втора част с песни на Жак Брел, Франк Синатра и Жобим. През 2008 г. излиза албумът "Sempre de Mim", добил златен статус и възприет навсякъде по света като най-добрата му творба с 10 традиционни фадо песни и няколко лайв изпълнения от театъра "Колисеу дош рекреош" в Лисабон.

Камане е възприет като важна фигура в съвременното мъжко фадо и от пуристите, и от модернистите, защото в неговото пеене и подход битуват в хармония традиция и модерност, отбелязва Маргарита Борисова. Концертът у нас на големия глас на съвременна Португалия на 4 декември в зала "България" е организиран от "Джazz+" с подкрепата на посолството на Португалия в София. Билети може да се намерят в мрежата на Тикет плюс (www.ticketplus.bg) в интернет и на касата на зала "България", в "Дюкян Меломан", верига Пикадили и др.

Ангелският глас от Севера пристига от Солун

Таря Турунен пристига на 12 октомври за дългоочаквания си втори концерт у нас, който ще бъде част от ежегодния фестивал "Арена музика". Събитието се осъществява с подкрепата на "Туборг", а организатор на концерта е "София мюзик ентърпрайсис".

Ангелският глас от Севера пристига от Солун в деня на концерта, който е част от турнето й "Final Storm Tour 2009". Две подгряващи групи ще настроят публиката преди шоуто й в София. Това са сънародниците на финландската дива "Кингс ъф модести" и траш метъл бандата от Германия "Фърназ", които придружават звездата почти през цялото турне.

Родните почитатели на ангелския глас от Севера ще могат да се насладят на най-големите й хитове, както и на несравнимото й сценично присъствие и харизматичното й обаяние в продължение на два часа. След изключително успешния си концерт у нас през 2008 г., Таря няма търпение отново да се срещне със страхотната българска публика и освен любимите парчета, звездата обещава специални музикални изненади.

Десетима верни почитатели на звездата ще имат възможност да се срещнат на живо с нея след концерта на специално определено за целта място в зала "Универсиада", научи ДУМА от Даниела Диманова. След шоуто у нас Таря се отправя към Чехия, Белгия и Лондон, където "Final Storm Tour 2009" ще завърши подобаващо на O2 Academy Islington на 19 октомври.

Билети за концерта на Таря Турунен все още могат да бъдат купени по 40 лева от всички каси на Тикетпро България в страната и онлайн на www.ticketpro.bg. В деня на концерта цената им ще бъде 50 лева, съобщиха организаторите.

СНИМКА СМЕ

Новото шведско чудо Агнес

СНИМКА "ОРФЕЙ МЮЗИК"

Едва на 21 години, Агнес вече се радва на изключителни успехи - 6 хит сингъла в Топ 10 и 3 успешни албума в Швеция. "Release Me" - песен, която Агнес пише заедно с Андерс Хансон и Шарон Вон, се превръща в истински хит не само в Скандинавските страни, а и в цяла Европа научи ДУМА от Нели Михайлова.

Израснала в малък град във Венерсборг, музиката винаги е била неразделна част от живота й. Кариерата й започва съвсем рано - на 17 години, когато Агнес се оказва и най-младата победителка в "Pop Idol", което води след себе си до поредица от покорени класации в Швеция и съответно до златен, платинен и двойно платинен статут на албумите й. Израствайки, стилът й се развива, докато през 2008 г. се запознава с композитора и продуцент Андерс Хансон. Денс привкусът на албума "Dance Love Pop" позволява на младата изпълнителка да изрази огромната си енергия и да демонстрира изключителнине си вокални възможности.

Той е резултат от музикалната химия между младата певица и успелия композитор и оповестява изгряването на истински талант на музикалната сцена. Критиката определя "Dance Love Pop" като танцувален и направен с много вкус, а самата Агнес вече е представена като зрял и сериозен артист, който продължава да развива таланта си все повече.

Албумът на младата шведска надежда "Dance Love Pop" излезе току-що и у нас благодарение на "Орфей мюзик", изключителен лицензиант на "Warner Music International".

Страница на ВИЛИАНА СЕМЕРДЖИЕВА

ПРЕМИЕРИ

СНИМКА
КАЛИН НИКОЛОВ

Михаил Билалов и Бойка Велкова в сцена от спектакъла

Нови измерения на понятието „трагедия”

“Козата, или Коя е Силвия?” е първата за сезона премиера на Народния театър “Иван Вазов”. Пиесата на прочутия американски драматург Едуард Олби е поставена от режисьора Явор Гърдев с участието на Бойка Велкова, Михаил Билалов, Юлиан Вергов и Иво Аръков. Сценографията е на Никола Тороманов, а музиката на Калин Николов. Личното участие в проекта на Едуард Олби е важно за нашия театрален контекст, подчертава Явор Гърдев, защото това е гласът на един от най-значимите американски автори, а “Козата, или Коя е Силвия?” само за няколко години от написването й се превърна в класика на XXI век.

Привидно скандалният характер на тази пиеса никак не е самоцелен. Олби си поставя сложна драматургична задача - да конструира притчов разказ за положението на “другия” човек в обществото. Един просперищ 50-годишен архитект, добре образован и с чудесно семейство, постигнал всичко в кариерата си, се влюбва и се оказва в ситуация на радикално отчуждение от най-близките си хора. Изследвайки тази безумна ситуация, пиесата се занимава както с трагедията на “различния” човек, така и с трагедията на “нормалните”, които все още го обичат, но вече не могат да понесат присъствието му сред тях. Въпросът за границата на “нормалността” се оказва извънредно сложен. Пиесата е изключителна. Тя не случайно се поставя в целия свят.

Мярата на любовта, жестокостта и страстта в „Мяра за мяра“

Лилия Абаджиева поставя Шекспировата пиеса като забавно и жестоко шоу

Сценографията на Борис Абаджиев е изчистена и внушаваща

С каквато съдба съдите, с такава ще ви съдят, и с каквато мярка мерите, с такава ще ви се мери, е казано в Евангелието на Матей и точно от това изречение Шекспир взема заглавието на късната си комедия “Мяра за мяра”. В днешно време пиесата в никакъв случай не би могла да се постави и не се поставя като комедия, не само защото в историята за осъдения на смърт заради любовта си Клавдио и сестра му Изабела, която е изправена пред жесток избор, когато иска да спаси живота на брат си, няма нищо комично, а най-вече защото жестокостта и порочността на случващото се по някакъв особен начин са съответни на съвременната болезнена и крайна чувствителност. В трактовката на Лилия Абаджиева на сцената на Малък градски театър “Зад канала” “Мяра за мяра” е красив и жесток фарс, умишлено и умело скрит във формата на шоу.

Ако тогава, преди 400 години, във Виена се говори за разврат, опитът да бъдат забранени публичните домове, връзките извън брака, днес имаме приятели, които едва ли не са развили виртуална зависимост от хора, чиито лица не познават и чиито имена не знаят. В нашето време ние сме жертва на обратната болест, имаме желания, които в мига на пожелаването вече са удовлетворени, казва Лилия Абаджиева. И подчертава, че неудовлетворението, породено от кратките отрязъци, в които се възторгваме и в същото време се разочароваме от своя обект на желанието, е причина за непрекъснатото отчаяние, в което живеем.

Тези мисли са дали и тласък на съвременната интерпретация на класическия текст, към който режисьорката добавя и сцени от “Отело” и “Макбет”, за да получи взривна смес от страст, жестокост и любов, която се превръща в отделен, сам по себе си авторски спектакъл - нещо, което впрочем е типично за работата на Лилия Абаджиева. Обикновено нейните постановки са авторска интерпретация на дадения текст, като при всички случаи авторското й присъствие надделява над всичко. Така и в това представление - актьорите Петър Калчев, Антоний Аргиров, Александър Димов, Александър Кадиев, Борис Георгиев и Леонид Йовчев, облечени в женски дрехи, както си му е редът, забъркват един вихър от несподелени женски желания, обяснения в любов, страст, жестоки изпитания, който получава своя сценичен израз повече чрез движението на телата, живи картини, пантомима и танц, отколкото в думи и превъплъщение.

Пеещи ангели в “Мяра за мяра”

Страсти и мечти сред безкрайното синьо - Леонид Йовчев и Борис Георгиев

Хуморът и абсурдността на някои ситуации са наистина заразителни, особено в сцената с монолога на съпругата, която си мечтае за нови пердета, да се запознава с нови мъже във фейсбука, да ходи по дискотеки, да сваля мъжете само с един поглед и да ходи на 20-сантиметрови токове, изпълнена от Леонид Йовчев. Наистина в тази вихрена смес от кратки и ударни сценични епизоди, целящи да покажат или по-скоро да изразят многоликата същност на страстта, понякога е трудно да се открие Шекспир (не текста, но и дори духа му), а също така и точна мяра между целите, желанията и конкретната им реализация. Но това не пречи на спектакъла да бъде удивително цялостен като замисъл и изразност, и при всички случаи впечатляващо съвременен по дух.

ЕКСПЕРИМЕНТИ

41 човека могат да гледат какво става в „4 стаи”

Това е точният брой зрители, които всяка вечер могат да гледат представлението “4 стаи” в театър “София”, в което изначално всичко е умножено по четири. Творческият екип на четиримата режисьори Неда Соколовска, Гергана Димитрова, Мартин Вангелов, Атанас О`Махони по идея на четиримата сценаристи Алисън Андърс, Александър Рокуел, Роберт Родригес, Куентин Тарантино представя четири различни истории, случващи се в четири стаи на един хотел. А актьорите Надя Цончева, Теменуга Първалзова, Мила Банчева, Йорданка Любенова, Петя Силянова, Доси Досев, Огнян Голев, Биляна Казакова, Михаил Милчев, Лилия Маравиля, Милен Николов, Калин Врачански, Росен Белов представят четирите налудничави истории, озаглавени “Странна гозба”, “Мъжът от Холивуд”, “Грешният човек” и “Непослушните”. Единственото свързващо звено е пиколото на хотела, където става всичко това - в изпълнение на Юлиан Петров. Всяка от миниатюрите е правена независимо от другите и точно това превръща “4 стаи” в богата палитра от образи, теми, звуци, цветове и послания.

Юлиан Петров е пиколото, което вижда всичко

Страница на СВЕТЛАНА ПАНЧЕВА

Дори „Ню Йорк таймс" възхвалява нашите победи

Присъединяването ни в края на Втората световна война към антифашистката коалиция донася признание на България

ДИМИТЪР КОПРИВЛЕНСКИ

Признавана и изтъквана като достойнство и принос на България в победата над хитлерофашизма, или отричана и охулвана от ретроградни сили особено днес, Отечествената война от 1944-1945 г. е исторически факт. Тя е българското участие в последната фаза на Втората световна война на страната на антифашистката коалиция заедно със Съветския съюз, САЩ, Англия... Това донася на България признание, което пък я спасява от налагане на по-тежки условия при сключването на мира.

Целият бяс против тази война е поради водещата роля на комунисти и ремсисти, като се пропуска удобно, че България се управлява от правителство на Отечествения фронт с министър-председател, министър на войната, министър на външните работи и т.н., които не са от Работническата партия. А поемането на властта от Отечествения фронт на 9.IX.1944 г. се оказва спасително за България - тя скъсва с "блатото Берлин-Рим-Токио" и преминава на страната на антихитлеристките сили. Друг вариант нито е бил обмислян, нито възможен.

Би могло да се приеме като израз на великодушието на силния възцарилата се напоследък тишина за Отечествената война. Родните рицари на Клио също мълчат, навярно поради политически пристрастия. А времето работи в полза на забравата, обидата, огорчението... към живите и мъртвите участници в тази война. Повече от цинизъм е побелелите и вече на преклонна възраст ветерани да бъдат хокани от един бивш председател на Народното събрание: "Кой ви е карал да отивате да се биете чак в Унгария!!!..."

Политическа и военна ретроспекция

В края на август и началото на септември събитията в България все повече се сгъстяват. С преминаването на 27.III.1944 г. на границата с Румъния Съветската армия започва освобождаването на европейските страни от окупацията на Германия. Идва ред на България. За да предреши по някакъв начин бързия ход на нещата, на 27.VIII. Стойчо Мошанов, министър от правителството на Ив. Багрянов, заминава за Египет на преговари с Англия и САЩ за излизане на България от войната. Целта е повече да се протака развръзката. Но е много късно. На 30.VIII. разузнавателни отряди на Съветската армия достигат българската граница в Добруджа, а министърът на войната генерал-лейтенант Руси Русев заповядва армията да не оказва съпротива на съветските войски при придвижването им в България. На 4.IX. дипломатическите отношения с Германия са скъсани и България обявява неутралитет. В същия ден подразделения на 1-ва германска планинска дивизия обкръжават и пленяват щаба на 1-ви български корпус в Нишка баня (Югославия) заедно с неговия командир генерал-лейтенант Асен Николов. Друг е въпросът защо този корпус е там.

На 31.VIII. главните сили на Червената армия излизат на Дунав, но настъплението им е спряно в очакване на реакцията на България. Нищо. Ако не се смята междувременната смяна на правителството на Ив. Багрянов на 2.IX. с правителството на К. Муравиев. А иначе по села и градове властта спонтанно преминава в Отечествения фронт. И на 8.IX. войските на Трети украински фронт настъпват на територията на България. Ударил е дванадесетият час! С държавен преврат или с народно въстание, властта поема Отечественият фронт. Хулителите на Отечествената война не бива да забравят и това, че

България обявява война на Германия

още на 8.IX. по време на правителството на Константин Муравиев. Не защото стремежът на народите е войната да свърши час по-скоро. Просто обективните военнополитически условия налагат въоръжените сили на България да се включат в общите бойни действия. И към края на септември 1944 г. Българската народна армия е готова да премине в настъпление. Общата ѝ численост достига 454 650 души и над 104 000 коня. От тях на бойния фронт са 272 000 души и повече от 86 000 коня. Докато хитлеристките и съюзническите им войски в Югославия възлизат на 570 000 души. От тях непосредствена заплаха за България са групата армии "Е" (от Егея - б.а.), които се изтеглят по долините на реките Вардар, Морава и Ибар, и при благоприятна обстановка могат да нахлуят в България. Такива опити дори са извършвани при Кула, Белоградчик и другаде.

Отечествената война обхваща времето от 9.IX.1944 г. до май 1945 г. Според решаваните задачи и постигнатите цели тя се дели на два периода. Първият обхваща подготовката за войната, мобилизацията на армията, съсредоточаването, стратегическото развръщане и бойните действия в Южна Сърбия и Вардарска Македония и завършва до края на ноември 1944 г. Вторият период включва бойните действия на 1-ва българска армия в Северна Югославия, Южна Унгария и Източна Австрия.

Задачата на българите е да настъпят към долините на реките Морава и Вардар, да разгромят германците и прекъснат пътищата им за отстъпление. С тази цел е осъществена

Нишката настъпателна операция на Втора армия

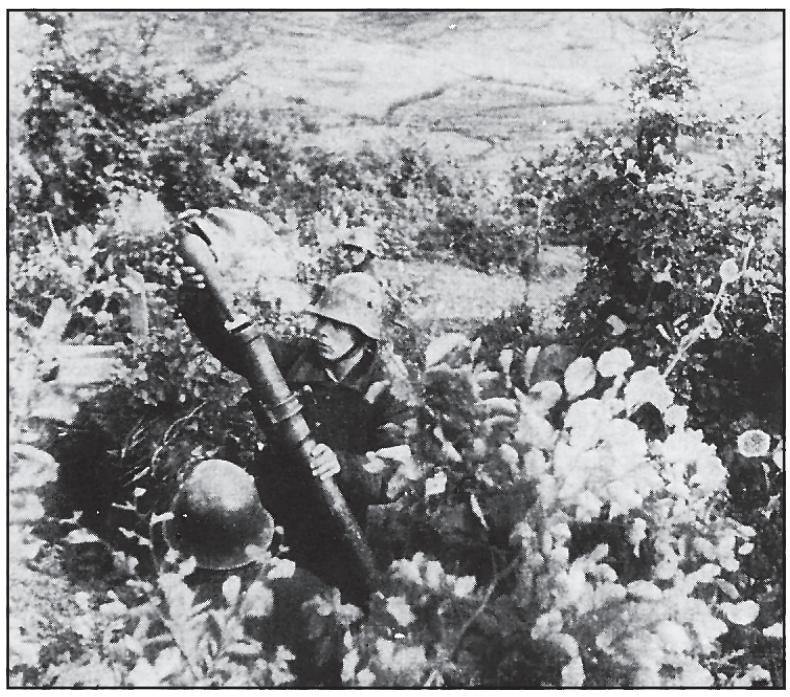
Командващ армията е генерал-майор Кирил Станчев, завършил Военното училище в София. Към началото на октомври, което значи преди началото на операцията, 2-ра армия има състав от 79 271 души, 338 артилерийски, 188 бронеизтребителни и 92 зенитни оръдия, над 400 минохвъргачки. Заедно с 2-ра армия в операцията участват около 6000 души от 13-и югославски корпус и отряд съветски войски. Действията на армията се поддържат от авиацията на Трети украински фронт, тя е включена в неговия състав.

Началото на операцията е на 8 октомври, като най-напред мощна артилерийска подготовка "разорава" отбранителната линия на противника, а авиацията довършва къде каквото е останало. Тази братска подкрепа въодушевява пехотата. И още през първия ден нашите части постигат значителни успехи. Подразделения от 9-а пехотна дивизия овладяват връх Бабина глава, части от 6-а успешно атакуват височината Остри връх. Тук се отличават партизаните от Врачанско, които са сформирали гвардейска рота в състава на 35-и пехотен полк.

В Отечествената война 6-а пехотна дивизия дава на историята и българския Матросов. В боевете при с. Равна Дубрава офицерският кандидат Георги Христов от 7-ми пехотен полк с гърдите си запушва амбразурата на немска картечница, за да спаси другите войници. Подвизите на бившата партизанка Вълка Ташевска, която води атаката, но загива геройски, и на Георги Христов не са единствените. Ефрейтор Никола Паскалев от Парашутната дружина също закрива с тялото си дулото на германска картечница, геройски загиват и помощник-командирът на 2-ра пехотна дивизия подполковник Стефан Халачев, командирът на 3-ти гвардейски полк полковник Васил Демиревски - Жельо... И беше време, когато имената на българските Матросовци се знаеха от младите в училище, бяха пример за всички...

На 10 октомври в бой е въведена и бронираната бригада, която овладява с. Власотинци, а в следващите дни разгромява и елитната 7-ма немска СС планинска дивизия "Принц Ойген". Заплашени от юг и притиснати от изток, вечерта на 13 октомври хитлеристите започват да се изтеглят към Прокупле, като оставят в Ниш силни прикриващи части. Това създава условия за успешни действия на 6-а пехотна дивизия. На 14 октомври след ожесточени боеве с участието на югославски и съветски войски към 16 часа Ниш е освободен. С това настъпателната операция на нашата 2-ра армия завършва. Освободени са 7 сръбски града и 540 села. С цената на 1665 убити и ранени български войници и офицери. Загубите на противника са 5200 убити и ранени и 3850 души пленени, заедно с комендантта на Ниш. В ръцете на българите попада и огромно количество бойна техника.

Нишката настъпателна операция като първа в Отечествената война показа способността на новата Българска народна армия да води успешни бойни действия. В резултат на тази операция пътищата по долината на р. Южна Морава са прекъснати и се създават условия за настъпление към Косово. А на 10 декември 1944 г. в. "Ню Йорк таймс" дава и своеобразното признание на САЩ: "В продължение на три месеца Българската народна армия пожъна решителни успехи, като завладя значителни количества военни материали и извади от строя над 35 000 вражески войници."

Минометчици от 35-и пехотен полк

Наши части влизат в Лесковац

Синдромът „антигерои”

Бойко, брат, смени министъра на финансите, не ставай за смях

ДАВИД КЮЧУКОВ

Някой беше казал, че целта на всяко правителство е да държи народа си в постоянно удивление. В България не е необходимо с тази задача да се занимава цялото правителство - ние хронично боледуваме от синдрома на “финансов министър, който “на маймуни ни обръща”.

Кой ли не ни се качи на главата - от Белчо Белчев, през Стоян Александров, та до Милен Велчев, Пламен Орешарски и Симеон Дянков (цитирам имената само на хептен антигероите, изключение е добродушният финансов министър на Жан Виденов, чийто проектобюджет беше изхвърлен през прозореца от несъгласния с него Венцислав Димитров...).

Първият въпрос, който искам да задам съвсем незабавно, е :

- Абе, Бойко, това момче, дето си го цанил за министър, чува ли се какво приказва и сметките с калкулатор ли ги прави, или на рабуш? То било наблюдавало в “други държави”, че при увеличаване на акциза върху цигарите контрабандата намалявала (!!!) - митничарите, разбираш ли, започват да “събират повече фалшиви бандероли”(!) - цитат Симеон Дянков. Оставям настрана обърканите му обяснения - причината за по-добрата работа на митничарите била, че получават премии - явно иска да каже, че, едва ли не, те ще се увеличат. И целият български народ се втурва да вярва, че митничарят ще предпочете двеста лева премия за три месеца срещу хиляди на седмица?

Това е по-глупаво празнословие дори от бръщолевенията на Владо Каролев. И ти гледаш това момче в устата, и усилено му вярваш. Да, ама Симеончо дрънка глупости, а Бойко отвлича псувните.

Дори най-глупавият политик не може да си позволи да каже, че увеличава цената на цигарите, защото се грижи за здравето на народа.

Това е гаф, по-голям и от световната криза

Пушачът ще продължи да пуши, докато пукне, а повишената цена на неговия наркотик просто ще се отрази върху качеството на живот на децата му. Непреките данъци, тоест акцизите, винаги са били грабеж от бедните, защото се плащат поравно и от тях, и от богатите. И изведнъж Симеончо обяснява, че “беси народа за негово добро”. Аферим за глупостта!

Бойко, имам едно предложение, което би било от полза за всеки управник - смали думите и скрий теслата в килера. Не говоря за неизбежните караници с бившите министри, а за

отношението към нацията и обикновения човек

Големият държавник никога не трябва да забравя, че народът му е като дете след залез слънце - гледа в ръцете на баща си какво носи за вечеря.

Един китайски министър-председател казваше - всяка сутрин се събуждам с мисълта, че и днес трябва да нахраним повече от милиард човека. Да ги нахрани, а не да ги оскубе! Когато взимаш данъци от измъчените ни сънародници, първо се извини за нахалството и даже се покай като пред олтар - тези хора са страшно изстрадали от безкрайния тежък ежедневен труд и от некадърността на политиците. Те не получават от държавата си здравеопазване, сигурност, пътища, образование, а ежедневно ги грабят пладнешки хайдуци. И изведнъж Симеончо им обяснява, че ще сече от тях живо месо - с тесла, за да бъдат по-здрави. Мислех, че безумното лицемерие е останало в миналото заедно с други хора, ама къде ти...

Бойко, не забравяй

вечната приказка за стълбата

Тя не е измислена през двайсети век, много хилядолетия управниците се катерят по нея и падат от високо.

Всяко стъпало е човек, върху чиито рамене стъпваш, за да вървиш нагоре. Лесно се говори пред камерите, но би ли могъл да отидеш на някоя нива в десет вечерта и очи в очи да обясниш на тракториста, орал шестнайсет часа, че цигарите му трябва да бъдат по-скъпи, за да не умре от никотина. Ама този тракторист далече преди това ще умре от работа, а ти първо трябва да му върнеш акциза за горивото и да изплатиш добавките за декар обработена площ! Вярно е, че това не са твои задължения, а на други преди тебе, обаче сега ти си на пангара, щеш не щеш!

СНИМКИ БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Нова папка - с нови мъдрости?

Още по-вярно е, че коренът на проблема е в главата на “успешния” ни еврокомисар Меглена Кунева, чиито дивотии по време на преговорите за присъединяване ще има да сеят тръни из българските ниви в продължение на десетилетия.

Кой бре, Бойко, ти дава такъв акъл, та от “човека от народа” за месеци се превърна в подобие на уникално неадекватни хора? Ето, пристига някак си вкъщи оня тракторист, сяда на масата за малко, разбира се, и сипва една троянска сливова ракия. И те гледа по телевизиите - говориш като фелдфебел, обясняваш надменно, че ракията му трябва да бъде по-скъпа, но не защото на държавата й трябват пари, а защото “някои пият и карат”. Така и не успях да разбера

защо политиците се правят насила за резил

Вместо да “хванеш” тия, които пият и карат, ти наказваш всички вкупом! Бойко, не си в кръчмата, там може да се каже някоя празна дума и да ти бъде простено, ти си начело на държава и си фактически наследник на хан Аспарух. Брат, от тебе се очаква да прескачаш успешно малките и по-големи трапове по пътя напред и най-важното - да не се захващаш с неподходящи хора (Конфуций).

За пореден път ми омръзна да говоря, знам че файда няма да има. Всичкото Мара втасала, както казва народът, та ето и с общините се захванала.

В ролята на Мара отново е Симеончо Дянков

който едва стана министър и веднага започна да прекроява държавата. Все се питам - абе някои хора не могат ли да изтраят няколко месеца поне, преди да си покажат рогата? Кога този момък е ходил из общините в Родопите, Силистра, Белоградчик и Кула, за да разбере, че те въобще не приличат на индианските свърталища в Латинска Америка, където той самоуверено твърди, че бил работил? Бих казал - присъствал, и то най-вероятно - духом.

Знаеш ли, Бойко, кого си домъкнал да прекроява България - ами че една осемдесетгодишна бабичка, умираща от старост на прага си, в момента не може да си купи обезболяващото лекарство парацетамол за единствения си зъб, защото трябва да има рецепта от личния си лекар, който е на трийсет километра от нейното страдание и на светлинни години от хуманността.

Но... Нека спим спокойно и да не мислим за болката на нашите старци. Това е следващата тема, с която ще занимавам министър-председателя, а сега да привърша, доколкото е възможно, с дивотиите на Симеон Дянков.

Последен апел - Бойко, не допускай този човек, инсталиран в ролята на финансов министър, да скапе даже това, което комунистите не успяха! Не го слушай и не вярвай на безумните му планове!

Ликвидирането на една община унищожава стотици съдби

обезлюдява десетки квадратни километри българска територия и ни обрича на нечовешко престъпление - да изоставим нашите възрастни безпомощни сънародници оттатък цивилизацията, за да мрат, без да ни пречат...

Това не се прощава за никакви пари, Симеон Велики ще се обърне в гроба, Бойко! Дойде ми до гуша да дрънкам. Който разбрал-разбрал.

Познай синекдохата*

Учениците не разбират не Вазов, а това, което пише за Вазов в учебниците

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Скоро цялата българска художествена литература ще стане неразбираема за децата ни...

В деня на откриването на учебната година в Софийския университет група преподаватели филолози от Алма матер се събраха на разговор по темата за българския книжовен език в училище - как се преподава, усвояват ли го учениците, грамотни ли са в края на средното си образование и т.н. Разговор за езика не се получи, но пък бе поставен акцент върху очевидно много болни проблеми на нашето образование. Защо до IV клас децата излизат на челните места по усвоени знания и умение сред своите връстници от света, а в VIII вече се сриват на дъното на международните класации. Каква е системата за оценяване на държавните матури и е ли изобщо оценяване? Какво да се прави с програмите по литература, за чието съдържание часовете просто не стигат? И... да се махне ли Вазов от програмите, защото децата не разбирали езика му!

Когато тази идея - за "махането" на Вазов, прозвуча за първи път в края на юни т.г. пак на един форум, но с бившия министър, тя бе лансирана от преподавател филолог (изследовател на Вазов!) в СУ - проф. Милена Кирова. На срещата миналата седмица проф. Кирова изрази силната си тревога от това, че

катастрофата със знанията и грамотността

на младите българи е огромна, а никой не анализира колко дълбока е тя и какви мерки трябва да се вземат. Та възможно е една от мерките да бъде например "изхвърлянето" на Вазов от програмите, понеже учениците не го разбират. И без това в просветното министерство сега министър Йорданка Фандъкова за пръв път заговори по темата какво се случва вътре в самото образование и за онова, което учат децата, за анализиране и осъвременяване на учебните програми. Много ще бъде жалко, ако тази похвална идея - да се прегледа цялото учебно съдържание по класове, се изроди в мисли като тази дали да остане Патриархът на българската литература в учебниците. И изобщо - кой да е български писател или поет. Защото проблемът не е в авторите, нито в броя им, нито дори в количеството на часовете по българска литература.

Проблемът е главно в това как се преподава в българското училище - какви цели се преследват с учебните програми, какви изисквания се поставят към самите тях, как са обвързани програмите на отделните предмети помежду си, какво е мястото на учителя в поднасянето на съдържанието и най-вече - как са написани учебниците. По принцип всеки ще отговори, че целите на училището и съответно - на учебните програми, са ясни: децата да получат знания и умения по съответните дисциплини, да се научат да прилагат наученото на практика и ако може (едновременно с помощта на всички изучавани предмети) да се научат да бъдат граждани.

Изхождайки от тези цели, трябва да се запитаме - какво се случва с училището

след V клас и нагоре

та то не изпълнява достатъчно адекватно своите цели. А че не ги изпълнява, всички университетски преподаватели, които поемат студентите първокурсници след завършена гимназия, са единодушни. Няма среща или друг форум, на който да не чуете, че в първи курс се налага студентите да доучат онова, което гимназията би трябвало да им даде, но не е.

Един възможен отговор на въпроса привлича вниманието. След завършването на началния курс до IV клас обучението в училище се разделя на отделни предмети, съответно по тези предмети има и отделни учебници. Тук дори не става дума за прословутите спорове колко учебника по един предмет да се издават, защото този въпрос е интересен за издателите и за просветното министерство, но не и за учениците и семействата им. Когато парламентът стигна до заключението, че 10 различни учебника по всеки предмет не са необходими, депутатите ограничиха възможностите до три учебника по всеки предмет. Е, от това, че всяка година хиляди учители трябва спешно да прегледат тази "свобода на избора" и след това три книги влязат в различните класове и училища, качеството на знанията не се повиши по никакъв начин. Напротив. Но пък се повишиха твърдо гарантираните приходи за издателствата.

В случая обаче става дума за друго. Миналата година се вихреха упреци, че още се изучава "Мамино детенце", което било написано на остарял език и децата не разбирали какво иска да каже Каравелов с Неновата половин душа, седнала до дясното коляно на своя съпруг. Сега изведнаж стигнахме до Вазов - и той бил остарял, и него не го разбирали. Да оставим настрана дори емоциите, че попълзновенията срещу Вазов обиждат българщината и България като културна страна. Да видим нещо по-прозаично и по-прагматично. А то е, че децата не разбират не Вазов, те не разбират онова, което е написано в учебниците за Вазов.

Не знам кога точно се е случило това, очевидно е било дълъг процес, но в българското училище вече не се изучават хуманитарни предмети и особено литература. Изучава се литературознание. Наука, която евентуално може да е предмет на обучението в университета. Разбира се, и учебниците са написани като за академични занимания. Хайде отворете учебниците по българска литература за прогимназията и гимназията, и ми кажете

те на български език ли са написани

Чуждиците и "умните научни мисли" са толкова много, че не само децата, но и родителите им наистина нищо не разбират от текста, камо ли да го повторят и съвсем невъзможно - да го запомнят. Ако на едно дете човек обясни на български език и го накара да мисли защо монахът е бледен, пък килията - тъмна, то може с часове да си говори с възрастния кой е Паисий и как Вазов ни внушава, че в мрака на робските години се е появил хилендарският монах със знанието. Казвам го от личен опит. А ако на детето му се разкаже, че още от езически времена по нашите земи знанието се изразява чрез светлината и че да знаеш кой си, от какви корени произлизаш, т.е. да имаш история на народа си, е знание и значи - светлина, тогава то може да слуша и да "попива" още половин ден. И на другия ден "Епопея на забравените" да е най-интересната книга за него. Само че, като чуе всичко това, детето ти казва: "Много е интересно, но ако така го кажа в училище, ще ми пишат двойка, госпожата иска да й го кажа като в учебника". Въздъхваш, отваряш учебника и четеш: "Епопея на забравените" следва класическата специфика на жанра - лироепичен. Повествователните моменти са много пространни, но те се разстилат по гребена на мощна емоционална вълна. Одите на Вазов са образец на патетично лиричен поетически разказ. Описателното въведение ярко откроява образа на лирическия субект, напълно идентичен с автора. Той разказва прочувствено като ангажиран страничен наблюдател, който, картинно възкресявайки миналото, търси истината за своя герой. Въпроси-догадки следват неудържимо един след друг и създават напрежение на поетичната интрига."

...ще останат обаче учебници

Вероятно човек и страстен любител на литературата да е, ще я намрази до гроб, ако го накарат да чете тази "поетична интрига", която няма нищо общо с литературата и с произведенията. Простете, какво ме интересува дали "лирическият субект е идентичен с автора", ако нищо не знам за въпросния субект, пък той се казва Левски? Впрочем нещичко знам - Левски и ЦСКА пак утре ще играят. Никога няма да забравя детето на мои близки, което се тръшкаше в истерия вкъщи и през три реда сълзи викаше: "Няма да ходя на училище, нищо не разбирам по литература, аз съм тъпа, не съм като другите, те могат да го назубрят, аз не мога". В такава ситуация вземаш учебника и четеш: "Не бихме искали да изреждаме известни положения, но в творчеството на Вазов

рецепцията установява артикулации на родното

историческото, политическото, етнологическото и пр. Творчеството на Вазов се интерпретира не само като източник на национални идентификационни излъчвания, но се възприема и като извор на българо-румънските отношения през Възраждането". Аз съм тъпа, не мога да ви кажа какво е написано тук.

Та, преподавателите казват, че децата не четели Вазов. И не го разбирали. Все повече няма да го разбират, защото Вазов е употребявал 40 000 думи, а днешното ни младо поколение борави с 3000. В добрия случай. И всъщност не е чело Вазов, понеже в училище са му обяснили какви са "национално-идентификационните излъчвания" в творбите му. А ако чуе човек какво си говорят тийнейджърите в градския транспорт, може да сведе "средството за общуване" до 100 думи, гарнирани с разнообразно по вид мучене и 2-3 паразитни думички в края на всяко изречение.

Докато се успокояваме, че учениците не би трябвало да се затруднят да преразкажат една страничка от първа глава на "Под игото", нещата ще вървят все надолу. Първо трябва да се мисли защо съществува училището - за да даде знания и душа за литературата, или за да се излеят в него нечии академични амбиции и знанията да се оценяват по това дали ученикът ще отговори на въпроси в теста от типа: "Познайте синекдохата*".

***Синекдоха - заместване на наименованието на един предмет с наименованието на друг предмет (напр. "Бащина стряха" вместо "дом").**

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!
Каталожен № 136
ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА
В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА" ЧЕТЕТЕ:
Ще мина през огън... Мая Нешкова за магията на песента и за любовта без която не си заслужава да се живее
„Осанна!" и „Разпни ги!": Дали Иван завижда на Мехмед – дискусионно за турските сериали
Кат Русия няма втора. Ну, АЕЦ, погоди!
Под полата на историята. Най-красивите момичета на показ пред Двореца
Тя и Той. Защо изневеряват жените?
Случили на стопани. Четирикраки милионери
Здраве, мода, красота
Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди
Готварски тефтер. Всички зеленчуци по бурканите!
Елена и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

За гражданите, селяните и столицата

На София й трябва кмет, който да е сигурен, че иска да бъде такъв, а не да използва кметския пост като трамплин

БОЯН БАЛЕВ

Есента дойде. Софийските улици и превозните средства на градския транспорт отново са задръстени. Отново във всяка задръстена ситуация се повтаря многократно една от най-разпространените обиди в българското и най-вече - в софийското общество в началото на новото хилядолетие - епитетът "селянин".

Напоследък в София проблемът със "селяните" стана особено актуален, след като бившият кмет и настоящ премиер Бойко Борисов започна да оправдава големите задръствания в столицата с постоянно приждащите хора от провинцията. От неговите изказвания не стана ясно дали съгражданите му - коренни жители на уникалния мегаполис Банкя Сити, също трябва да спрат да приждат в столицата.

Въпросът е сложен, тъй като Банкя, от една страна, е много близо до столицата и е част от столичната община, а от друга - по своите размери може да конкурира единствено друго любимо на господин Борисов населено място - Полски Тръмбеш.

Въпросът става още по-сложен, тъй като

по тази логика един индивид е селянин

ако баба му е живяла в село Фролош (родното село на Владимир Димитров - Майстора), но ако въпросната баба е от село Красно село или село Дървеница, или от село Драгалевци, или от село Лозенец, то въпросният индивид вече е "кореняк столичанин" и олицетворява градската култура в България.

При перманентното разширяване на София след около 20 години кореняк софиянците от Чурек и Горно Камарци ще се възмущават от приждащите провинциалисти от Ботевград, а столичани от Мало Бучино ще искат адресна регистрация за селяните от Перник.

Живеещите в София обаче нямат време да се замислят върху тези по-скоро философски проблеми, вбесени от

ужасяващия трафик в столицата

или натъпкани като животни в някой автобус, тролейбус или трамвай. Понеже генералът е лидер на мнение, много скоро след неговото изказване по спирки и светофари "софиянци" започнаха още по-масово да изказват своето възмущение от "приждащите селяни". На човек някак му олеква, когато има възможност да обвинява и мрази някакъв виновник за проблемите му - селяните, простия народ, скапаната държава и т.н.

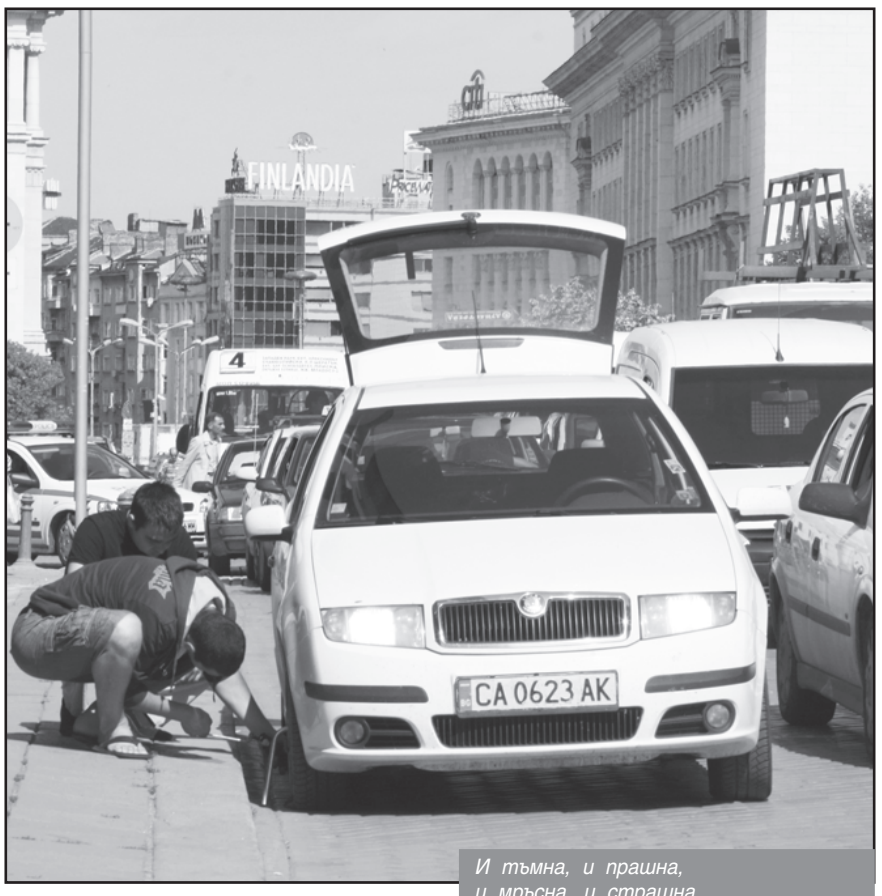
Актуалността на понятието ме накара да се замисля за причината, поради която думата "селянин" формира толкова отрицателни нагласи. С малко повече късмет попаднах в интернет на една книга, в която в прав текст се говори за "идиотизма на селския живот". Книгата се казва "Манифест на комунистическата партия", но е по-известна като "Комунистическия манифест", а още по-известни са авторите на книгата - Карл Маркс и Фридрих Енгелс. Би следвало с това да си обясним негативното отношение към "селяните" и "селенията" - с оглед близкото минало на България допреди 20 години е нормално в страната и най-вече в София все още да живеят повечко марксисти. Едва ли обаче това е причината.

Хората, които в най-голяма степен са възмутени от селяните, обикновено са категорични в дясната си политическа ориентация и въпреки комсомолското си минало декларират безрезервна преданост към

евроатлантическите ценности и най-висшата от тях - Бойко Борисов

Дали обаче същността на проблема е в епитета "селяни"? Ще се преодолеят ли задръстванията в София, ако хората престанат да се обиждат по кръстовища, спирки и в превозните средства на градския транспорт? Възможно ли е и дали трябва да се спре миграцията на хората към столицата?

Урбанизацията е процес,

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

И тъмна, и прашна,
и мръсна, и страшна...
Тогава защо ли без тебе не мога -
ти, София моя - любов и тревога!

съпътстващ развитието на пазарната икономика. Във всички държави, чийто икономически напредък България иска да достигне, огромната част от населението живее във или около няколко мегаполиса. Просто тази концентрация е икономически ефективна. Във всички тези градове - от Ливърпул и Лондон до Ню Йорк и Лос Анджелис, огромната маса от населението е съставена от наследници на селяните, които по икономически причини са напуснали родните си места и са тръгнали да търсят препитание другаде.

Развитието на тези процеси има малко общо с характера на коренното население - шопи в софийското поле или индианци в Манхатън и Лонг Айлънд. Принципът е много прост. Градът се развива около местния пазар. Колкото повече хора има на едно място, толкова по-голям е пазарът, толкова по-големи са възможностите за бизнес и труд. В резултат на това идват още повече хора, които още повече подобряват тези условия, спиралата се завърта и за един-два века от три колиби се стига до три хиляди небостъргача.

Приждането на селяни не се спира, защото именно те допълнително увеличават възможностите на всички в града за просперитет, а и не може да бъде спряно, защото във всяка демократична държава, както и в Европейския съюз, свободата като цяло и свободното движение на хора в частност е висша ценност. Ограничаванията им по един или друг начин се практикува само в условията на тоталитаризъм или авторитаризъм.

Възниква логично въпросът как местната администрация в тези градове с население най-често между 10 и 20 милиона се справя с проблемите, които гъстотата на населението неизбежно поражда? Не много трудно, ако е налице

дългосрочна визия за развитието на града

която да замени политиката на "запушване на дупки и гасене на пожари".

На София не ѝ е нужен градоначалник, който работи само върху кандидатурата си за премиер или президент. Не ѝ е нужен кмет, който вчера е бил министър, а преди два месеца - заместник-кмет, и не знае какво ще му се случи в следващите десет месеца, а и няма как да има визия за 10 години напред.

На София ѝ трябват всекидневни усилия за постигане на резултати, които няма още днес и на момента да направят съответните политици медийни герои, а ще станат видни в рамките примерно на два или повече мандата.

На София ѝ трябва кмет

който да се ангажира с проблемите на града за следващите 10 години и да е сигурен, че иска да бъде такъв, а не да използва кметския пост просто като трамплин занякъде. За да може за тези 10 години столицата да преодолее проблемите, които са се натрупали през предишните 20 години и да се превърне в чист и подреден европейски град.

Град, гостоприемен за всички, които искат да живеят в него, да го направят по-красив и богат, за да продължи София да расте, но - без да старее.

ТОЧКАТА НАД И-то

Мълчанието на една партия

ИВО АТАНАСОВ

Преди две години много организации в страната бяха издигнали кандидатурата ми за първите евроизбори, някои от тях - дори за водач на листата. Бях ясно, че на тази възраст няма кой да ме пусне тепърва в сферата на междудържавните отношения, след като не ми го бяха позволили преди доста време - в началото на пътя ми в политиката. Не бях и много убеден, че трябва да сменя ангажиментите си в Кюстендил и София с такива в Брюксел и Страсбург. Но в номинирането ми в различни кътчета на страната нямаше никаква режисура и тъкмо затова подписах документа за съгласие. Доверието на хората към мен беше налице, а то толкова трудно се печели, че е грехота да го навиваш и отвиваш на пръста си като синджирче. Споменавам този епизод заради реакцията на колегите ми от парламентарната група, когато на пленума научиха, че ме няма в листата. Почти всеки от тях намери начин - с позвъняване, с есемес или в кулоарите на „Позитано" - да изрази своето учудване и дори негодувание. В залата обаче всички мълчаха и гласуваха единодушно.

Това ме върна в 1980 г., когато в Кюстендил ми се нагледаха да ме освободят като секретар на Комсомола, за да се осигури за другиго поле за растеж. По тогавашната процедура първо се вземаше решение в бюрото на общинския комитет на партията. И питах членовете му един по един: в какво ме упреквате, къде са грешките ми, защо ме сваляте? Не ме сваляли, просто преминавам на друга работа. Вечерта заводски и учрежденски секретари ме поканиха на чаша, възмущаваха се, заканваха се на пленума следващия ден да се изкажат остро, да гласуват против. А на другия ден ме освободиха единодушно, без нито едно изказване.

Ако някога, в предишната система, мълчанието все пак беше разбираемо - далеч не всеки може да бъде герой, как стана така, че тъкмо при демокрацията върнахме партията толкова назад във времето? Спомням си как се надсмивахме на жълтите, когато бившият цар им заповяда да станат господари на мълчанието. Но дори при тях се намериха хора, които се осмелиха да говорят, каквото мислят, колкото и скъпо да им струваше това. А ние постепенно се превърнахме не в господари, а в роби на мълчанието.

Надали трябва да страдаме по денонощните пленуми от първите години след промяната, когато демокрацията в партията не подлежеше на съмнение, но и едва ли е по-добре дневен ред от пет точки да го претупваме за 40 минути. И да чуваме възгласи от залата: „Не съм дошла тук да слушам такива изказвания!", както се случи при една реч на Близнашки. Но това, че няма кой да слуша, е само едната част от бедата. Другата, и то по-важната, е че вече няма и кой да говори. На едно заседание по-откровено ще се изкаже Янаки, на друго - Дончева, на трето - Паскалев, но ние не ги подкрепяхме нито на глас, нито с гласуване и постепенно мълчанието стана норма на поведение. Единственият откат беше при тайните вотове, които понякога се допускаха, например при избор на Изпълнително бюро. Тогава най-близките до лидера кандидати бяха най-масово задраскавани. Не се наемам да твърдя, че това е правено без аргументи, напротив, но нормалното беше те да бъдат произнесени в залата, преди да се зачертае едно или друго име.

След изборния провал се разприказваха мнозина. Стефан Данаилов например предложи бившите червени министри, които сега са депутати, да напуснат парламента. Едва ли някой се съмнява, че подбудите му са морални, но не беше ли по-добре да е по-категоричен преди изборите? Та с огромния си авторитет на един от конгресите той обърна цялата партия към НАТО! Не можеше ли да удари по масата, когато нещата бяха поправими? Или двамата Руменовци, които едва седмица преди конгреса разкриха отношението си към лидера? Не че в повечето от онова, което поднесоха на публиката, не са прави, но не трябваше ли да го сторят по-рано и в друг формат? От кого са се бояли, от лидера? Чак не е за вярване! По-скоро това е рецидив на някогашната дългогодишна партийна традиция да не се противоречи на върха.

Мълчанието може да е злато за отделната личност. Но за цяла партия то е гибелно.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

„Aocana" с номинация за латино „Грами"

„Охос де Брухо" пристигат в София със своята фламенко магия

Новият албум на "Охос де Брухо" - "Aocana", влезе в европейския уърлд мюзик чарт на четвърто място, съобщават от мениджмънта на испанската група. Класацията е направена на базата на най-слушаните предавания за уърлд музика в 23 държави. Всички текстове на песни и музиката са написани от вокалистката на състава Марина "Ла канийя" Абад. В албума "Aocana" гостуват приятели на магьосниците от Барселона - 26 певци и инструменталисти, между които най-известният кубински квинтет - Los Van Van и индийският перкусионист Карнатака. Наскоро излязоха номинациите за тазгодишните латино "Грами", където новото предложение на "Охос де Брухо" - "Aocana", е номинирано в категорията "Най-добър албум". Церемонията по награждаването ще се състои на 5 ноември в Лас Вегас, научи ДУМА от Нели Михайлова.

Албумът "Aocana" е създаден, докато Марина "Ла канийя" Абад е бременна от новия тромпетист на групата - кубинеца Карлитос Сардуй, бебе очаква и китаристът Ромон. На това се дължи изключително оптимистичната и наситена с много планове и енергия атмосфера на албума. По оценката на състава той е най-позитивният от всички, правени досега. Вторият сингъл, наречен "Nueva vida", е първата любовна песен на Марина, посветена на нейния новороден син.

Кубинските салса ветерани Los Van Van и кубинският пианист Роберто Каркасес могат да бъдат чути в жизнерадостната румба "Busca Lo Bueno", а перкусионистът Карнатака - във възторженото парче "Tantas Flores" заедно с великия фламенко певец Дукуенде. По-

СНИМКА "ОРФЕЙ МЮЗИК"

стелектронният приглушен тромпет на Карлитос Сардуй в стил Майлс Дейвис е особено красив в песента "Lluvia". Парчето прави връзката между циганското фламенко и индийския континент по-изразена, отколкото в предишните им албуми, а балада "Lluvia" има особено чилаут звучене.

Основните музиканти в албума са двете фламенко китари - на Рамон Гименез и Пако Ломеня и перкусионистът Ксави Турул, който е една от най-известните фигури на фламенкото в Испания. Живял много години в даличния Изток, Рамон допринася изключително за източното звучене в някои от парчетата на "Aocana".

Името на албума означава "Сега", но е вложен смисъл на сега със сърцето. То отново е на циганския език "кало", както и заглавията на другите им албуми. Живото изпълнение на новия диск и цялото шоу на "Охос де Брухо", което те представят на световното си турне, е компилация от музика, танци и визуални ефекти, научи ДУМА от "БГ саунд стейдж". Албумът "Aocana" може да се намери на българския музикален пазар в търговската мрежа на "Орфей мюзик", изключителен лицензиант на "Warner Music International".

Концертът на 11 ноември в зала 1 на НДК е по покана на "БГ саунд стейдж" и със съдействието на посолството на Кралство Испания и институт "Сервантес". Билети на цени от 30 до 70 лева се продават на касата на НДК, в системата на www.eventim.bg, мрежите на Германос, магазини Пикадили, М-Свят, Мултирама и Фотосинтезис.

Вицц

Срещат се двама приятели:
- Откога не си ходил на театър? - пита единият.
- Откакто по телевизията започна шоуто "Парламентарен контрол".
- Толкова ли ти харесва?
- Страхотно е! И не мога да се начудя защо го играят на празен салон...

ИРД

10. 10. 2009

АНТОНИО КРЪСТЕВ, спортист

ГРИГОРИЙ, Великотърновски митрополит

ПЕТЪР ЖЕКОВ, футболна легенда

Проф. ПЛАМЕН МАРКОВ, режисьор

О. з. ген. ТОДОР БОЯДЖИЕВ

11. 10. 2009

ДИМИТЪР ИЛИЕВ, композитор и диригент

КРУМ МИЛЕТИЕВ, член на НС на БСП

ЛЮБЧО ИВАНОВ, журналист

ЛЪЧЕЗАР КОСТОВ, член на НС на БСП

Днешният ден е като „три в едно", но не заради кафето, а защото рождения ден на

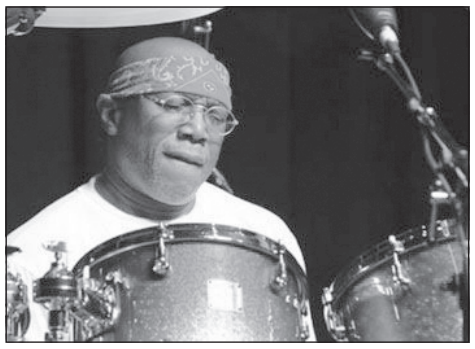
АЛЬОНА НЕЙКОВА

празнуват с обща радост българската, украинската и руската общественост. По-точно казано, празникът е за цялото културно човечество с допирни точки до изкуствата, модата и всичко, що е светска суматоха и шоу. Малката стопанка на голямата страница "Живот" е мила и ефирна, но репортерският й микрофон "отстрелва" безотказно всеки, когото е решила да интервюира. Да си ни жива и здрава, Альонка!

Колегите от ДУМА

Били Кобъм и Теодосий Спасов на една сцена

СНИМКА "SOFIA LIVE CLUB"

Световноизвестният джазмен Били Кобъм, придружен от четирима подобаващо класни музиканти - Теодосий Спасов (кавал), Камелия Бен Насьор (пиано), Инбар Фридман (китара) и Оливие Гато (контрабас), ще се появи утре от 22.30 ч. на сцената на "Sofia Live Club", научи ДУМА от Яворка Петрова. Събрали се преди няколко години за концерт на джаз фестивала в Ниш, проектът на титаните продължава да обикаля света и след участието им в България.

Роден през 1944 г. в Панама, Били Кобъм от малък започва да свири на барабани, след като семейството му се мести в Ню Йорк. Първите му сериозни изяви са с Хорас Силвър и Стенли Тюрентийн. Характерният му стил, съчетание от впечатляваща прецизност и тотална експлозивност, скоро прави впечатление на Майлс Дейвис. Освен че участва в записите "Bitches Brew" и "On the Corner", Били прави множество турнета с Майлс. Така той слага началото на своята музикална кариера.

Проектът на гостуващите музиканти в България включва и закриването на фестивала Пловдивски джаз вечери.

Църковен календар

10

Свв. мъченици Евлампий и Евлампия († 303). Св. преподобни Теофил Тиваидски (Теофил Изповедник)

11

† Четвърта Неделя след Неделя подир Въздвижение.

Треска за злато в музея „Земята и хората"

Традиционната октомврийска изложба на минерали и скъпоценни камъни е открита вчера и може да се види до 11 октомври в Националния музей "Земята и хората", съобщиха организаторите. Участват повече от 40 фирми, занимаващи се с минерали и скъпоценни камъни, както и колекционери на минерали от цяла България. Очакват се участници от Армения и от Украйна. За колекционерите на минерали, освен богатото разнообразие от български минерали, ще има и минерали от чужди находища. В забавно-познавателния кът "Треска за злато" днес и утре ще се правят демонстрации на промиване на злато с участието на посетители. Ще бъде организиран и конкурс "Багри - дар от природата", за най-добра детска рисунка с природни пигменти. Ще се организират и конкурси за най-добър минерален образец, за най-добре фасетиран камък, за най-добро художествено изделие от минерал. В дните на изложбата ще бъде представена книгата "Камъни за всеки ден, час и миг в нашия живот" на Лидия Старикова. В рамките на изложението ще се състои Петият международен симпозиум на тема "Минералното разнообразие - изследване и съхраняване".

СНИМКА ПРЕСФОТО/БТА

Йълдъз Ибрахимова представя новия си албум

Новият албум на българската джаз прима Йълдъз Ибрахимова "Back To My Love" ще бъде представен премиерно от издателите "Вирджиния рекърдс" на 12 октомври от 18.30 ч. в "Sofia Live Club" (подлеза на НДК), научи ДУМА от Анелия Александрова. На певицата ще партнират Живко Петров (пиано), Веселин Веселинов-Еко (бас) и Христо Йоцов (ударни).

СНИМКА БГНЕС

Президентът на БФС Борислав Михайлов замина в приповдигнато настроение за Ларнака

БОРИСЛАВ МИХАЙЛОВ:

Очаквам две победи

Мъри обяви защитата за гостуването на Кипър

Президентът на БФС Борислав Михайлов призна, че очаква националният отбор по футбол да завърши с две победи в квалификациите за Мондиал 2010 в ЮАР. Според него "трикольорите" трябва първо да се фокусират за гостуването на Кипър и да се надяват на положителен резултат от двубоя между Ейре и Италия в Дъблин. Мачът срещу островната държава ще се играе днес от 20.00 ч. в Ларнака и ще бъде излъчен пряко по БНТ.

"Кипърците не са слаб отбор, нямат победа до момента над нас и ще се напънат достатъчно, за да ни бият. Там е топло и се играе трудно, но ако искаме да играем баражи, трябва да спечелим. Смятам, че е излишно да се говори за мотивацията. Момчетата си вярват. Много от тях играха в европейските клубни турнири", заяви при заминаването на "лъвовете" от аерогара София Михайлов. Той уточни, че при добро стечение на днешните мачове, Черна гора може да помогне на България в сряда. "Това е нова федерация и нов отбор, който играе само за победа. Не се съмнявам, че ще скочат здраво срещу Ирландия", завърши той.

"Играчите се готвиха и тренираха добре. Настроението е отлично и аз мисля, че имаме шансове за успех. Щом тези футболисти са тук, значи притежават нужните качества", каза директорът на националните отбори Наско Сираков и добави, че не са предвидени промени в треньорския щаб.

Селекционерът Станимир Стоилов пък обяви титулярната защита за гостуването на Кипър. Той ще заложи на абсолютния дебютант Костадин Стоянов, Пламен Николов, Иван Иванов и Веселин Минев. "При всички положения отбраната ще изглежда по този начин. Възможни са опции със Станислав Ангелов и Йордан Тодоров, но това ще бъде четворката. Вярвам, че те могат да се представят поне на нивото, което показват в клубовете си", коментира Мъри. С отбора за Ларнака отлетя и защитникът на ПСВ Станислав Манолев, но шансовете му да играе са нищожни. Нападателят на Парма Валери Божинов пък е напълно възстановен от контузия в прасеца.

КВАЛИФИКАЦИИ ЗА ЮАР 2010 ДНЕС ЗОНА ЕВРОПА

Група 1

Дания - Швеция
Португалия - Унгария

КЛАСИРАНЕ:

1.	Дания	8	5	3	0	15:4	18
2.	Швеция	8	4	3	1	9:3	15
3.	Португалия	8	3	4	1	10:5	13
4.	Унгария	8	4	1	3	9:5	13
5.	Албания	9	1	4	4	5:9	7
6.	Малта	9	0	1	8	0:22	1

Група 2

Люксембург - Швейцария
Израел - Молдова
Гърция - Латвия

КЛАСИРАНЕ:

1.	Швейцария	8	5	2	1	15:8	17
2.	Гърция	8	4	2	2	13:7	14
3.	Латвия	8	4	2	2	13:8	14
4.	Израел	8	3	3	2	17:9	12
5.	Люксембург	8	1	2	5	3:20	5
6.	Молдова	8	0	3	5	3:12	3

Група 3

Чехия - Полша
Словакия - Словения

КЛАСИРАНЕ:

1.	Словакия	8	6	1	1	21:8	19
2.	Словения	8	4	2	2	13:4	14
3.	Сев. Ирландия	9	4	2	3	13:9	14
4.	Чехия	8	3	3	2	15:6	12
5.	Полша	8	3	2	3	19:11	11
6.	Сан Марино	9	0	0	9	1:44	0

Група 4

Финландия - Уелс
Русия - Германия
Лихтенщайн - Азербайджан

КЛАСИРАНЕ:

1.	Германия	8	7	1	0	24:4	22
2.	Русия	8	7	0	1	18:4	21
3.	Финландия	8	4	2	2	11:12	14
4.	Уелс	8	3	0	5	6:10	9
5.	Лихтенщайн	8	0	2	6	2:19	2
6.	Азербайджан	8	0	1	7	1:13	1

Група 5

Армения - Испания
Естония - Босна и Херц.
Белгия - Турция

КЛАСИРАНЕ:

1.	Испания	8	8	0	0	21:2	24
2.	Босна и Херц.	8	5	1	2	21:8	16
3.	Турция	8	3	3	2	11:8	12
4.	Белгия	8	2	1	5	11:18	7
5.	Естония	8	1	2	5	7:22	5
6.	Армения	8	1	1	6	5:18	4

Група 6

Беларус - Казахстан
Украйна - Англия

КЛАСИРАНЕ:

1.	Англия	8	8	0	0	31:5	24
2.	Хърватия	9	5	2	2	17:12	17
3.	Украйна	8	4	3	1	14:6	15
4.	Беларус	8	3	1	4	15:11	10
5.	Казахстан	8	2	0	6	10:23	6
6.	Андора	9	0	0	9	3:33	0

Група 7

Австрия - Литва
Сърбия - Румъния
Франция - Фарьорски о-ви

КЛАСИРАНЕ:

1.	Сърбия	8	6	1	1	16:6	19
2.	Франция	8	4	3	1	10:8	15
3.	Австрия	8	3	2	3	11:11	11
4.	Литва	8	3	0	5	7:8	9
5.	Румъния	8	2	3	3	9:12	9
6.	Фарьорски о-ви	8	1	1	6	4:12	4

Група 8

Кипър - България
Черна гора - Грузия
Ейре - Италия

КЛАСИРАНЕ:

1.	Италия	8	6	2	0	13:3	20
2.	Ейре	8	4	4	0	10:6	16
3.	България	8	2	5	1	10:7	11
4.	Кипър	8	1	3	4	8:12	6
5.	Черна гора	8	0	5	3	7:13	5
6.	Грузия	8	0	3	5	4:11	3

Хванаха Канаваро с допинг

Национал на "Скуадра адзура" е дал положителна допинг проба в резултат на медицинско лечение, обяви Националният олимпийски комитет на Италия (КОНИ). Агенция АП съобщи по-късно, че става въпрос за капитана Фабио Канаваро. От клубния му отбор Ювентус обясниха, че защитникът е използвал кортизон, тъй като е бил ужилен от пчела. Носителят на златната топка за 2006 г. е наказан за днешната световна квалификация срещу Ейре, но срещу Кипър в сряда ще бъде титуляр, ако вината му не бъде доказана. Аут за двата мача е друг играч на Ювентус - Клаудио Маркизио. Халфът има контузия в коляното и беше освободен от лагера на националния отбор. Лекарският щаб на "адзурите" тепърва ще прецени дали той се нуждае от операция.

Шефът на ЦСКА скъса с М-Тел

Президентът на ЦСКА Димитър Борисов обвини М-Тел в предоставяне на конфиденциални данни на трети лица. В съобщение в официалния сайт на клуба той обяви решението си да прекрати своя договор с мобилния оператор. В началото на октомври собственикът на Левски Тодор Батков заяви, че разполага с разпечатки от мобилния номер на Борисов, доказващи разговори на "червения" бос с арменеца Артур, отговорен за аферата "Казан".

Разпитват Батков в ГДБОП

Собственикът на Левски Тодор Батков беше на разпит в ГДБОП за аферата "Казан". В сградата на дирекцията присъстваха главният прокурор Борис Велчев, генералният комисар на МВР Калин Георгиев, шефът на следствието Бойко Найденов и председателят на ДАНС Светлин Йовчев. Според източници от ГДБОП адвокатът е донесъл някакви документи.

Алекс иска да завърши кариерата си в Левски

Футболист №1 на България за 1999 г. Александър Александров заяви, че иска да завърши кариерата си в Левски. 34-годишният халф, който се раздели с Черно море, призна, че не би имал финансови претенции, ако "сините" го потърсят. "Старото ръководство на Левски много искаше да ме привлече през лятото, но не се разбраха с бившия ми клуб", разкри Алекс и допълни, че без проблеми може да играе още 2-3 г. в "А" група. Той уточни, че от януари ще може да премине в друг отбор като свободен агент, като дотогава ще тренира самостоятелно и ще чака предложения. "Удовлетворен съм от престоя си в Черно море. За 2 г. спечелихме третото място в първенството и играхме успешно в евротурнирите. Не съм обиден на никого. Може би и аз имам вина за станалото, но не обичам да се връщам назад", каза още бившият национал. "Треньорската професия не ме привлича. След като се откажа, може би ще се занимавам с нещо друго, свързано с футбола, защото само от това разбирам", завърши Александров.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Феновете на Левски организираха поредната акция срещу собственика на "сините" Тодор Батков. Тяхното недоволство от управлението на клуба намери израз в транспаранти на Ботевградско шосе (на снимката) и над бул. "Михай Еминеско" в София

ДУМА ИЗДАТЕЛ: „ДУМА 2008“ ЕООД Телефон на читателя: **97 05 200**

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. „Цариградско шосе” 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер
www.duma.bg
E-mail:duma@duma.bg

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА: Мая Калчачка - Йовановска** - 246; Мариела Илиева - 246; Янко Долапчиев - 251; **СВЯТ: Галина Младенова** - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева** - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО: Велиана Христова** - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; **ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник: Богдан Иванов** - 225; **Булевард: Гергана Алексова**; **Пардон: Чавдар Шинов**; **СПОРТ: Владимир Николов** - 245, Таньо Василев - 245; **ФОТО: Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206; Юрий Стоянов - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; Светла Асенова-Костова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова** - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg**; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **РЕКЛАМА: Габриела Найденова** - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, Денис Романенко - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Близнаци“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; **abonament@duma.bg**; **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА: Дея Йорданова** - 207; Велислава Хубавий - 201, **Каса** - 97-05-249;
Управител **Павел Вебов**

Информациите в броя са подготвени от репортерите на вестника. Използвани са емисиите на БТА, "Фокус", "БГНЕС", БНР, "Франс прес", интернет и др. Ръкописи не се рецензират и не се връщат

Главен редактор **Ивелин Николов**

Първи зам.-главен редактор **Юрий Борисов** *yborisov@duma.bg*

Зам.-главен редактор **Георги Георгиев** *ggeorgiev@duma.bg*

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** *igizdov@duma.bg*

Основател Стефан Продев

Хюит на полуфинал в Токио

Бившият №1 в света Лейтън Хюит (Авл) се класира за полуфиналите на турнира в Токио, Япония ($1,2 млн.). Австралиецът, който е шампион от 2001 г., разби с 6:4, 6:0 Едуард Роже-Васелин (Фр). За място на финала той ще срещне Михаил Южни (Рус), който победи с 6:2, 7:6 защитаващия титлата си Томаш Бердих (Чех). Съперници в другия полуфинал ще бъдат французите Жо-Вилфред Цонга и Гаел Монфис. Финалистът от Откритото първенство на Австралия през 2008 г., който е поставен под №2, обърна с 4:6, 6:4, 6:3 Ернестс Гулбис (Лат). Четвъртият в схемата Монфис пък се наложи с 2:6, 6:3, 6:4 над Станислас Вавринка (Швейц).

СНИМКИ БГНЕС

Новак Джокович връща топката от форхенд при победата с 6:3, 1:6, 6:1 срещу Фернандо Вердаско в 1/4 финалите на тенис турнира в Пекин, Китай ($4,5 млн.). Следващият му съперник ще бъде Робин Сьодерлинг (Шв), който се наложи със 7:6, 6:4 над Иван Любичич (Хър). Напред продължават още Рафаел Надал (Исп) и Марин Чилич (Хър).

Преизбраха Жак Рох за президент на МОК

Белгиецът ще продължи борбата с допинга

Жак Рох беше преизбран за президент на Международния олимпийски комитет в последния ден от Конгреса на централата в Копенхаген (Дан). За белгиеца, който замени Хуан Антонио Самаранч (Исп) през 2001 г., гласуваха 88 членове, един беше против, а трима се въздържаха. Той ще остане начело на комитета до края на 2013 г., когато изтича максималният период за заемане на поста от 12 г. Членът на МОК за Бразилия и бивш президент на ФИФА Жоао Хавеланж предложи изборът да бъде само с аплодисменти, но Рох настоя вотът да бъде анонимен.

"Вие ми оказахте голяма чест. Доволен съм от всичко, което направихме през последните 8 г. Ще продължим да организираме качествени олимпиади, като ще се стараем и да заздравим това, с което разполагаме в момента", заяви 67-годишният лекар, който е едва осмият лидер в историята на централата. "Борбата с допинга продължава. Така е било преди, така е сега, така и ще бъде занапред. Ние ще бъдем съюзници на атлетите, които се състезават по, а не срещу правилата. Обещавам да бъдем безкомпромисни", каза още бившият състезател по ветроходство.

За вицепрезиденти с 4-годишен мандат бяха избрани Марио Песканте (Ит) и Сер Мианг (Синг), които ще заместят Ламбис Николау (Гър) и Чихару Игая (Яп). Крейг Рийди (Вбр) и Джон Коутс (Авл) бяха включени в Изпълнителния комитет на централата, в който влизат 10 души, четирима вицепрезиденти и президентът.

Броят на членовете на МОК пък нарасна на 112 след избирането на принц Фредерик (Дан), Ричард Питъркин (Сейнт Лусия), Хабу Ахмед Гумел (Ниг), Хабиб Абдул Наби (Оман), Лидия Нсекера (Бурунди) и Горан Петерсон (Шв).

На форума беше решено спортовете голф и ръгби 7 (със седем играчи) да бъдат включени в програмата на Летните олимпийски игри през 2016 и 2020 г.

Топалов втори в Китай

Лидерът в ранглистата на ФИДЕ Веселин Топалов завърши втори в крайното класиране на шахматния супертурнир от "Големия шлем" в Нандзин, Китай (250 000 евро). В последния X кръг бившият световен шампион направи реми с Теймур Раджабов (Азер) в сицилианска защита на 90-ия ход. Партията между Петер Леко (Унг) и Юе Ван (Кит) също завърши наравно, а осигурилият си предсрочно титлата Магнус Карлсен (Нор) победи в славянска защита Дмитрий Яковенко (Рус). За успеха си Шахматния Моцарт получи 80 000 евро, а Топалов заработи 55 000 евро.

КРАЙНО КЛАСИРАНЕ:

1.	Магнус Карлсен	8 т.
2.	Веселин Топалов	5.5
3.	Юе Ван	4.5
4.	Дмитрий Яковенко	4
5.	Петер Леко	4
6.	Теймур Раджабов	4

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ

всички малки обяви

/ поздравления, възпоменания, скръбни вести /

се приемат в

ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ДУМА

Приетите обяви до 13.00 часа се отпечатват в текущия брой, а след 13.00 часа в следващите броеве

Боян Радев дари медал на НИМ

Двукратният олимпийски шампион по борба Боян Радев дари своя медал "Пиер дьо Кубертен" на Националния исторически музей. Това стана на тържествена церемония, на която присъстваха спортният министър Свилен Нейков и председателят на БОК Стефка Костадинова. Премиерът Бойко Борисов имаше ангажименти и беше заместван от министъра без портфейл Божидар Димитров. Радев подари на НИМ още грамотата за златния си медал от Олимпиадата в Токио през 1964 г. и три изцяло запазени антични съда. "Дарявам този медал на целия български народ", заяви бившият борец, който получи отличието от МОК за изключителните си заслуги към олимпийското движение.

България и Румъния с нов договор за сътрудничество

Спортният министър Свилен Нейков и румънският посланик у нас Антон Пакурецу се договориха за преподписване на съществуващото споразумение за сътрудничество между двете държави в областта на спорта. То беше сключено през 2008 г. от тогавашния председател на ДАМС Весела Лечева, но преструктурирането на агенцията в министерството налага повторното му парафиране. Новият текст ще бъде изготвен от наша страна, като обсъждането и подписването са насрочени за началото на ноември. Нейков запозна Пакурецу с приоритетите на МФВС и му предложи съвместни лагери и контроли между български и румънски спортисти. Подобна уговорка беше направена и с гръцкия посланик у нас г-жа Данаи-Магдалини Куманаку.

ЕВТИМОВА ОТПАДНА В ПОДГОРИЦА

Втората ракета на България Диа Евтимова отпадна във II кръг на тенис турнира в Подгорица, Черна гора ($25 000). 22-годишната хасковлийка отстъпи с 6:2, 2:6, 3:6 на Евелин Майер (Ит). Тя заработи 8 т. за ранглистата на WTA и $490.

ЧЕРНО МОРЕ СПЕЧЕЛИ ОТБОРНАТА ТИТЛА ПО ТЕНИС

Черно море Елит спечели за трета поредна година Държавното отборно първенство по тенис за мъже. На финала в Стара загора варненци победиха с 2:0 Левски. В първия сингъл Тодор Енев се наложи с 6:4, 5:7, 7:6 над Цветан Михов, след което Димитър Димов обърна с 6:7, 6:3, 6:4 Тихомир Грозданов. Трети се класира Лозенец 2000 (Сф), който надделя с 2:1 над Хасково.

СЛАВИЯ И МИНЬОР ЩЕ ИГРАЯТ В НБЛ ПРИ ЖЕНИТЕ

Отборите на Славия и Миньор (Перник) заеха първите две места в баражния турнир в София и се класираха за Националната баскетболна лига при жените. "Белите" се наложиха с 69:67 след продължение над НСА Делта и завършиха втори с 2 победи и 1 загуба. Късно снощи перничанки играха мач без значение срещу Тони 7 (Сливен), след като спечелиха първите си две срещи.

Румънските национали позират със златните медали, след като спечелиха отборната титла на сабя за мъже на Световното първенство по фехтовка в Анталия (Тур). На финала северните ни съседи се наложиха с 45:44 туша над Италия. Трета е Унгария, която победи с 45:44 Русия

ТРИ ИСПАНСКИ ГРАДА ИСКАТ ИГРИТЕ ПРЕЗ 2022 Г.

Испанските градове Сарагоса, Уеска и Хака ще отправят обща кандидатура за домакинство на Игрите през 2022 г. Те решиха да не подават заявка за Олимпиада 2018, тъй като Сочи (Рус) е организатор през 2014 г. и едва ли Европа ще получи две поредни домакинства.

Крилото на Юта Джаз Карлос Буузър (вляво) пази Хорхе Гарбахоса при победата на "джазмените" със 109:87 срещу Реал Мадрид в контрола, играна в испанската столица